

พ. 130232

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน
โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

นางสาวชนากานต์ อ่อนประทุม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
วันรับ.....
วันลงทะเบียน..... 265132
เลขทะเบียน..... ๘๐
เลขเรียกหนังสือ..... 370.1523 8152ก 2563

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2563

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสาวชนากานต์ อ่อนประทุม แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเถิง)

กรรมการ

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรการ์ต์ จังหาร)

กรรมการ

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทยวัฒน์ พันธะศรี)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรคำ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... 12 ต.ค. 2562 ปี.....

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน
โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

นางสาวชนากานต์ อ่อนประทุม
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. ๒๕๖๓

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน
โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

นางสาวชนากานต์ อ่อนประทุม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. ๒๕๖๓

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

- ชื่อเรื่อง** : การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- ผู้วิจัย** : นางสาวชนากานต์ อ่อนประทุม
- ปริญญา** : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการเรียนการสอน)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- อาจารย์ที่ปรึกษา** : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทยวัฒน์ พันธศรี
- ปีการศึกษา** : 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิสสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน 3) ศึกษาทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐานของนักเรียน และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 จำนวน 32 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม โดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 3) แบบประเมินทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t – test dependent Sample)

ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 84.15/83.85 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80) นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิสหลังเรียนอยู่ในระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ และมีความพึงพอใจ ต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.31, S.D.=0.65)

คำสำคัญ : ทักษะปฏิบัติ, ร่างมาตรฐาน, รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

Title : Development of Learning Activities on Standard Thai dance Performance skills Based on Davies Instructional Model for Seventh Grade Students

Author : Miss Chayakarn Onpratum

Degree : Master of Education (Curriculum and Instruction)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors : Assistant Professor Dr. Samarn Ekkapim
Assistant Professor Dr. Pittayawat Pantasri

Year : 2020

ABSTRACT

The objective of this study were to 1) effectively develop of Learning Activities on Standard Thaidance Performance skills Based on Davies Instructional Model for Seventh Grade Students. 2) to compare learning achievements for Mathayom Suksa 1 to Learning Activities on Standard Thaidance Performance skills Based on Davies Instructional Model for Seventh Grade Students between before and after learning. 3) to compare the performance skills for Seventh Grade Students to Learning Activities on Standard Thaidance Performance skills Based on Davies Instructional Model after learning. And 4) to student's satisfaction to Learning Activities on Standard Thaidance Performance skills Based on Davies Instructional Model. The samples consisted of 32 students who studied in Seventh Grade Students in the first semester of the academic year 2019 Thakonyangpittayakom School. They were selected by cluster random sampling. The research instrument consisted of 12 lesson plans, the performance skill test, the achieve test and the learning satisfaction evaluation form. The research statistical tools were used percentage, mean, standard deviation and t-test (Dependent Sample).

The research results were as follows; 1) develop of Learning Management on Standard Thai Dance by using Davies Instructional Model for Mathayom Suksa 1 was 84.15/83.85. 2) The learning achievement of students after learning through Learning Management on Standard Thai Dance by using Davies Instructional Model for Mathayom Suksa 1 was significantly higher at .01 level. 3)The performance skill test of students after

learning through Learning Management on Standard Thai Dance by using Davies Instructional Model for Mathayom Suksa 1 was 86.72 higher at 80 percentage. 4) The student's satisfaction questionnaire towards the Learning Management on Standard Thai Dance by Based on Davies Instructional Model for Mathayom Suksa 1 was high ($\bar{X} = 4.31$, S.D.=0.65).

Keyword: Performance Skills, Standard Thai Dance, Davies Instructional Model

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทยวัฒน์ พันธะศรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ ในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเถิง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน กรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกานต์ จังหาร กรรมการ ที่ได้กรุณาให้คำชี้แนะและแนวทางแก้ไข ปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ดร.พิชญ์ เข้มพิลา ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมาวดี ชาญสุวรรณ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ดร.กรรณาพงศ์ ฤณาพรรณ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษารองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต.ดร. อรัญ ชุยกะเดื่อง ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยและประเมินผล ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบเครื่องมือ ความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษา และให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนได้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีคุณภาพสำหรับการวิจัย ในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และอาจารย์ตลอดจนญาติพี่น้องที่ให้กำลังใจช่วยเหลือ สนับสนุนมาโดยตลอดคุณค่าและประโยชน์จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดามารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การอบรมสั่งสอน ให้มีความรู้มีสติปัญญาส่งผลให้ผู้วิจัย ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต และก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

นางสาวชนากานต์ อ่อนประทุม

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 สมมุติฐานของการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	8
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	8
2.2 ตัวชี้วัดและแนวคิดของการจัดการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน	16
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการวัดทักษะปฏิบัติของเดวีส์	19
2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	34
2.5 การวัดทักษะปฏิบัติ	38
2.6 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	43
2.7 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	54
2.8 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ	61
2.9 ความพึงพอใจในการเรียนรู้	64
2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	70
2.11 กรอบแนวคิดการวิจัย	77

หัวเรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	78
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	78
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	78
3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย	79
3.4 แบบแผนการวิจัย	86
3.5 วิธีดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	86
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	87
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	87
บทที่ 4 ผลการวิจัย	93
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	93
4.2 ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	93
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	94
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	99
5.1 สรุป	99
5.2 อภิปรายผล	100
5.3 ข้อเสนอแนะ	104
บรรณานุกรม	105
ภาคผนวก	115
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	116
ภาคผนวก ข เครื่องมือประเมินคุณภาพในการวิจัย	139
ภาคผนวก ค ผลการประเมินคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย	156
ภาคผนวก ง คະແນນການຈັດການຮຽນຮູ້	165
ภาคผนวก จ หนังสืออนุวัติ	183
การเผยแพร่ผลงานวิจัย	191
ประวัติผู้วิจัย	192

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 รูปแบบของแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตาราง	52
2.2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามวัดความพึงพอใจ.....	80
3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และระยะเวลาที่ใช้เรียน	86
3.2 แบบแผนการทดลอง	86
4.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	94
4.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของกิจกรรม การเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	95
4.3 ผลการประเมินทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบของเดวิส	96
4.4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	96
ค. 1 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	157
ค.2 ผลการประเมินความสอดคล้องของของผู้เชี่ยวชาญต่อแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	159
ค.3 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	160
ค.4 ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	162
ค.5 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความสอดคล้องของแบบวัด ความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้ รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	163
ค.6 ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความพึงพอใจ	164
ค.7 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความสอดคล้องของแบบวัด ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	164

ตารางที่	หน้า
ง.1	คะแนนของการจัดการเรียนรู้ 166
ง.2	คะแนนทักษะปฏิบัติร่วางมาตรฐานโดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียน 175
ง.3	คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน 177
ง.4	ผลการเปรียบเทียบคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน 179
ง.5	คะแนนความถี่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่วางมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 182

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	77

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

นาฏศิลป์จัดเป็นสัญลักษณ์ของชาติ ช่วยถ่ายทอดความเป็นมาของประวัติศาสตร์ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมา แสดงออกถึงความเป็นชาติที่มีความเจริญรุ่งเรืองนับตั้งแต่อดีตกาล นาฏศิลป์มีบทบาทในฐานะที่เป็นมรดกทางสังคมอันเกิดจากการสร้างสรรค์สังสรรค์ ซึ่งจำเป็นต้องมีการสืบทอดต่อกันไป (สุมนมาลย์ นิรมเนติพันธ์, 2560, น. 153) จึงถือเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่มีความจำเป็นสำหรับมนุษย์ เป็นสิ่งที่จรรโลงความดี ความงาม นาฏศิลป์จัดเป็นศิลปะแขนงที่มีความเด่นชัดมากที่สุด เพราะสามารถรับรู้ได้จากการได้เห็น ได้ยินได้ฟัง เป็นศิลปะที่แสดงออกทางลีลาการเคลื่อนไหว เลียนแบบ กิริยาท่าทางของมนุษย์แล้วยังเป็นการดัดแปลงให้งดงามขึ้นในลักษณะของการเยื้องกรายรำยำ (สุรพล วิรุฬห์รักษ์, 2554, น. 22) ซึ่งนาฏศิลป์จึงมีคุณค่าในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม เป็นการใช้อวัยวะทุกส่วนของร่างกายในการเคลื่อนไหว และท่าทางต่าง ๆ ของนาฏศิลป์ไทยมีท่วงทีคล้ายท่าฤๅษีดัดตน จึงส่งผลให้ผู้ที่ได้ฝึกหัดเป็นผู้มีสุขภาพสมบูรณ์ มีจิตใจ ว่างแจ่มใส และมีบุคลิกภาพที่ดี (กาญจนา อินทรสุวานนท์ และรุจี ศรีสมบัติ, 2558, น. 3)

ผู้แสดงออกทางนาฏศิลป์จะมีความสุขใจ สนุกสนานกับการรำยำ และการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี ขณะเดียวกันผู้ชมจะได้รับความบันเทิงใจและความเพลิดเพลินไปกับลีลาการเคลื่อนไหวที่งดงาม เนื่องจากนาฏศิลป์เป็นศิลปะที่ไม่มีรูปร่าง จึงต้องอาศัยการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น เมื่อการถ่ายทอดไม่เป็นไปตามกระบวนการขั้นตอนจึงทำให้เกิดความคลาดเคลื่อน ผู้เรียนไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและกลายเป็นเรื่องยากสำหรับผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐานด้านนาฏศิลป์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, น. 4)

โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม ได้เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา ในสาระนาฏศิลป์โดยมีการสอน 2 คาบ ต่อสัปดาห์ (โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม, 2562, น. 9) ซึ่งจุดมุ่งหมายหลักของการจัดการเรียนรู้เน้นคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนรวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้มีการเรียนรู้ในรายวิชานาฏศิลป์ ให้มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการการเรียนรู้เพื่อเป็นการส่งเสริม อนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงสืบไป

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงามมีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่าซึ่งส่งผลคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองเปิดโอกาสให้ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นนาฏศิลป์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึกความคิดอิสระ สร้างสรรค์เคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ สามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวันเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์วัฒนธรรมเห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากลอันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ซึ่งผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐาน ในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 1)

ปัจจุบันการเรียนนาฏศิลป์และปฏิบัติท่าทางนาฏศิลป์ไม่ได้รับการสนใจจากนักเรียนมากนัก โดยเฉพาะความเข้าใจในท่ารำของรายวิชานาฏศิลป์ ซึ่งส่งผลต่อการนำไปสู่การปฏิบัติท่ารำอย่างถูกต้องและสวยงาม จึงทำให้ผู้เรียนปฏิบัติท่ารำไม่ได้ และอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่เข้ามาทันสมัยและอย่างรวดเร็วจึงทำให้ผู้เรียนได้รับวัฒนธรรมที่มีความสนุกสนานมีรูปแบบที่หลากหลาย ทำให้การเรียนรู้นาฏศิลป์มีเกณฑ์ต่ำกว่าเป้าหมาย ที่ทางโรงเรียนได้กำหนดไว้ คือ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 (โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม, 2562, น. 12) จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นโดยการ สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับครูผู้สอนวิชานาฏศิลป์ของโรงเรียน พบว่า การจัดการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ส่วนหน้าที่ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากยังไม่มีรูปแบบการเรียนการสอนที่สามารถส่งเสริมทักษะนาฏศิลป์ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยตรง และปัญหาด้านความแตกต่างระหว่างครูผู้สอน ซึ่งในการเรียนรู้ท่ารำแต่ละท่านั้น เป็นเรื่องง่ายสำหรับบางคนแต่เป็นเรื่องที่ยุ่งยากมากสำหรับคนที่ไม่มีทักษะด้านนี้เลย ทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เกิดความเบื่อหน่าย และไม่อยากเรียนวิชานาฏศิลป์ หากนักเรียนไม่สามารถปฏิบัติทักษะในขั้นพื้นฐานได้นักเรียนจะไม่สามารถปฏิบัติทักษะในขั้นที่ยาก และซับซ้อนขึ้นไปได้ ทำให้นักเรียนไม่สามารถปฏิบัติท่ารำได้ และไม่ผ่านการประเมินด้านทักษะปฏิบัติ และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ และเป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมด้านการพัฒนาทักษะทางนาฏศิลป์ที่ยั่งยืน

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทักษะปฏิบัติการรำวงมาตรฐาน พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ เป็นรูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัยเพื่อช่วย พัฒนาความสามารถของผู้เรียนทางด้านการปฏิบัติ การกระทำหรือการแสดงออกต่างๆ ซึ่งจำเป็นต้องใช้หลักการวิธีการ ที่แตกต่าง

กันไป ปัญหาที่พบ คือ ครูสอนวิชานาฏศิลป์ไทยส่วนใหญ่ครูผู้สอนขาดประสบการณ์ในการสอนวิชานาฏศิลป์ หรือไม่ได้สำเร็จการศึกษาสาขานี้โดยตรง ผู้สอนต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถทางนาฏศิลป์ จึงจะสอนได้จึงส่งผลให้นักเรียนขาดการส่งเสริม และนักเรียนบางส่วนไม่ค่อยชอบเรียนวิชานาฏศิลป์ไทย รวมทั้งมีความคิดว่าวิชานาฏศิลป์ ไทยจดจำท่ารำได้ยาก เป็นวิชาที่น่าเบื่อไม่ชอบ ไม่สนุก ซึ่งข้อความดังกล่าวแสดงถึงเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนนาฏศิลป์ ไทย (ธูปณี ศรีสุคนธ์รัตน์, 2556, น. 2) ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส (Davies' Instructional Model) (ทีศนา แชมมณี, 2554, น. 47) ซึ่งมีการใช้ทักษะย่อย ๆ แล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น เหมาะสมสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ นาฏศิลป์ เรื่อง การร่ายมาตรฐานเพราะเป็นการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตอน ทั้งการทำงานเป็นรายบุคคล และทำงานเป็นรายกลุ่ม ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถทำงานได้บรรลุตามเป้าหมาย ทักษะปฏิบัติที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนได้แก่ 1) ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ 2) ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย 3) ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย 4) ขั้นให้เทคนิควิธีการ 5) ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์งาน วางแผนในการทำงานอย่างมีขั้นตอน และมีการประเมินผล การทำงาน ตั้งแต่การวางแผนก่อนการทำงาน ขณะทำงานและเมื่อทำงานเสร็จแล้ว ทำให้เกิดการพัฒนาการอยู่เสมอ จากข้อมูลดังกล่าวจึงควรได้รับการพัฒนาการเรียนนาฏศิลป์เกี่ยวกับร่ายมาตรฐานให้มีประสิทธิภาพ โดยเน้นทักษะปฏิบัติของเดวิส เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เต็มศักยภาพ มีโอกาสฝึกปฏิบัติจริงตามวัยและสภาพชีวิตจริงของผู้เรียน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน เนื่องจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวของเดวิส มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะที่ประกอบด้วยทักษะย่อยจำนวนมาก และเป็นแผนการจัดกิจกรรม ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในการทำงานเป็นกระบวนการและนำกระบวนการไปใช้จริง (ทีศนา แชมมณี, 2554, น. 48)

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่ายมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบของเดวิส เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอนทำให้สามารถพัฒนาทักษะปฏิบัติร่ายมาตรฐานและยังเป็นการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดอย่างสร้างสรรค์ และสามารถประดิษฐ์ผลงานทางด้าน ศิลปะการแสดงได้ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปฏิบัติท่ารำในภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ อีกทั้งเป็น การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้นเป็นไปตามเกณฑ์ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะรักในความ เป็นไทยและมีความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมของไทยมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐานโดยใช้แนวคิดของ เดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐานตามแนวคิดของเดวีส์

1.2.3 เพื่อศึกษาทักษะปฏิบัติของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐานตามแนวคิดของเดวีส์ที่อยู่ในระดับดีขึ้นไปร้อยละ 80

1.2.4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐานตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.3 สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของ เดวีส์การร่างมาตรฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษา เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐานโดยใช้แนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 มีทั้งหมด 4 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 134 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 รวมนักเรียน 32 คน โดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

1.4.2 ขอบเขตด้านตัวแปร

1.4.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้แนวคิดของเดวีส์

1.4.2.2 ตัวแปรตาม

- 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
- 2) ทักษะปฏิบัติร่วางมาตรฐาน
- 3) ความพึงพอใจต่อการเรียน

1.4.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่วางมาตรฐานตามแนวคิดของเดวีส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551 สาระที่ 3 นาฏศิลป์ เกี่ยวกับการร่วางมาตรฐานในเพลง บุษานักรบ และเพลงหญิงไทย ใจงาม ตามเนื้อหาในมาตรฐานต่าง ๆ ดังนี้

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และ ประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยทำวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

1.4.5 ขอบเขตด้านสถานที่

สถานที่วิจัย ได้แก่ โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

“การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์” หมายถึง ขั้นตอนของการจัด กระบวนการ เรียนรู้ทางด้านทักษะปฏิบัติร่วางมาตรฐาน โดยใช้แนวคิดของเดวีส์ เพื่อฝึกให้ผู้เรียน สามารถทำทักษะย่อยๆ แล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดี และรวดเร็วขึ้น การเรียนการสอนของรูปแบบมีทั้งหมด 5 ขั้น คือ 1) ขั้นสาธิตทักษะ หรือการกระทำ 2) ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย 3) ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย 4) ขั้นให้เทคนิควิธีการ 5) ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ เป็นขั้นที่ให้นักเรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำ ที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้นักเรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ ทักษะหรือการ กระทำที่สาธิตให้นักเรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ซ้ำหรือเร็วเกิน

ปกติ ก่อนการสาธิต ครูควรให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการสังเกตควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อนักเรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ครูควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ หรือแบ่งสิ่งกระทำออกเป็นส่วนย่อยแต่ละส่วนให้นักเรียนสังเกตและทำตามไปที่ละส่วนอย่างช้า ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อย เป็นขั้นที่นักเรียนลงมือปฏิบัติ ทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใด ครูควรให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนกระทั่งนักเรียนทำได้ เมื่อได้แล้วครูจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ คือ เมื่อนักเรียนปฏิบัติได้แล้ว ครูอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น ทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้นักเรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อนักเรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบและฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งจนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ

“ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (E_1/E_2)” หมายถึง การหาประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบฝึกปฏิบัติ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก (E_1) หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการที่เกิดจากการนำแผนการ จัดการเรียนรู้ออกไปใช้กับนักเรียน แล้วทำการวัดผลระหว่างเรียน โดยใช้คะแนนจากการทำใบงานระหว่างเรียน และคะแนนจากการทดสอบย่อย ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง (E_2) หมายถึง ประสิทธิภาพของผลโดยรวม เกิดจากการนำคะแนนของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแผนการ จัดการเรียนรู้ออกมาหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบเป็นร้อยละกับคะแนนเต็ม ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

“ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน” หมายถึง คะแนนความรู้ ความเข้าใจ ทั้งหมดที่สามารถวัดออกมาเป็นคะแนน หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส ซึ่งวัดได้โดยการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

“ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน” หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยนำความรู้พื้นฐานทางนาฏยศัพท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาใช้ปฏิบัติท่ารำประกอบเพลงได้อย่างถูกต้อง มีลีลาที่อ่อนช้อย สวยงาม มีความพร้อมเพรียง คล่องแคล่ว มีความมั่นใจและ

กล้าแสดงออกโดยใช้แบบประเมินทักษะปฏิบัติ 5 ด้าน คือ ความถูกต้องของท่ารำ ลีลาท่ารำจังหวะ ความพร้อมเพรียง และความกล้าแสดงออก

“ความพึงพอใจ” หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดเดวีส์ ในด้านเนื้อหาที่สอดคล้องกับการวิจัย โดยใช้เครื่องมือวัดเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้ พอใจมากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และน้อยที่สุด

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ผลการวิจัยทำให้นักเรียนมีทักษะปฏิบัติการรำวงมาตรฐานที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

1.6.2 ครูได้แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามการเรียนรู้

1.6.3 ผลจากการวิจัยจะเป็นข้อเสนอแนะของหน่วยงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในการพัฒนาทักษะปฏิบัติวิชานาฏศิลป์ ได้ดียิ่งขึ้น

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. ตัวชี้วัดและแนวคิดของการจัดการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ เรื่อง ร่วมาตรฐาน
3. แนวคิดเกี่ยวกับการวัดทักษะปฏิบัติของเดวิส
4. ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้
5. การวัดทักษะปฏิบัติ
6. แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้
7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
8. การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
9. ความพึงพอใจในการเรียนรู้
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
11. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.1.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรมมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาคือ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2.1.2 หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

2.1.2.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและให้มีมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้

2.1.2.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ

2.1.2.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

2.1.2.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้

2.1.2.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.2.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

2.1.3 จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับ ผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

2.1.3.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.3.2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหาการใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

2.1.3.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

2.1.3.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่น ในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.1.3.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกัน ในสังคมอย่างมีความสุข

จากจุดหมายของหลักสูตรดังกล่าวข้างต้น ว่าหลักสูตรให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ให้มีความยืดหยุ่นและเน้นผู้เรียนเป็นหลักและสำคัญ อีกทั้งโอกาสให้กับผู้สอนสามารถปรับการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพบริบทของชุมชนและผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551, น. 4-5)

2.1.4 เป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้

สืบเนื่องจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็น หลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standard-base Curriculum) เป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้ตาม หลักสูตร จึงเน้นไปที่มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐาน การเรียนรู้ ตัวชี้วัดและนำพาให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ดังนี้

2.1.4.1 มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้ กำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ครบทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยมีกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะอยู่ใน 8 กลุ่ม นั้น ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้มี คุณธรรมจริยธรรม และค่านิยม ที่พึงประสงค์ ที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้น พื้นฐาน นอกจากนั้นมาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญ ในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษา ทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่า ต้องการอะไร ต้องสอนอะไร จะสอน อย่างไรและ ประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา

ตัวชี้วัดเป็นการระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะของ ผู้เรียนในแต่ละ ะระดับชั้น ซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็น รูปธรรม นำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์ สำคัญ สำหรับการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดตัวชี้วัดเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละชั้นปี ในระดับ การศึกษาภาคบังคับ (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 3)

2) ตัวชี้วัดช่วงชั้น เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา ตอน ปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6)

มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด มีค่าสำคัญที่ระบุความรู้ ทักษะ กระบวนการ เจตคติและ ค่านิยม การพิจารณาและวิเคราะห์ตัวชี้วัดที่ระบุคุณภาพของผู้เรียน ผู้เรียนรู้อะไร และทำอะไรได้ จะ ทำให้มีความเข้าใจและมีความชัดเจนก่อนออกแบบการเรียนรู้

2.1.4.2 สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้

1) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มี วัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนคติของ ตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง และสังคม

รวมทั้งการเจรจาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร ด้วยหลัก เหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

2) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบเพื่อนำไปสู่ การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศในการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดย คำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการ การต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง หรือ การทำงาน การอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการ ปัญหา และความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและ ผู้อื่น

5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและ ใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้าน การเรียนรู้ การสื่อสารการทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสม และมี คุณธรรม

2.1.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 น. 3-5)

2.1.5.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

2.1.5.2 ซื่อสัตย์สุจริต

2.1.5.3 มีวินัย

2.1.5.4 ใฝ่เรียนรู้

2.1.5.5 อยู่อย่างพอเพียง

2.1.5.6 มุ่งมั่นในการทำงาน

2.1.5.7 รักความเป็นไทย

2.1.5.8 มีจิตสาธารณะ

2.1.6 สารและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และ ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด

1. อธิบายอิทธิพลของนักแสดงชื่อดัง ที่มีผลต่อการโน้มน้าวอารมณ์หรือความคิดของผู้ชม
2. ใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแสดง
3. แสดงนาฏศิลป์และละครในรูปแบบง่าย ๆ
4. ใช้ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มในกระบวนการผลิตการแสดง ใช้เกณฑ์ง่าย ๆ ที่กำหนดให้ในการพิจารณาคุณภาพการแสดงที่ชม โดยเน้นเรื่องการใช้เสียงการแสดงท่า และการเคลื่อนไหว

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

ตัวชี้วัด

1. ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์ นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย และละครพื้นบ้าน
2. บรรยายประเภทของละครไทยในแต่ละยุคสมัย

2.1.7 คุณภาพผู้เรียน

2.1.7.1 รู้และเข้าใจเกี่ยวกับรูปร่าง รูปทรง และจำแนกทัศนธาตุของสิ่งต่างๆในธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ มีทักษะพื้นฐานการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างงานวาด ภาพระบายสี โดยใช้เส้น รูปร่าง รูปทรง สี และพื้นผิว ภาพปะติด และงานปั้น งานโครงสร้าง เคลื่อนไหวอย่างง่าย ๆ ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกจากเรื่องราว เหตุการณ์ ชีวิตจริง สร้างงาน ทัศนศิลป์ตามที่ตนชื่นชอบ สามารถแสดงเหตุผลและวิธีการในการปรับปรุงงานของตนเอง

2.1.7.2 รู้และเข้าใจความสำคัญของงานทัศนศิลป์ในชีวิตประจำวัน ที่มาของงานทัศนศิลป์ ในท้องถิ่น ตลอดจนการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการสร้างงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น

2.1.7.3 รู้และเข้าใจแหล่งกำเนิดเสียง คุณสมบัติของเสียง บทบาทหน้าที่ ความหมาย ความสำคัญของบทเพลงใกล้ตัวที่ได้ยิน สามารถท่องบทกลอน ร้องเพลง เคาะจังหวะ เคลื่อนไหวร่างกายให้สอดคล้องกับบทเพลง อ่าน เขียน และใช้สัญลักษณ์แทนเสียงและเคาะ จังหวะ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับดนตรี เสียงขับร้องของตนเอง มีส่วนร่วมกับกิจกรรมดนตรีในชีวิตประจำวัน

2.1.7.4 รู้และเข้าใจเอกลักษณ์ของคนตรีในท้องถิ่น มีความชื่นชอบ เห็นความ สำคัญ และประโยชน์ของคนตรีต่อการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น

2.1.7.5 สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ สามารถแสดงท่าทางประกอบ จังหวะเพลงตามรูปแบบนาฏศิลป์ มีมารยาทในการชมการแสดง รู้หน้าที่ของผู้แสดงและผู้ชม รู้ ประโยชน์ของการแสดงนาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าร่วมกิจกรรมการแสดงที่เหมาะสมกับวัย

2.1.7.6 รู้และเข้าใจการละเล่นของเด็กไทยและนาฏศิลป์ท้องถิ่น ชื่นชอบและ ภาคภูมิใจในการละเล่นพื้นบ้าน สามารถเชื่อมโยงสิ่งที่พบเห็นในการละเล่นพื้นบ้านกับการ ดำรงชีวิต ของคนไทย บอกลักษณะเด่นและเอกลักษณ์ของนาฏศิลป์ไทยตลอดจนความสำคัญของ การแสดง นาฏศิลป์ไทยได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 น. 1-3)

2.1.8 การจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์

2.1.8.1 ความหมายของนาฏศิลป์ไทย

สุนทรภู่ นิมิตพันธ์ (2555, น. 111) กล่าวว่า นาฏศิลป์ เป็นศิลปะที่วาดด้วยการฟ้อนรำและการละครเน้นการเคลื่อนไหวของร่างกาย การใช้ภาษาท่ารำ การตีบท โดยใช้สรีระต่าง ๆ ของร่างกายเคลื่อนไหวสื่อความหมายแทนคำพูดในรูปแบบของการแสดงเป็นชุดระบำ รำ ฟ้อน หรือ การแสดงละคร โขน

อรุวรรณ ขมวัฒนา (2557, น. 94) กล่าวว่า นาฏศิลป์เป็นศิลปะการแสดงที่สร้าง ความเพลิดเพลิน สนุกสนาน เกิดขึ้นจากการเลียนแบบกิริยาท่าทางของคนและสัตว์ประกอบด้วยการ ฟ้อนรำ ดนตรี และการขับร้อง นำมาผสมผสานจนเกิดเป็นการแสดงนาฏศิลป์ที่สวยงาม

สุปราณี จำลองราษฎร์ (2558, น. 9) ได้สรุปความหมายของนาฏศิลป์ว่า นาฏศิลป์ หมายถึง ศิลปะแห่งการฟ้อนรำ อันประกอบด้วย ลีลา ท่าทาง การเคลื่อนไหวส่วน ต่าง ๆ ของร่างกายให้เข้ากับดนตรีและเสียงเพลงเพื่อแสดงออกถึงอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความชอบและ ความงาม

จากความหมายของนาฏศิลป์ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่านาฏศิลป์ หมายถึง ศิลปะแห่ง การฟ้อนรำ การเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้เข้ากับดนตรีและเสียงเพลง สื่อความหมายแทน คำพูด เพื่อแสดงออกถึง ความรู้สึก การใช้ภาษาท่ารำ การตีบท โดยใช้สรีระต่าง ๆ ของร่างกาย เคลื่อนไหวในรูปแบบของการแสดง นำมาผสมผสานจนเกิดเป็นการแสดงที่สวยงาม

2.1.8.2 จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้นาฏศิลป์

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น. 5) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้นาฏศิลป์ สามารถสรุปได้ว่า การเรียนรู้นาฏศิลป์มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจการใช้นาฏย ศัพท์สามารถพัฒนารูปแบบการแสดง สามารถใช้เกณฑ์ง่าย ๆ ในการพิจารณาคุณภาพของงาน นาฏศิลป์ร่วมจัดการแสดง นำแนวคิดของการแสดงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน รู้และเข้าใจประเภท

ละครไทยปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์ เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการแสดงนาฏศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ รวมทั้งสามารถออกแบบและสร้างสรรค์อุปกรณ์ เครื่องแต่งกายในการแสดงนาฏศิลป์ มีความเข้าใจ ความสำคัญ บทบาทของนาฏศิลป์ และละครในชีวิตประจำวัน

เพียงเพ็ชร คมขำ (2552, น. 24) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้นาฏศิลป์ว่า การเรียนรู้นาฏศิลป์มีจุดมุ่งหมาย เพื่ออนุรักษ์ส่งเสริมสืบทอด รักษาสมบัติของชาติ และรู้จักกล้าแสดงออกในการช่วยสร้างบุคลิกการเคลื่อนไหวร่างกายให้สง่างาม ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิด เกิดสติปัญญาทั้งยังช่วยเสริมสร้างประกอบอาชีพ และฝึกให้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

สุปราณี จำลองราษฎร์ (2558, น. 12) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้นาฏศิลป์ว่า การเรียนรู้นาฏศิลป์มีจุดมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปะด้านนาฏศิลป์ของไทยให้เป็นสมบัติอันมีค่าประจำชาติ และฝึกทักษะปฏิบัติวิชานาฏศิลป์ที่ถูกต้องและสวยงามให้แก่ผู้เรียน อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ทางด้านการศึกษาและสามารถประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในสังคม

จากจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้นาฏศิลป์ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การเรียนรู้นาฏศิลป์มีจุดมุ่งหมาย เพื่ออนุรักษ์นาฏศิลป์ของชาติ และฝึกทักษะปฏิบัติวิชานาฏศิลป์ที่ถูกต้องและสวยงามให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะด้านนาฏศิลป์ อาทิ นาฏยศัพท์ งานนาฏศิลป์การออกแบบและสร้างสรรค์อุปกรณ์เครื่องแต่งกายในการแสดง เสริมสร้างบุคลิกภาพและสามารถประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้

2.1.8.3 แนวทางการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550, น. 23) ได้นำเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ ดังนี้

1. สำรวจความต้องการของผู้เรียน
2. วางจุดประสงค์ของการสอนให้ชัดเจน
3. กำหนดบทบาท และหน้าที่ของแต่ละคนให้ชัดเจน
4. บอกแหล่งเรียนรู้ วิธีการหาความรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ทราบก่อน ระหว่าง และหลังการเรียนรู้อ
5. ฝึกปฏิบัติจริง
6. วัดผล ประเมินผลตามสภาพจริง เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง
7. นำผลการประเมินมาปรับปรุง และแก้ไขทุกครั้งที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้อ

กระทรวงศึกษาธิการ (2557, น. 30) ได้นำเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ทางศิลป ดั้งนี้

1. สอนให้นักเรียนกล้าแสดงออกตามความเข้าใจ โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะให้คำปรึกษาฝึกให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์
2. การสอน ครูผู้สอนต้องมีอารมณ์ร่าเริง แจ่มใส หน้าตายิ้มแย้มและมีอารมณ์ร่วมกับเด็กตลอดเวลา ไม่แสดงอารมณ์เบื่อหน่ายวิชาทางศิลป จะทำให้ผู้เรียนไม่ชอบเรียนวิชาทางศิลปไปด้วย เพราะฉะนั้นครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของทางศิลป
3. การสอนทางศิลปนั้น ครูต้องคอยระมัดระวังอย่าให้มีช่องว่างระหว่างครูกับผู้เรียนโดยส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก ควรมีรางวัล ชมเชย สนับสนุนให้ทำบ่อย ๆ หลีกเลี่ยงไม่ให้อาย
4. ครูต้องไม่มีตรูปแบบการสอนแบบเก่าโดยครูเป็นผู้คิดฝ่ายเดียว แต่การสอนแบบใหม่ครูเป็นเพียงที่ปรึกษาและเสนอแนะบางโอกาส เพื่อฝึกให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม
5. บูรณาการวิชาทางศิลป กับสาขาวิชาอื่น ๆ เช่น ภาษาไทย สังคม รวมทั้งชีวิตประจำวัน คือ การนำไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ ได้
6. ชี้แนะให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับศิลปะจากแหล่งต่าง ๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ การชมการแสดง โดยครูต้องมีประสบการณ์ด้านทางศิลปมาก่อน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนปรับปรุงการเรียนของตนเอง
7. ปลุกฝัง ชี้แนะให้ผู้เรียนคำนึงถึงความดี ความงาม ความไพเราะ ความมีคุณค่าจนผู้เรียนค่อย ๆ ซึมซับและเกิดความซาบซึ้งด้วยตนเองโดยไม่ต้องบังคับ

เรณู โกสินานนท์ (2558, น. 15) ได้เสนอหลักการและเทคนิคการสอน ไว้ดังนี้

1. สอนจากสิ่งที่ย้ายไปหาสิ่งที่ที่ยาก
2. สอนตามความสามารถของแต่ละบุคคล
3. การสอนโดยวิธีสับเปลี่ยนทำที่ยากให้ง่ายขึ้น แต่พยายามรักษาแบบแผนเดิมไว้
4. การสอนแต่ละท่า ต้องอธิบายให้ละเอียด ถือหลักทีละน้อยแต่ให้แม่นยำแล้วจึงต่อท่าใหม่
5. ระหว่างรำ ครูต้องคอยสังเกตและเตือนอยู่เสมอ ให้ผู้เรียนรักษาสีลาท่าทางให้อยู่ในแบบแผน
6. ครูต้องจัดผู้เรียนอยู่เสมอไม่ใช่รำนาน้ำอย่างเดียว
7. การใช้ศัพท์ทางทางศิลป บางโอกาสอาจเปลี่ยนใช้คำที่ง่ายหรือใช้ศัพท์ธรรมชาติแทนก็ได้เพื่อสะดวกในการจดจำ และบอกควบคู่ไปกับคำศัพท์ที่ถูกต้องไปด้วย

8. ในขณะที่แสดงท่ารำ ครูควรฝึกให้ร้องเพลงไปด้วย เพื่อเป็นการผ่อนคลายครู เพราะครูต้องอธิบายขณะผู้เรียนร้องเพลงด้วย

9. เปรียบเทียบท่ารำที่คล้ายคลึงกัน เพื่อไม่ให้เกิดการสับสน

10. วิธีรำนำหน้าผู้เรียน คือ รำนำหน้า กระทบเมื่อแรกต่อท่ารำและรำต่อหน้า หรือรำประจันหน้า ครูต้องมีความสามารถ ความชำนาญในการรำกลับข้าง จะได้ดูแลผู้เรียนและแก้ไข ข้อบกพร่องไปด้วย

11. เข้มงวดเรื่องแถวและระวางท่วงทีของผู้เรียน

12. สอนโดยแยกท่ารำทีละท่าแล้วค่อยทำพร้อมกัน

13. การใช้เพลง จะกระทำได้เมื่อต่อท่ารำเป็นชั้น ๆ แล้วรำตามเสียงเพลง

14. บอกท่าล่องหน้า ขณะรำบอกท่าที่จะถึงเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทบทวน

15. การให้สัญญาณเปลี่ยนท่า มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ในการรำ เป็นหมู่ เพื่อความพร้อมเพรียง เช่น การจับมือ การกรีดนิ้ว การก้าวเท้า การตั้งวง การทรงตัว เป็นต้น

จากแนวการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ดังกล่าว สรุปได้ว่า ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความสามารถ ทางนาฏศิลป์ เพื่อเป็นต้นแบบให้กับผู้เรียนได้สังเกต เลียนแบบท่าทางต่าง ๆ และจะต้องสอนจากท่าที่ ง่ายไปหาท่าที่ยาก และท่าที่ยากทำให้ง่ายขึ้น เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน แต่คงรูปแบบเดิมไว้ ส่วนใหญ่ จะใช้วิธีสอนแบบสาธิตให้ผู้เรียนได้สังเกตและปฏิบัติตาม ซึ่งเป็น การนำเข้าสู่บทเรียนที่มีแบบแผน กระบวนการให้อิสระแก่ผู้เรียน ครูเป็นผู้ชี้แนะให้กำลังใจ เพื่อให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้า แสดงออก กล้าคิดกล้าทำและกล้าแก้ปัญหา

2.2 ตัวชี้วัดและแนวคิดของการจัดการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน

รำวงมาตรฐาน ประกอบด้วยเพลงทั้งหมด 10 เพลง กรมศิลปากรแต่งเนื้อร้องจำนวน 4 เพลง คือ เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย เพลงรำซิมารำ เพลงคืนเดือนหงาย ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูล สงคราม แต่งเนื้อร้องเพิ่มอีก 6 เพลง คือ เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ เพลงดอกไม้ของชาติ เพลงดวงจันทร์ ขวัญฟ้า เพลงหญิงไทยใจงาม เพลงบุชชานักรบ เพลงยอดชายใจหาญ ส่วนทำนองเพลงทั้ง 10 เพลง กรมศิลปากร และกรมประชาสัมพันธ์เป็นผู้แต่ง

จากการสัมภาษณ์นางสุวรรณณี ชลานุเคราะห์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์ ไทย) ปีพุทธศักราช 2533 อธิบายว่า “ท่ารำเพลงรำวงมาตรฐานประดิษฐ์ท่ารำโดย นางลมุล ยมะคุปต์ นางมัลลีย์ คงประภัสร์ และนางศุภลักษณ์ ภัทธนาวิก ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญการสอนนาฏศิลป์ไทย วิทยาลัย นาฏศิลป์ ส่วนผู้คิดประดิษฐ์จังหวะเท้าของเพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ คือนางจิตรา ทองแถม ณ อยุธยา

อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสังคีตศิลป์ ปัจจุบันคือ วิทยาลัยนาฏศิลป์ ปีพ.ศ. 2485 – 2486 เมื่อปรับปรุงแบบแผนการเล่นรำโทนให้มีมาตรฐาน และมีความเหมาะสม จึงมีการเปลี่ยนแปลงชื่อจากรำโทนเป็น “รำวงมาตรฐาน” อันมีลักษณะการแสดงที่เป็นการรำร่วมกันระหว่างชาย – หญิง เป็นคู่ ๆ เคลื่อนย้ายเวียนไปเป็นวงกลม มีเพลงร้องที่แต่งทำนองขึ้นใหม่ มีการใช้ทั้งวงปี่พาทย์บรรเลงเพลงประกอบ และบางเพลงก็ใช้วงดนตรีสากลบรรเลงเพลงประกอบ ซึ่งเพลงร้องที่แต่งขึ้นใหม่ทั้ง 10 เพลง มีทำนองที่กำหนดไว้เป็นแบบแผน คือ

1. เพลงงามแสงเดือน ทำสอดสร้อยมาลา
2. เพลงชาวไทย ทำซึกแป้งผัดหน้า
3. เพลงรำมาชิมารำ ทำรำสาย
4. เพลงคืนเดือนหงาย ทำสอดสร้อยมาลาแปลง
6. เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ ทำแขกเต้าเข้ารัง และทำผาลาเพียงไหล่
7. เพลงดอกไม้ของชาติ ทำรำยั่ว
8. เพลงหญิงไทยใจงาม ทำพรหมสีหน้า และทำยุงฟ้อนหาง
9. เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า ทำช้างประสานงา และทำจันทร์ทรงกลดแปลง
10. เพลงยอดชายใจหาญ หญิงทำชะนีร้ายไม้ ชายทำจ้อเพลิงกัลป์
11. เพลงบุชานันทรบ หญิงทำชัดจางนาง และทำล่อแก้ว ชายทำจันทร์ทรงกลดต่ำ

และทำขอแก้ว

รำวงมาตรฐานนิยมเล่นในงานรื่นเริงบันเทิงต่าง ๆ และยังมีนิยมนำมาใช้เล่นแทนการเต้นรำสำหรับเครื่องแต่งกายก็มีการกำหนดการแต่งกายของผู้แสดงให้มีระเบียบด้วยการใช้ชุดไทย และชุดสากลนิยม โดยแต่งเป็นคู่ รับกันทั้งชายและหญิง อาทิ ผู้ชายนุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อคอกลม มีผ้าคาดเอว ผู้หญิงนุ่งโจงกระเบน ห่มสไบอดีตจีบ ผู้ชายนุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อราชประแตน ผู้หญิงแต่งชุดไทยแบบรัชกาลที่ 5 ผู้ชายแต่งสูท ผู้หญิงแต่งชุดไทยเรือนต้น หรือไทยจักรี

รำวงมาตรฐาน เป็นการรำที่ได้รับความนิยมสืบมาจนถึงปัจจุบัน มักนิยมนำมาใช้หลังจากจบการแสดง หรือจบงานบันเทิงต่าง ๆ เพื่อเชิญชวนผู้ร่วมงานออกมารำวงร่วมกัน เป็นการแสดงความสามัคคีกลมเกลียว อีกทั้งยังเป็นที่ยินยอมของชาวต่างชาติในการออกมารำวงเพื่อความสนุกสนาน

2.2.1 รูปแบบ และลักษณะการแสดง

รำวงมาตรฐาน เป็นการรำหมู่ประกอบด้วยผู้แสดง 8 คน ทำรำประดิษฐ์ขึ้นจากรำมาตรฐานในเพลงแม่บท ความสวยงามของการรำอยู่ที่กระบวนท่ารำที่มีลักษณะเฉพาะในแต่ละเพลง และเครื่องแต่งกายไทยสมัยต่าง ๆ รวมทั้งรูปแบบการแสดงในลักษณะการแปรแถวเป็นวงกลม การรำแบ่งเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้แสดงชาย และหญิงเดินออกมาเป็นแถวตรงสองแถวหันหน้าเข้าหากัน ต่างฝ่ายทำความเคารพด้วยการไหว้

ขั้นตอนที่ 2 รำแปรแถวเป็นวงกลมตามทำนองเพลง และรำตามบทร้องรวม 10 เพลง โดยเปลี่ยนท่ารำไปตามเพลงต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย เพลงรำชิมารำ เพลงคืนเดือนหงาย เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ เพลงดอกไม้ของชาติ เพลงหญิงไทยใจงาม เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า เพลงยอดชายใจหาญ และเพลงบุษานักรบ

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อรำจบบทร้องในเพลงที่ 10 ผู้แสดงรำเข้าเวที ทีละคู่ตามทำนองเพลงจนจบดนตรี และเพลงที่ใช้ประกอบการแสดงในช่วงปีพาทย์ไม้นวม เพลงที่ใช้ประกอบการแสดง ได้แก่ เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย เพลงรำชิมารำ เพลงคืนเดือนหงาย เพลงดวงจันทร์วันเพ็ญ เพลงดอกไม้ของชาติ เพลงหญิงไทยใจงาม เพลงดวงจันทร์ขวัญฟ้า เพลงยอดชายใจหาญ และเพลงบุษานักรบเครื่องแต่งกายเครื่องแต่งกายของรำวงมาตรฐาน ประกอบด้วย 4 แบบดังนี้

แบบที่ 1 แบบชาวบ้าน

ชาย นุ่งผ้าโจงกระเบน สวมเสื้อคอพวงมาลัย เอวคาดผ้าห้อยชายด้านหน้า
หญิง นุ่งโจงกระเบน ห่มผ้าสไบอัดจีบ ปล่อยम्म ประดับดอกไม้ที่ผมด้านซ้าย คาดเข็มขัด ใส่เครื่องประดับ

แบบที่ 2 แบบรัชกาลที่ 5

ชาย นุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อราชประแตน ใส่ถุงเท้า ร้องเท้า หญิง นุ่งโจงกระเบน สวมเสื้อลูกไม้ สไบพาดบ่าผูกเป็นโบว์ ทิ้งชายไว้ข้างลำตัวด้านซ้าย ใส่เครื่องประดับมุก

แบบที่ 3 แบบสากลนิยม

ชาย นุ่งกางเกง สวมสูท ผูกไท้
หญิง นุ่งกระโปรงป้ายข้าง ยาวกรอมเท้า ใส่เสื้อคอกลม แขนกระบอก

แบบที่ 4 แบบราตรีสโมสร

ชายนุ่งกางเกง สวมเสื้อพระราชทาน ผ้าคาดเอวห้อยชายด้านหน้า
หญิงนุ่งกระโปรงยาวจีบหน้านาง ใส่เสื้อจับเดรป ชายผ้าห้อยจากบ่าลงไปทางด้านหลัง เปิดไหล่ขวา ศีรษะทำผมเกล้าเป็นมวยสูง ใส่เกี้ยวและเครื่องประดับ

2.2.2 เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง

เครื่องดนตรีที่ได้รับการปรับปรุงให้ใช้ในการเล่นรำวงมาตรฐานมี 2 ประเภท คือ วงดนตรีไทยและวงดนตรีสากล

2.2.2.1 วงดนตรีไทย ประกอบด้วย ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ซ้องวงใหญ่ ซ้องวงเล็ก

ขลุ่ย ซอด้วง (ชาตรี) ฉิ่ง กรับพวง โหม่ง

2.2.2.2 วงดนตรีสากล ประกอบด้วย คาริเน็ต ทรอมโบน ทรัมเปต ไวโอลิน วิโอลา เซลโล เบส โทน(ซาทรี) ฉิ่ง กรับพวง โหม่ง

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการวัดทักษะปฏิบัติของเดวิส

2.3.1 ความหมายของทักษะปฏิบัติ

อภิชาติ อนุกุลเวช (2551, น. 64) ได้ให้ความหมายของทักษะปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถความชำนาญของกล้ามเนื้อ ที่กระทำออกมาอย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว และรวดเร็วที่ต้องอาศัยการฝึกหัดอย่างเหมาะสม จึงจะทำให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติงาน

นวลจิตต์ เขาว์กิริติพงษ์ (2552, น. 12) ได้ให้ความหมายของทักษะปฏิบัติ หมายถึง ความชำนาญหรือเชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และทักษะปฏิบัติ (Motor Skills) เป็นความชำนาญหรือเชี่ยวชาญในการเคลื่อนไหวร่างกายและควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อ

สมคิด สร้อยน้ำ (2552, น. 96) ได้ให้ความหมายของทักษะปฏิบัติ หมายถึง ความคล่องแคล่ว ความชำนาญ และความสามารถในการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อ หรือการใช้วัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายในการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งได้อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้อง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ คนที่มีความสามารถในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งได้รวดเร็ว คล่องแคล่ว ชำนาญชำนาญ และถูกต้อง เราเรียกคน ๆ นั้นว่า เป็นคนที่มีทักษะในการทำงานนั้น ๆ และในการเรียนการสอนครูมีความจำเป็นในการฝึกทักษะบางอย่างให้นักเรียนเพื่อนำไปใช้ปฏิบัติงานในชีวิตประจำวันได้ เช่นฝึกทักษะในการอ่าน และเขียนหนังสือ การคิดคำนวณ การเล่นเกม การเล่นดนตรี เป็นต้น วิชาหรือกลุ่มวิชาที่จัดสอนในระดับประถมศึกษา จะมีวิชา กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือแห่งการเรียนรู้ กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ในระดับมัธยมศึกษาจะมีรายวิชา การงานอาชีพ ดนตรี นาฏศิลป์ พลศึกษา เป็นต้น

กัญจนา ลินทร์ตันศิริกุล (2554, น. 320) ได้ให้ความหมายของทักษะปฏิบัติ หมายถึง การทำงานตามกระบวนการต่างๆ ให้เสร็จสิ้น

นวลจิตต์ เขาว์กิริติพงษ์ (2555, น. 50) ได้ให้ความหมายของทักษะปฏิบัติ หมายถึง การเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการทำงานของกล้ามเนื้อ โดยที่งานดังกล่าวต้องมีความซับซ้อนจะต้องอาศัยความสามารถในการบริหารเบื้องต้นของกล้ามเนื้อหลายๆ ส่วนการทำงานดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้จากการสั่งงานของสมองจะต้องมีการปฏิบัติสัมพันธ์ของการตอบสนองกับความรู้สึกที่ป้อนเข้าไปการทำงานนี้สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝน จะเกิดความชำนาญ และความคงทน

ไพวัลย์ ดาเกลี้ยง (2557, น. 5) ได้ให้ความหมายของทักษะปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งได้อย่างคล่องแคล่ว ว่องไว รวดเร็ว แม่นยำ และมีประสิทธิภาพ

สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์ (2557, น. 9) ได้ให้ความหมายของทักษะปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถความชำนาญกล้ามเนื้อของบุคคลซึ่งเรียกกันว่าทักษะปฏิบัติ หรือทักษะทางกล้ามเนื้อ การเกิดทักษะทางกล้ามเนื้อหรือทักษะปฏิบัติจึงเป็นลักษณะของพฤติกรรมที่เป็นผลผลิตจากเรียนรู้ รูปแบบหนึ่ง เช่น การผสมเชื้อเห็ด การบรรจุก้อนเห็ด การเก็บดอกเห็ด ล้วนแต่เป็นพฤติกรรมของกล้ามเนื้อที่แสดงออกในลักษณะของความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว ความเชี่ยวชาญและชำนาญที่ต้องอาศัยการฝึกหัดที่เหมาะสม

Blue (1981, p. 199) กล่าวว่า ทักษะปฏิบัติ เป็นทักษะที่มีความเกี่ยวข้องกับ พัฒนาการทางกายของผู้เรียนซึ่งจัดระดับไว้ 6 ระดับ คือ

1. การเคลื่อนไหวแบบสะท้อน (Reflex Movement) เป็นการตอบสนองของร่างกายต่อสิ่งเร้าอย่างอัตโนมัติ
2. การเคลื่อนไหวสำหรับกิจกรรมพื้นฐาน (Basic Fundamental Movement) เป็นแบบแผนของการเคลื่อนไหวตามธรรมชาติ เป็นพื้นฐานของทักษะการเคลื่อนไหวที่ซับซ้อน
3. ความสามารถในการรับรู้ (Perceptual Abilities) เป็นการตีความสิ่งเร้าจากข้อมูลที่เสนอมาให้ เพื่อให้ผู้เรียนตัดสินใจในสถานการณ์ที่แวดล้อมในขณะนั้น
4. ความสามารถทางกาย (Physical Abilities) เป็นทักษะการเคลื่อนไหวที่สูงขึ้นที่จะต้องได้รับการพัฒนาเพื่อใช้ในการทำงาน
5. ทักษะการเคลื่อนไหว (Skilled Movement) เป็นระดับประสิทธิภาพของการทำงานที่ซับซ้อน ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของการเคลื่อนไหวตามธรรมชาติ
6. ทักษะในการสื่อสารความรู้สึก (Nondiscursive) เป็นทักษะในการสื่อสารโดยอาศัยการเคลื่อนไหวของร่างกาย ตั้งแต่การแสดงออกของสีหน้าไปจนถึงการแสดงกิริยาท่าทางที่มีลักษณะลึกซึ้งซึ่งต้องเรียนรู้จากวัฒนธรรม

Deighton (1971, p. 215) กล่าวว่าทักษะปฏิบัติ คือ การทำงานของมนุษย์ซึ่งรวมเอา การเคลื่อนไหวทั้งหมดของร่างกายเข้าไว้ ไม่ว่าจะเป็นแขน ขา หรือส่วนประกอบอื่นๆ ของร่างกาย เช่น นิ้วมือด้วยกิจกรรมของกล้ามเนื้อ การเคลื่อนไหวมักจะเกี่ยวกับรูปแบบที่เกิดขึ้นในสมอง และปฏิสัมพันธ์ของการตอบสนองความรู้สึกที่ป้อนเข้าไป

สรุปได้ว่าทักษะปฏิบัติ หมายถึง ทักษะที่มีความเกี่ยวข้องกับ พัฒนาการทางกายที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าอย่างอัตโนมัติ เกิดขึ้นจากการฝึกฝนหรือการกระทำบ่อยๆ จะเกิดความชำนาญ

ในการควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อ และการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว และถูกต้อง

จากความหมายของทักษะปฏิบัติที่นักการศึกษาหลายท่านได้นิยามเอาไว้พอสรุปได้ว่า ทักษะปฏิบัติเป็นพฤติกรรมการใช้อวัยวะของร่างกายเคลื่อนไหวในการปฏิบัติกิจกรรมหรืองานทั้งปวง ซึ่งทักษะปฏิบัติเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างพุทธิพิสัยกับสิ่งเร้าภายนอกหลังจากนั้นฝึกปฏิบัติงานแบบซ้ำหลาย ๆ ครั้ง ตั้งแต่ขั้นความรู้ความเข้าใจ การฝึกปฏิบัติตามแบบฝึกจนผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้เอง

2.3.2 การฝึกทักษะปฏิบัติ

ความหมายของการฝึกทักษะปฏิบัติ การฝึกทักษะปฏิบัติ ในภาษาไทยมีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไป เช่น การฝึกปฏิบัติการฝึกทักษะ แบบฝึกหัด แบบฝึกปฏิบัติ แบบฝึกหัด แบบฝึกทบทวน เป็นต้น

สุปรียา ศิริพัฒนกุลขจร (2550, น. 51) ได้กล่าวว่า การฝึกทักษะปฏิบัติ หมายถึงงานกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ครูจัดให้นักเรียนได้ฝึกหัดกระทำ เพื่อทบทวน ฝึกฝนเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนไปแล้วให้เกิดเป็นความจำ จนสามารถปฏิบัติได้ด้วยความชำนาญและให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

อัจฉรา ชิวพันธ์ และคณะ (2556, น. 102) ได้กล่าวว่า การฝึกทักษะปฏิบัติ หมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อเสริมความเข้าใจ และเสริมเพิ่มเติมเนื้อหาบางส่วนที่ช่วยให้ นักเรียนได้ปฏิบัติและนำเอาความรู้ไปใช้ได้อย่างแม่นยำ ถูกต้อง คล่องแคล่ว

จากนิยามของนักการศึกษาหลาย ๆ ท่านที่ได้กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การฝึกทักษะปฏิบัติ หมายถึง ภาระงานหรือกิจกรรม หรือประสบการณ์ ที่ผู้สอนจัดไว้ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติหลายครั้งจนผู้เรียนเกิดความชำนาญคล่องแคล่ว และแม่นยำ

2.3.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ

ทฤษฎีการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัติมีเนื้อหาสอดคล้องกับการเรียนรู้การทำงานของกล้ามเนื้อ และการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย ซึ่งธนรัชต์ ศิริสวัสดิ์ (2560, น. 7-11) ได้ให้รายละเอียด และนำเสนอทฤษฎีการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของนักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยมที่น่าสนใจ 4 ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิกของพาฟลอฟ ทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ และทฤษฎีการวางเงื่อนไขการกระทำของสกินเนอร์ ซึ่งมีเนื้อหาที่สำคัญดังนี้

2.3.4 รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, น. 3-5) ได้อธิบายว่า รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มีผู้พัฒนาขึ้น เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาที่เน้นการปฏิบัติ ดังตัวอย่างสาระที่มุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติจากหลักสูตร ได้แก่ ทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการสร้างของเล่นของใช้ การสร้างชิ้นงานหรือโครงการ ทักษะการสืบค้นข้อมูล และทักษะกระบวนการแก้ปัญหา

ทศนา แคมมณี (2559, น. 247) ได้อธิบายรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะปฏิบัติหรือด้านทักษะพิสัย (Psycho-Motor Domain) ไว้ว่า เป็นรูปแบบที่มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านการปฏิบัติ การกระทำ หรือการแสดงออกต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องใช้หลักการ วิธีการที่แตกต่างไปจากการพัฒนารูปแบบด้านอื่นๆ รูปแบบที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางด้านนี้ที่สำคัญที่จะนำเสนอมี 3 รูปแบบดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Instructional Model Based on Simpson's Processes for psycho-Motor Skill Development) รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson, 1972) เป็นรูปแบบการเรียนการสอน ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือทำงานที่ต้องขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้ เป็นขั้นการให้ผู้เรียน รู้ในสิ่งที่จะทำ โดยการให้ผู้เรียนสังเกต การทำงานนั้นอย่างตั้งใจ ขั้นที่ 2 ขั้นการเตรียมความพร้อม เป็นขั้นการปรับตัว ให้พร้อมเพื่อการทำงาน งานหรือแสดงพฤติกรรมนั้น ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ขั้นที่ 3 ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม เป็นขั้นที่ให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการ ตอบสนองต่อสิ่งที่รับรู้ ซึ่งอาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนเลียนแบบการกระทำหรืออาจใช้วิธีการให้ผู้เรียน ลองผิดลองถูก จนกระทั่ง สามารถตอบสนองได้อย่างถูกต้อง ขั้นที่ 4 ขั้นการให้ลงมือกระทำ จน กลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำ ได้เองเป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติและ เกิดความเชื่อมั่นในการทำ สิ่งนั้น ๆ ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำ อย่างชำนาญ เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ ฝึกฝนการกระทำนั้น ๆ จนผู้เรียนสามารถทำ ได้อย่างคล่องแคล่ว ชำนาญ เป็นไปโดยอัตโนมัติ ขั้นที่ 6 ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้ เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะให้ดียิ่งขึ้น และ ประยุกต์ใช้ทักษะที่ตนได้รับการพัฒนาในสถานการณ์ต่างๆ และขั้นที่ 7 ขั้นการคิดริเริ่ม เมื่อผู้เรียน สามารถปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างชำนาญ และสามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลายแล้วผู้ปฏิบัติจะเริ่มเกิดความคิดใหม่ๆ ในการกระทำ หรือปรับการกระทำนั้นให้เป็นไปตามที่ตนต้องการ อาศัยการเคลื่อนไหวหรือการประสานงานของกล้ามเนื้อทั้งหลายได้อย่างดีมีความถูกต้อง และมีความชำนาญมีกระบวนการเรียนการสอน 7 ขั้นตอนคือขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้เป็นขั้นการให้ผู้เรียน รู้ในสิ่งที่จะทำ โดยการให้ผู้เรียนสังเกตการทำงานนั้นอย่างตั้งใจ ขั้นที่ 2 ขั้นการเตรียมความพร้อม เป็นขั้นการปรับตัวให้พร้อมเพื่อการทำงานหรือแสดงพฤติกรรมนั้นทั้งทางด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์ ขั้นที่ 3 ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุมเป็นขั้นที่ให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการตอบสนองต่อสิ่งที่รับรู้ ซึ่งอาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนเลียนแบบการกระทำหรืออาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนลองผิดลองถูกจนกระทั่ง สามารถตอบสนองได้อย่างถูกต้อง ขั้นที่ 4 ขั้นการให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำ ได้เองเป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติและเกิดความเชื่อมั่นในการทำสิ่งนั้น ๆ ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างชำนาญ เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการกระทำนั้นๆจนผู้เรียนสามารถ ทำได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญเป็นไปโดยอัตโนมัติ ขั้นที่ 6 ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้เป็นขั้นที่

ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะให้ดียิ่งขึ้นและประยุกต์ใช้ทักษะที่ตนได้รับการพัฒนาในสถานการณ์ต่างๆ และขั้นที่ 7 ขั้นการคิดริเริ่มเมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างชำนาญและสามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลายแล้วผู้ปฏิบัติจะเริ่มเกิดความคิดใหม่ๆ ในการกระทำ หรือปรับการกระทำนั้นให้เป็นไปตามที่ตนต้องการ

2. รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ (Harrow's Instructional Model for psychomotor Domain)

รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ (Harrow, 1972, pp. 50-56) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนเกิดความสามารถทางด้านทักษะปฏิบัติต่างๆ กล่าวคือผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์และชำนาญมีกระบวนการเรียนการสอน 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบเป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนสังเกตการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้น้อย ผู้เรียนจะสามารถบอกได้ว่าขั้นตอนหลักของการกระทำนั้นๆ มีอะไรบ้างขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง เมื่อผู้เรียนได้เห็นและสามารถบอกขั้นตอนของการกระทำที่ต้องการเรียนรู้แล้วให้ผู้เรียนลงมือทำโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็นผู้เรียนอาจลงมือทำตามคำสั่งของผู้สอนหรือทำตามคำสั่งที่ผู้สอนเขียนไว้ในคู่มือก็ได้ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนจนสามารถทำสิ่งนั้นๆ ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์โดยไม่จำเป็นต้องมีแบบอย่างหรือมีคำสั่งนำทางการกระทำขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออกขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนมากขึ้น จนกระทั่งสามารถกระทำสิ่งนั้นๆ ได้ถูกต้องสมบูรณ์แบบอย่างคล่องแคล่วรวดเร็วราบรื่นและด้วยความมั่นใจและขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถกระทำสิ่งนั้นๆ อย่างสบายๆ เป็นไปอย่างอัตโนมัติโดยไม่รู้สึกรู้ว่าต้องใช้ความพยายามเป็นพิเศษ ซึ่งต้องอาศัยการปฏิบัติบ่อยๆ ในสถานการณ์ต่างๆ ที่หลากหลาย

3. รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส (Davie's Instructional Model for Psychomotor Domain)

รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส (Davie, 1971, pp. 50-56) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่ประกอบด้วยทักษะย่อยจำนวนมาก มีกระบวนการเรียนการสอน 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบไม่ช้าหรือเร็วเกินไปก่อนการสาธิต ครูควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อยๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปที่ละส่วนอย่างช้าๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มี การสาธิตหรือการแสดงแบบอย่างให้ดู เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไปจนกระทั่ง ครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจจะแนะนำ เทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนนั้นทำงานได้ดีขึ้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียน สามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้วจึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึก ปฏิบัติหลายๆ ครั้ง จนสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ

รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ แต่ละรูปแบบที่กล่าวมา มีวัตถุประสงค์ไปในทิศทางเดียวกัน คือ ช่วยพัฒนาทักษะปฏิบัติต่างๆของผู้เรียนให้ถูกต้อง สมบูรณ์ และชำนาญยิ่งขึ้น การเลือกใช้รูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวิชาที่สอนเป็นสิ่งสำคัญ ผู้สอนควรศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนที่สนใจ รวมทั้งทำความเข้าใจ ลักษณะธรรมชาติของวิชาที่สอน จึงจะสามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนมาใช้พัฒนาทักษะปฏิบัติ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยเลือกใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเด วิส์ เนื่องจากเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาทักษะย่อยๆ ก่อนแล้วจึงนำทักษะย่อยที่ได้ นำมาเชื่อมโยงเป็นทักษะที่สมบูรณ์

จากการศึกษาพอสรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสเป็นการเรียนการ สอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ลงมือทำงานด้วยตนเอง โดยมุ่งเน้นการฝึกวิธีการทำงานอย่างสม่ำเสมอ มีขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เป็นลำดับขั้นตอนที่ถูกต้อง ทั้งการทำงานเป็นรายบุคคล การทำงานเป็นรายกลุ่ม ซึ่งจะทำให้สามารถทำงานให้บรรลุตามเป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ ที่ดีในการทำงาน คือ ให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบและฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งจนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ มีการปรับปรุงและพัฒนา การทำงานอยู่ เสมอ มีนิสัยที่ดีในการทำงานและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2.3.2.5 รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

เพื่อให้เข้าใจรูปแบบการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการเรียน การสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส (ทีศนา แคมมณี, 2559, น.246-247) ซึ่งได้อธิบายทฤษฎี หลักการ แนวคิด วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน และผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ การเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส มีรายละเอียดต่อไปนี้

1) ทฤษฎี/ หลักการ/ แนวคิดของรูปแบบการเรียนการสอนทักษะของเดวิส

Davies (1971, pp.50-56) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะ ปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อยๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำ

ทักษะย่อยๆ เหล่านี้ได้ออกมาแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันไปเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วยิ่งขึ้น

1.1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนทักษะของเดวีส์

รูปแบบนี้มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะที่ประกอบด้วยทักษะย่อยจำนวนมาก

1.2) กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนทักษะของเดวีส์ (5 ขั้น)

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ ทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ช้าหรือเร็วเกินปกติ ก่อนการสาธิต ครูควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อยๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อยๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามทีละส่วนอย่างช้าๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือการแสดงแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใด ผู้สอนควรให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนกระทั่งผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจจะแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนนั้นทำงานได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น ทำได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลายๆ ครั้งจนสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ

2.3.4 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวีส์

ทิสนา แชมมณี (2554, น. 243 - 247) ได้สรุปรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ (Davies' Instructional Model for Psychomotor Domain) ดังนี้

2.4.4.1 ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

Davies (1971, pp. 50-56) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านี้ได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและเร็วขึ้น

2.4.4.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบนี้มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถด้านทักษะปฏิบัติของผู้เรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะที่ประกอบด้วยทักษะย่อยจำนวนมาก

2.4.4.3 กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ขั้นที่ 1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ซ้ำหรือเร็วเกินปกติ ก่อนการสาธิต ครูควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต

ขั้นที่ 2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อยๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปทีละส่วนอย่างช้า ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใด ผู้สอนควรให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนกระทั่งผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

ขั้นที่ 4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้นทำได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบและฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ

2.4.4.4 ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติทักษะได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ (ทิตินา แคมมณี, 2555, น. 243-247) รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สรุปได้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อยๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านี้ได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและเร็วขึ้น

จากการศึกษารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย (Psycho- Motor Domain) สรุปได้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส เป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรี ซึ่งการหลักการของทฤษฎีนั้น เดวิส เป็นเชื่อว่าทักษะเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางกายของผู้เรียน และเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝน และการจัดการการเรียนการสอนจะต้องเริ่มจากระดับที่ซับซ้อนน้อยไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมาก ลำดับขั้นการสอนของเดวิส เริ่มจากการสาธิตให้ดูภาพรวม แล้วจึงแยกสอนทักษะย่อย ๆ ปฏิบัติ ซ้ำ ๆ จนกว่าจะทำได้ จึงสอนเทคนิควิธีการ แล้วจึงเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ แต่ละส่วนให้ต่อเนื่องกันจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้ง ผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ

2.3.5 องค์ประกอบของการเรียนการสอนทักษะการปฏิบัติ

ในการเรียนการสอนทักษะการปฏิบัตินั้นมีองค์ประกอบหลายประการ ซึ่งผู้สอนควรพิจารณาใคร่ครวญ และวางแผนการสอนให้รอบคอบไม่ว่าจะเป็นด้านเนื้อหาวิชา หรือในด้านเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของผู้เรียน องค์ประกอบสำคัญที่ควรคำนึงถึง มีนักวิชาการกล่าวไว้ ดังนี้

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2553, น. 271) กล่าวว่า องค์ประกอบที่จำเป็นในการเรียนการสอนทักษะการปฏิบัติ ควรคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียน ได้แก่ วุฒิภาวะ ประสบการณ์เดิม ความพร้อม แรงจูงใจ เป็นต้น
2. อาจารย์ผู้สอน ได้แก่ วิเคราะห์ทักษะที่จะสอน การศึกษาภูมิหลังของผู้เรียน ฝึกฝนทักษะที่ยังขาดอยู่ให้สมบูรณ์ และส่งเสริมทักษะที่มีอยู่แล้วให้มีความชำนาญมากขึ้นอธิบายและสาธิตทักษะที่จะฝึกอย่างช้า ๆ ให้เข้าใจ และชัดเจนตามลำดับทุกขั้นตอน พยายามแจ้งผลการฝึกกลับไปยังผู้เรียนบ่อย ๆ หรือทันทีที่ฝึกสำเร็จในแต่ละขั้น

ชม ภูมิภาค (2554, น. 296) กล่าวว่า การเรียนทักษะการปฏิบัติ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน คือ

1. ความรู้
2. การกระทำ เพื่อให้ถูกต้อง
3. การปฏิบัติจนเป็นอัตโนมัติถึงขั้นเชี่ยวชาญ

การสอนทักษะ ประกอบด้วยขั้นต่าง ๆ ดังนี้

- ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ทักษะ ต้องพิจารณาแยกแยะรายละเอียดของทักษะนั้นออกมา
- ขั้นที่ 2 ตรวจสอบความสามารถเบื้องต้นที่เกี่ยวกับทักษะของนักเรียน
- ขั้นที่ 3 จัดการฝึกหน่วยต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยที่ขาดหายไป
- ขั้นที่ 4 ขันอธิบายและสาธิตทักษะให้นักเรียนดู
- ขั้นที่ 5 จัดภาวะสิ่งเร้า กำหนดเวลาการปฏิบัติ และการให้รู้ผลปฏิบัติ

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2554, น. 97) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนการสอนทักษะการปฏิบัติ มีดังต่อไปนี้

1. สถานที่ฝึกปฏิบัติต้องมีความเหมาะสม สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชา
2. การฝึกปฏิบัติเป็นการลงมือทำงานจริง ปฏิบัติงานจริงในสภาพที่ใกล้เคียงหรือเป็นสภาพจริงให้มากที่สุด
3. เอกสารการฝึกปฏิบัติ เช่น คู่มือการฝึกปฏิบัติ แบบฝึกปฏิบัติ
4. การเตรียมตัวของผู้เรียนและผู้สอน เช่น ต้องกำหนดจุดมุ่งหมายของการฝึกกำหนดเนื้อหา เตรียมเอกสาร อุปกรณ์ สถานที่ และกำหนดเวลา ผู้เรียน จำเป็นต้องมีความรู้ มีทักษะขั้นพื้นฐาน มีความเข้าใจขั้นตอนและสิ่งที่จะเกิดขึ้นในการปฏิบัติ

จากองค์ประกอบของการเรียนการสอนทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีที่นักวิชาการกล่าวไว้ข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรี เป็นทักษะดนตรีที่สำคัญอีกทักษะหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนดนตรีทุกระดับชั้นควรมีประสบการณ์ ประโยชน์ที่ได้จากการปฏิบัติเครื่องดนตรีทำให้ผู้เรียนพัฒนาเนื้อหาดนตรีได้อย่างดี เนื่องจากผู้เรียนต้องเข้าใจจดจำ จังหวะ ทำนอง และต้องอ่านโน้ต นอกจากนี้การปฏิบัติเครื่องดนตรีทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน โดยเฉพาะการปฏิบัติในลักษณะประสมวง และทำให้ผู้เรียนเกิดความซาบซึ้งในสุนทรียศาสตร์ของดนตรี

2.3.6 การเตรียมตัวสู่ภาคปฏิบัติ

ได้มีนักวิชาการกล่าวถึงการเตรียมตัวสู่ภาคปฏิบัติ ไว้ดังนี้

ดุซงกี พนมยงค์ และบุญทัต นกุล (2559, น. 56 - 57) กล่าวว่า การฝึกทักษะอย่างได้ผลควรมีความพร้อมดังต่อไปนี้

1. มีความตั้งใจอย่างจริงจังที่จะฝึกฝน โดยจัดเวลาให้ตนเอง อย่างน้อยวันละ 20 – 30 นาที สัปดาห์ละ 5-6 วัน
2. มีสถานที่ที่ผู้ฝึกสามารถจะปฏิบัติการฝึกซ้อมได้ เช่น เป็นห้องฝึกซ้อมเฉพาะไม่มีผู้มารบกวน มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก และขอให้คำนึงด้วยว่าไม่ควรให้เสียงจากการฝึกซ้อมไปรบกวนชาวบ้าน
3. มีเครื่องเทียบเสียง (Pitch Pipe) หรือมีเครื่องดนตรีอื่น
4. รับประทานอาหารพอสมควร ไม่ควรท้องว่างหรือท้องอืดจนเกินไป
5. สวมเสื้อผ้าที่ไม่คับจนเกินไป ขณะฝึกควรดื่มน้ำเย็นจัดบ้าง
6. ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ สุขภาพสมบูรณ์
7. ทำจิตใจให้แจ่มใสและสงบ

8. เดินสายกลางในการฝึก ไม่ตั้งจนเกินไป และไม่หย่อนจนเกินไปการกำหนดเวลาฝึกแบบฝึกหัดในแต่ละบทนั้น สามารถปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพของแต่ละบุคคลโดยมุ่งไปที่ผลของการฝึกเป็นหลัก

2.3.7 การฝึกซ้อมทักษะประจำวัน

ได้มีนักวิชาการกล่าวถึงการฝึกซ้อมทักษะประจำวัน ไว้ดังนี้

ชูชาติ พิทักษ์การ (2555, น. 141 - 143) กล่าวว่า การฝึกซ้อมประจำวันเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดในการฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีผู้ฝึกต้องวางแผนให้รอบคอบ และเหมาะสมกับเวลาที่ตนเองมีอยู่ การฝึกซ้อมควรแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ดังนี้

1. การฝึกซ้อมเทคนิค แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

1.1 การแก้ไขข้อบกพร่องทางเทคนิคของแต่ละบุคคล ผู้ฝึกจะต้องสำรวจตัวอย่างละเอียดว่ามีจุดที่จะต้องแก้ไขที่ไหนบ้าง จะต้องแก้ไขอย่างไร จะต้องใช้แบบฝึกหัดบทไหนการแก้ไขข้อบกพร่องควรเป็นสิ่งแรกที่พึงกระทำ ในการฝึกซ้อมประจำวัน หากไม่รีบแก้ไขจะเป็นอุปสรรคที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาก้าวหน้า

1.2 การพัฒนาเทคนิค พิจารณาหาความเร่งด่วนของเทคนิคที่จะพัฒนาดำเนินการฝึกให้ถูกวิธี วิเคราะห์ห่วยวะที่ต้องใช้สำหรับเทคนิคแต่ละอย่าง แล้วฝึกซ้ำ ๆ มีสติทุกครั้งฝึกและควรฝึกให้ถูกต้องเสมอ การพัฒนาเทคนิค แบ่งออกเป็น 3 อย่าง คือ

1.2.1 Scales and Arpeggios

1.2.2 Pure Exercises

1.2.3 Applied Exercises

2. การฝึกซ้อมบทเพลง ควรวิเคราะห์เพลงในแง่ของดนตรีและในแง่ของเทคนิคพยายามตีความหมายของบทเพลงให้เข้าใจก่อนที่จะลงมือฝึกซ้อมจะเป็นการดีเยี่ยมถ้าผู้ฝึกจะพยายามได้ยินเพลงนั้นในใจก่อนที่จะเริ่มทำการฝึกซ้อม พยายามหาวิธีการที่จะทำให้เพลงนั้นถูกต้องตามความประสงค์ของผู้ประพันธ์ให้มากที่สุด และฝึกซ้อมจนมั่นใจว่าสามารถจะเล่นได้ถูกต้องทุกครั้ง

3. ฝึกการแสดงจริง การฝึกแสดงจริงควรเล่นไปตามโปรแกรมที่ได้จัดไว้ หากมีการผิดพลาดเกิดขึ้นอย่าหยุดเล่นเพราะในการแสดงจริง ๆ จะหยุดเล่นไม่ได้ ควรบันทึกเสียงไว้เพื่อนำมาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ หลังจากที่เล่นเพลงตามโปรแกรมนั้นจบลงการฝึกซ้อมขั้นสุดท้ายคือการฝึกแสดงจริง เช่นการเล่นคู่กับเปียโนหรือแผ่นเสียงประเภท Music Minus One การฝึกแสดงจริงควรจะเล่นไปตามโปรแกรมที่ได้จัดไว้หากมีการผิดพลาดเกิดขึ้นอย่าหยุดเล่นเพราะในการแสดงจริง ๆ จะหยุดเล่นไม่ได้ ควรใช้เครื่องบันทึกเสียงอัดไว้เพื่อนำมาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ หลังจากที่

เล่นเพลงตามโปรแกรมนั้นจบลงโปรดจำไว้ว่า เพียงแต่ฝึกซ้อมเพื่อให้เล่นได้ถูกต้องเท่านั้นยังไม่พอ แต่จะต้องซ้อมจนเล่นไม่ผิดจึงจะใช้ได้ (เรียกได้ว่า “ผิดไม่เป็น”)

2.3.8 การวัดทักษะปฏิบัติ

การวัดทักษะปฏิบัตินั้นต้องมีการให้ผู้เรียนมีการปฏิบัติงาน หากประมวลแนวคิดของนักวัดผลทั้งหลายจะพบว่าทักษะการปฏิบัติงานเป็นความสามารถซึ่งอาจจะเป็นด้านสมอง (Cognitive Skills) หรือไม่ใช่ทางสมอง (Non-cognitive Skills หรือ Manual Skills) ก็ได้ทั้งนี้ทักษะดังกล่าวสามารถทดสอบได้โดยให้ผู้ถูกทดสอบ “แสดง” (Perform) ให้ดูเพื่อจะได้มีข้อมูลในการตัดสินระดับความสามารถในการปฏิบัติงานทั้งความถูกต้องในกระบวนการปฏิบัติงานหรือคุณภาพของผลงานที่เป็นผลมาจากกระบวนการปฏิบัตินั้น หรือทั้งกระบวนการและผลงานการวัดทักษะปฏิบัติจึงเป็นกระบวนการที่วัดทักษะการปฏิบัติโดยสิ่งที่วัดหรือทักษะที่วัด (Object of Measurement) เป็นความสามารถด้านใดก็ได้ จุดสำคัญอยู่ที่ว่าพฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นนั้นเป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าในรูปของการปฏิบัติการวัดทักษะปฏิบัติเป็นการวัดที่ใช้สถานการณ์เพื่อทดสอบการปฏิบัติงานของบุคคลซึ่งส่วนใหญ่เป็นการวัดพฤติกรรมการปฏิบัติงานทีละคน ทั้งนี้ผู้ถูกวัดจะได้รับมอบหมายให้ทำงานชิ้นใดชิ้นหนึ่ง มีกระบวนการทำงานตามขั้นตอน ที่ควรจะเป็นจุดมุ่งหมายสุดท้ายได้เป็นผลงานออกมาการวัดทักษะปฏิบัติจึงเป็นการวัดกระบวนการปฏิบัติงาน (Process) และการวัดคุณภาพของงานที่ได้จากการปฏิบัติ (Product) (สุวิมล ว่องวานิช, 2557, น. 2-3)

2.3.8.1 การประเมินผลการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ การประเมินการปฏิบัติช่วยให้ผู้สอนได้ทราบถึงความสามารถ นิสัย วิธีการทำงานของผู้เรียน และพฤติกรรมต่างๆ ของผู้เรียนในลักษณะที่เป็นความจริง เช่น ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ ความสามารถในการทดลองทางวิทยาศาสตร์ การสาธิตผลงาน การทำงานกับกลุ่มเพื่อน การใช้อุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน ผู้สอนสามารถสังเกตและประเมินความสามารถของผู้เรียนได้ในกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องอาศัยความสามารถของผู้เรียนอย่างหลากหลาย เช่น วิธีการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานนอกจากจะใช้วิธีการสังเกตการสัมภาษณ์ผู้เรียน ทั้งกระบวนการและผลการทำงานแล้วผู้สอนอาจใช้วิธีการสอบที่เรียกว่า Performance Test เช่น การสอบภาคปฏิบัติในวิชาวิทยาศาสตร์การสอบภาคปฏิบัติในวิชาดนตรีนาฏศิลป์ การสอบภาคปฏิบัติในวิชาพลศึกษา เป็นต้น (สุวิมล ว่องวานิช, 2557, น. 3)

การประเมินผลการเรียนรู้ทักษะ ปฏิบัติสามารถทำได้โดยการทดสอบความสามารถทางกล้ำเนื้อของผู้เรียนที่แสดงออกมาในเรื่องของความเร็ว ความถูกต้องความแข็งแรงความคงทน และการประสานสัมพันธ์กัน ในการทดสอบดังกล่าวครูจะต้องทำการทดสอบความสามารถในด้านต่างๆ ดังกล่าวนี้อย่างน้อยหนึ่งอย่างหรือมากกว่านั้น ตามรายละเอียดต่อไปนี้ความเร็ว (Speed) สามารถวัดได้ในรูปของปริมาณงานที่ผู้เรียนสามารถทำได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด เช่น จำนวนคำต่อนาทีที่พิมพ์ได้ หรือในรูปของเวลาที่ต้องใช้ในการทำงานที่กำหนดได้ให้แล้วเสร็จความถูกต้อง

(Accuracy) สามารถวัดได้จากการนับจำนวนที่ผิด หรือระยะทางที่ห่างออกไปจากเป้าหมายความแข็งแรง (Strength) สามารถวัดได้จากสิ่งที่มีน้ำหนักขนาดต่างๆ หรือแรงกลที่ปรากฏในมาตรวัดมักใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของชิ้นงาน (Singer, 1982, pp. 125; อ้างถึงใน นวลจิตต์ เขวากิรติพงศ์, 2555, น. 51-53)

2.3.8.2 เครื่องมือวัดทักษะปฏิบัติ

ในการประเมินทักษะปฏิบัติ โดยส่วนมากผู้ตรวจต้องให้คะแนนกระบวนการหรือผลงานของผู้เรียน หากไม่มีเครื่องมือและเกณฑ์ในการตัดสินใจก็ยากที่จะหาความเที่ยงตรงได้ดังนั้นก็จึงมีการสร้างเครื่องมือเพื่อช่วยให้ผู้ตรวจให้คะแนนได้สะดวกและเที่ยงตรงมากขึ้น เครื่องมือในการวัดทักษะปฏิบัติ มีหลายแบบ ดังนี้

1) แบบสำรวจรายการ (Check List) แบบสำรวจรายการจะเป็นรายการที่กำหนดไว้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ต้องการให้กระทำหรือวิธีการที่มีจุดประสงค์จะให้ทำตามนั้น ผู้สังเกตจะตรวจสอบว่าผู้ถูกประเมินได้ทำตามรายการนั้นหรือไม่ การใช้แบบสำรวจรายการเป็นการกำหนดน้ำหนักคะแนนว่าได้หรือไม่ ถ้าผ่านหรือได้แสดงว่าผู้ปฏิบัติได้ทำตามรายการนั้นถูกต้อง ถ้าไม่ได้แสดงว่าทำไม่ถูกต้อง (สุนันท์ ศลโกสุม, 2559, น. 70-71) ในการสังเกตการปฏิบัติบางครั้งอาจให้ผู้สังเกตบันทึกลำดับที่ของการปฏิบัติหรือพฤติกรรมตามลำดับตั้งแต่ 1 เป็นต้นไปก็ได้ซึ่งในลักษณะนี้จะทำให้มองเห็นภาพรวมของการปฏิบัติงานอีกด้วย (ส.วาสนา ประवालพุกษ์, 2554, น. 1-11) ในบางครั้งอาจมีการระบุความถี่ของพฤติกรรมที่ทำด้วย เช่น ยิ้ม 3 ครั้ง ยกมือ 5 ครั้ง ซึ่งจะบอกถึงความเข้มข้นของการปฏิบัติเช่นกัน (Mehrens and Lehman, 1984, p. 351)

2) แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มาตราส่วนประมาณค่าไม่ได้มีความแตกต่างจากแบบสำรวจรายการมากนัก เพียงแต่มีการขยายลำดับคะแนนที่ให้เพิ่มขึ้น แต่เป็นที่นิยมในการใช้วัดการปฏิบัติมากกว่าเพราะมีคุณลักษณะที่ต่อเนื่อง อาจทำเป็น 2 ระดับ จนถึง 10 ระดับ แต่นิยมทำเป็นเลขที่มากกว่า เช่น 3, 5, 7 ระดับ

3) แบบจัดอันดับ (Ranking) การจัดอันดับเป็นวิธีที่จะเรียงลำดับผู้เรียนในคุณสมบัติหนึ่งๆ ตามที่กำหนดให้ ซึ่งสามารถใช้ในการวัดวิธีหรือผลงานได้ แต่ส่วนใหญ่ใช้ในการวัดผลงานมากกว่า การจัดอันดับมีความเชื่อมั่นสูงขึ้นถ้าจัดอันดับด้วยคุณสมบัติใดคุณสมบัติหนึ่งโดยเฉพาะ และมีนิยามของคุณสมบัติที่ชัดเจน ในการจัดอันดับคุณภาพผลงาน ซึ่งมักใช้ในการสอบด้านการปฏิบัตินั้น ครูอาจจะแบ่งคุณภาพผลงานออกเป็นหลายประการแล้วจัดอันดับที่ละคุณภาพ การจัดอันดับที่ง่ายและสะดวก โดยมากนิยมใช้หลักการแบ่งที่ละ 3 ดังนี้ (ส.วาสนา ประवालพุกษ์, 2554, น. 1-11)

3.1) นำผลงานทั้งหมดมาแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ สูง ปานกลาง และต่ำ

3.2) นำกลุ่มปานกลางมาพิจารณาแบ่งเป็น 3 อีกครั้ง หลังจากนั้นทำเช่นเดียวกันในกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ

3.3) กำหนดให้กลุ่มสูงเป็น 9, 8, 7 ซึ่ง 9 คือ กลุ่มที่มีผลงานดีที่สุดในกลุ่มสูงและ 7 คือ กลุ่มที่มีผลงานต่ำที่สุดในกลุ่มสูง และให้กลุ่มกลางเป็น 6, 5, 4 และกลุ่มต่ำเป็น 3, 2, 1 ทั้งนี้ตัวเลขที่มีค่าสูงแทนคุณภาพงานที่สูง

3.4) นำกลุ่มที่อยู่ระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ คือ 7 และ 6 มาพิจารณาเพื่อโยกย้ายให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และทำเช่นเดียวกันในกลุ่ม 4 และ 3

4) แบบบันทึก (Record) การบันทึกมักเป็นวิธีการที่ไม่ได้กำหนดรูปแบบไว้อย่างชัดเจนเหมือนวิธีอื่นๆ ผู้บันทึกค่อนข้างมีอิสระในการบันทึกลงไปมากกว่าเครื่องมือชนิดอื่นการบันทึกเพียงครั้งเดียวไม่สามารถให้ข้อมูลที่มีความหมายนัก แต่การบันทึกต่อเนื่องหลายๆ ครั้งจะทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนขึ้นการบันทึกไม่ควรลงความเห็นของผู้บันทึกลงไป ยกเว้นให้เขียนแยกให้ชัดเจน

2.3.8.3 การสร้างเครื่องมือวัดทักษะปฏิบัติ

มีผู้เสนอหลักและขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวัดทักษะปฏิบัติไว้หลายท่าน ดังนี้

Tucker (1986, pp. 6-10) ได้เสนอขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบด้านการปฏิบัติโดยทั่วไปไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานที่ชัดเจน คำบ่งชี้การกระทำ (Action Word) ที่ใช้ประจำ คือ แสดงหรือสาธิต (Demonstrate) และสร้าง (Construct) ตัวอย่างของการกำหนดจุดประสงค์ของการปฏิบัติ เช่น

1.1 เพื่อแสดงวิธีการแบ่งมุมออกเป็น 2 ส่วนเท่า ๆ กัน

1.2 เพื่อแสดงวิธีการวัดความต้านทานไฟฟ้า

2. กำหนดสถานการณ์ของการทดสอบที่ชัดเจน ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวนี้จะเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกในการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน การกำหนดคำสั่งในการปฏิบัติงาน

3. กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลกระบวนการ (Process) และผลงาน (Product) อย่างชัดเจนที่จะทำให้เป็นการตัดสินใจที่มีความเป็นปรนัยมากขึ้น

4. สร้างแบบประเมินในการให้คะแนนการปฏิบัติงานซึ่งเป็นการนำเกณฑ์ในการประเมินงานที่ปฏิบัติที่ได้จัดทำขึ้นในข้อ 3 นำมาเรียงลำดับก่อนหลังตามข้อคำถามและกำหนดให้น้ำหนักคะแนนเกณฑ์แล้วแต่ความสำคัญในวิธีการปฏิบัติงาน ผู้ประเมินจะพิจารณาก่อนการปฏิบัติของผู้เข้าสอบว่าตรงตามเกณฑ์ที่ระบุไว้หรือไม่แล้วให้คะแนนตามเกณฑ์

Mehrens and Lehman (1984, p. 208) ได้กำหนดขั้นตอนในการพัฒนาแบบทดสอบด้านการปฏิบัติ ดังนี้

1. ทำการวิเคราะห์งาน (Job Analysis) เพื่อกำหนดว่ามีความสามารถอะไรบ้างที่ควรทดสอบ วิธีหนึ่งที่ดีที่สุดในการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะที่จำเป็นของงานก็คือให้ผู้ทำการทดสอบ

(Examiner) เรียนรู้งานและตรวจตราอย่างระมัดระวังในขั้นตอนการฝึกหัด วิธีนี้จะทำให้ผู้สร้างแบบทดสอบเห็นภาพพจน์ได้ว่า สภาพที่แท้จริงที่เกี่ยวข้องด้วยเป็นอย่างไร มากกว่าที่จะได้มาจากการสังเกตผลงานเพียงอย่างเดียว

2. เลือกรงาน ทักษะและความสามารถที่มีความสำคัญที่จะเกี่ยวข้องในงานและการปฏิบัติ หรือทักษะบางอย่างควรระบุไว้ด้วยในการวิเคราะห์งาน หลังจากที่ตัดสินใจแล้วว่าความสามารถอะไรบ้างที่จะถูกทดสอบเราจะต้องกำหนดว่าการปฏิบัติ นั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการหรือผลงานหรือทั้งสองประการร่วมกัน

3. การสร้างแบบฟอร์มการสังเกต หรือแบบฟอร์มการประเมิน ควรบอกชนิดของสิ่งที่ต้องมีการบันทึกประกอบการสังเกตด้วย เช่น คุณภาพของผลงานที่ทำ ความเร็วในการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตามควรให้ความสำคัญกับทักษะและความสามารถในการปฏิบัติ

4. สร้างรูปแบบของแผนงานตัวอย่าง เราทราบว่าไม่มีแบบทดสอบฉบับใดที่สามารถบรรจุทุกสิ่งทุกอย่างที่เราต้องการจะวัด สำหรับแบบทดสอบวัดด้านการปฏิบัติผู้สร้างต้องอาศัยหลักเกณฑ์จากการวิเคราะห์งาน แล้วเลือกรงานที่สำคัญที่สุด

5. การสร้างแผนการดำเนินการสอบ เช่น เตรียมคำสั่ง ขอบเขตของเวลาวัสดุคำแนะนำในการให้คะแนน และอื่น ๆ

6. ทดลองข้อสอบก่อนที่จะจัดทำรูปแบบข้อสอบ

สรุปได้ว่า การประเมินทักษะปฏิบัติเป็นการตรวจสอบความสำเร็จของผู้เรียน ทางด้านการปฏิบัติ ซึ่งกระทำได้ 3 ประการ คือ

1. การตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาทางทฤษฎี
2. การตรวจสอบความสามารถในการปฏิบัติงาน
3. การตรวจคุณภาพผลงานสำเร็จ

2.4.8.4 การกำหนดเกณฑ์การประเมินภาคปฏิบัติ

สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์ (2557, น. 95-96) ได้กล่าวถึงการกำหนดเกณฑ์การประเมินภาคปฏิบัติ สามารถทำได้ 2 ทาง คือ

1. กำหนดโดยอาศัยความนึกคิดของผู้ตรวจ (Subjective Evaluation) มาเป็นเกณฑ์ จึงจำเป็นต้องใช้คนตรวจอย่างน้อย 2 คน การกำหนดเกณฑ์ด้วยวิธีนี้จะเป็นลักษณะการให้คะแนนในขั้นวิธีการปฏิบัติงาน ลำดับขั้นการวางแผนโดยพิจารณาจาก

- 1.1 การใช้และวิธีการระวังรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์
- 1.2 ลำดับขั้นการทำงาน
- 1.3 การระวังอุบัติเหตุขณะทำงาน การใช้เครื่องป้องกัน
- 1.4 ความสะอาด ความเป็นระเบียบในการจัดวางเครื่องมือ

1.5 ความประหยัควัสดุบางอย่าง เช่น น้ำมันหล่อลื่น เป็นต้น

คะแนนที่ได้จากผู้ตรวจสอบ 2 คน นำมาหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนผลงานนั้น ได้ เช่น 10 คะแนน สำหรับผลงานดี ลักษณะงานดี การใช้งานดีการทำงานดี 6 คะแนน สำหรับงานพอใช้ ลักษณะงานพอใช้ และใช้งานได้ 1 คะแนน สำหรับผลงานใช้ไม่ได้ ลักษณะงานไม่ดี และใช้งานไม่ได้ 0 คะแนน สำหรับกรณีที่ไม่มีผลงาน

2. กำหนดโดยพิจารณาที่ขนาดของผลงาน (Objective Evaluation) นับว่าเป็นการกำหนดที่มาความเที่ยงตรง แม่นยำและใช้เป็นมาตรฐานได้ เพราะใช้เครื่องมือในการตรวจสอบได้ พิจารณากำหนดได้ดังนี้

- 10 คะแนน สำหรับงานที่อยู่ในพิภคที่กำหนดให้
- 7 คะแนน สำหรับงานที่มีขนาดอยู่นอกพิภคไม่เกิน $\pm$ ร้อยละ 25 ของพิภค
- 1 คะแนน สำหรับงานที่มีขนาดอยู่นอกพิภคไม่เกิน $\pm$ ร้อยละ 50 ของพิภค
- 0 คะแนน สำหรับกรณีที่ไม่มีผลงาน

โดยสรุป การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกทักษะปฏิบัติ จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนจะต้องทราบถึงหลักการต่างๆ ของเครื่องมือที่นำมาใช้ในการฝึกทักษะปฏิบัติ การที่ผู้เรียนจะเกิดทักษะปฏิบัติได้นั้นจำเป็นต้องได้ลงมือปฏิบัติ กับเครื่องมือหรืออุปกรณ์และมีการฝึกปฏิบัติซ้ำหลายๆ ครั้ง ในการฝึกนอกจากจะมีการฝึกทักษะปฏิบัติที่ดีแล้ว ครูยังจำเป็นที่จะต้องศึกษาเทคนิควิธีการและขั้นตอนในการฝึกเพื่อให้เกิดการใช้การฝึกทักษะปฏิบัติต่างๆ มีประสิทธิภาพมากที่สุด อันจะส่งผลให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทักษะต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ จึงมุ่งพัฒนารูปแบบการเรียนรู้พลศึกษาด้านทักษะปฏิบัติ

2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

สกินเนอร์มีแนวคิดว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขและสภาวะแวดล้อม ที่เหมาะสม เพราะทฤษฎีนี้ต้องการเน้นเรื่องสิ่งแวดล้อม สิ่งสนับสนุนและการลงโทษ สกินเนอร์มองว่าพฤติกรรมของมนุษย์เป็นพฤติกรรมที่กระทำต่อสิ่งแวดล้อมของตนเอง พฤติกรรมของมนุษย์จะคงอยู่ตลอดไป จำเป็นต้องมีการเสริมแรง ซึ่งการเสริมแรงนี้มีทั้งการเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) และการเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement)

การเสริมแรง หมายถึง ผลของพฤติกรรมใดๆ ที่ทำให้พฤติกรรมนั้นเข้มแข็งขึ้น การเสริมแรงทางบวก หมายถึง สภาพการณ์ที่ช่วยให้พฤติกรรมโอเปอเรนท์เกิดขึ้นในด้านความที่น่าจะเป็นไปได้

ส่วนการเสริมแรงทางลบเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์อาจจะทำให้พฤติกรรมโอเปอเรนท์เกิดขึ้นได้ในการดำเนินการเสริมแรงนั้น

สกินเนอร์ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยได้แยกวิธีการเสริมแรงออกเป็น 2 วิธี คือ

1. การให้การเสริมแรงทุกครั้ง (Continuous Reinforcement) เป็นการให้การเสริมแรงทุกครั้งที่ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้

2. การให้การเสริมแรงเป็นครั้งคราว (Partial Reinforcement) เป็นการให้การเสริมแรงเป็นครั้งคราวโดยไม่ให้ทุกครั้งที่ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยแยกการเสริมแรงเป็นครั้งคราว ได้ดังนี้

2.1 เสริมแรงตามอัตราส่วนที่แน่นอน

2.2 เสริมแรงตามอัตราส่วนที่ไม่แน่นอน

2.3 เสริมแรงตามช่วงเวลาแน่นอน

2.4 เสริมแรงตามช่วงเวลาที่ไม่แน่นอน

การเสริมแรงแต่ละวิธีให้ผลต่อการแสดงพฤติกรรมที่ต่างกัน และพบว่า การเสริมแรงตามอัตราส่วนที่ไม่แน่นอนจะให้ผลดีในด้านที่พฤติกรรมที่พึงประสงค์จะเกิดขึ้นในอัตราสูงมาก และเกิดขึ้นต่อไปอีกเป็นเวลานานหลังจากที่ไม่ได้รับการเสริมแรง

จากการศึกษาและทดลองของสกินเนอร์นั้น สามารถสรุปเป็นลักษณะ และทฤษฎีการเรียนรู้ของทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบโอเปอเรนท์หรือทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำได้ดังนี้

1. การกระทำใดๆ ถ้าได้รับการเสริมแรง จะมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีก ส่วนการกระทำที่ไม่มีการเสริมแรง แนวโน้มที่ความถี่ของการกระทำนั้นจะลดลงและหายไปในที่สุด

2. การเสริมแรงที่แปรเปลี่ยนทำให้การตอบสนองคงทนกว่าการเสริมแรงที่ตายตัว

3. การลงโทษทำให้เรียนรู้ได้เร็วและลืมเร็ว

4. การให้แรงเสริมหรือให้รางวัลเมื่อผู้เรียนกระทำพฤติกรรมที่ต้องการ สามารถช่วยปรับหรือปลุกฝังนิสัยที่ต้องการได้

2.4.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์

ธอร์นไดค์ (Thorndike) ซึ่งได้กล่าวว่าการเรียนรู้คือ การที่ผู้เรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยง (Bond) ระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนอง ละได้รับความพึงพอใจจะทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น ธอร์นไดค์ได้ ทำการทดลองพบว่า การเรียนรู้ของอินทรีย์ ที่ด้อยความสามารถเกิดจากการลองผิดลองถูก (Trial and Error) ซึ่งต่อมาเขานิยมเรียกว่า การเรียนรู้แบบเชื่อมโยงการทดลองของธอร์นไดค์ ที่รู้จักกันดีที่สุดในกรง ข้างนอกกรงมีอาหารทิ้งไว้ให้ แมวเห็นในกรงมีเชือกซึ่งปลายข้างหนึ่งผูกกับบานประตูไว้ ส่วนปลายอีกข้างหนึ่ง เมื่อถูกดึงจะทำให้ประตูเปิดธอร์นไดค์ได้สังเกตเห็นว่า ในระยะแรก ๆ แมวจะวิ่งไปวิ่งมา ชวนโน้นกัดนี้ เผอิญไปถูกเชือกทำให้ประตูเปิด

แมวออกไปกินอาหารได้ เมื่อจับแมวใส่กรงครั้งต่อไปแมวจะดึงเชือกได้เร็วขึ้นจนกระทั่งในที่สุดแมวสามารถดึงเชือกได้ในทันที

ธอร์นไคค์ได้สรุปว่า การลองผิดลองถูกจะนำไปสู่การเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง และการเรียนรู้ ก็คือการที่มีการเชื่อมโยง (Connection) ระหว่างสิ่งเร้า (Stimuli) และการตอบสนอง (Responses) การเรียนรู้แบบลองผิดลองถูก มีใจความที่สำคัญว่า เมื่ออินทรีย์กระทบสิ่งเร้า อินทรีย์จะลองใช้วิธีตอบสนองต่อสิ่งเร้าหลาย ๆ วิธีจนพบกับวิธีที่เหมาะสมและถูกต้องกับเหตุการณ์และสถานการณ์ เมื่อได้รับการตอบสนองที่ถูกต้องก็จะนำไปต่อเนื่องเข้ากับสิ่งเร้านั้น ๆ มีผลให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยมีหลักเกณฑ์ และลำดับขั้นที่จะนำไปสู่การเรียนรู้แบบนี้ คือ

1. มีสถานการณ์ที่เป็นปัญหาเป็นสิ่งเร้าให้อินทรีย์แสดงการตอบสนองหรือแสดงพฤติกรรมออกมา
2. อินทรีย์จะแสดงอาการตอบสนองหลาย ๆ อย่าง เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น
3. ปฏิกริยาตอบสนองที่ไม่ทำให้เกิดความพอใจจะถูกตัดทิ้งไป
4. เมื่อปฏิกริยาตอบสนองที่ไม่ทำให้เกิดความพอใจถูกตัดทิ้งไป จนเหลือปฏิกริยาที่ทำให้เกิดความพอใจ อินทรีย์จะถือเอา ปฏิกริยาตอบสนอง ที่ถูกต้องและจะแสดงตอบสนองต่อสิ่งเร้า (Interaction) นั้นมากระทบอีกนอกจากนี้ ธอร์นไคค์ ได้ตั้งกฎแห่งการเรียนรู้ขึ้นอีก 3 กฎ คือ

1. กฎแห่งผล (Law of Effect) กล่าวว่าเมื่อการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับอาการตอบสนองนำความพอใจมาให้การเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับอาการตอบสนองก็จะแน่นแฟ้นขึ้น ถ้าความสัมพันธ์นี้นำความรำคาญใจมาให้ความสัมพันธ์นี้ ก็จะคลายความแน่นแฟ้นลง หรืออาจจะกล่าวได้ว่า ถ้าจะให้ผู้เรียนรู้อะไรจะต้องมีรางวัลให้ (รางวัลไม่ได้หมายถึงสิ่งของแต่อย่างใด แต่รวมเอาทุกสิ่งทุกอย่างที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกพอใจ เช่น การให้คำชมเชย เป็นต้น) เมื่อผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่ต้องการออกมา ถ้าจะให้พฤติกรรมบางอย่างหายไปเมื่อผู้เรียนแสดงพฤติกรรมนั้นออกมาจะต้องมีการทำโทษ เมื่อธอร์นไคค์ประกาศกฎแห่งผลออกมาเช่นนี้มีผู้พยายามทดลองเพิ่มเติมและมีผู้โต้แย้งกันเป็นอันมาก ต่อมาธอร์นไคค์พบว่าการทำโทษ มิได้ทำให้การเชื่อมโยงคลายลง

ในที่สุดก็สรุปว่า ถ้าการทำโทษมีผลอยู่บ้างก็ไม่ได้ทำให้การเชื่อมโยงอันเก่าคลายลง แต่จะเป็นการบังคับให้ผู้เรียนพยายามลองแสดงอาการตอบสนองอย่างอื่นในที่สุด ธอร์นไคค์จึงล้มเลิกกฎแห่งผลที่เกี่ยวกับการลงโทษ แต่ยังคงเหลือกฎแห่งผลในด้านการให้รางวัลไว้ว่ารางวัลเท่านั้นที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น

2. กฎแห่งการฝึก (Law of Exercise) จากการสังเกตเมื่อเอาแมวใส่กรงครั้งหลังแมวจะหาทางออกจากกรงได้เร็วขึ้น เมื่อทดลองนาน ๆ เข้า แมวก็สามารถออกจากกรงได้ทันทีตามลักษณะนี้ธอร์นไคค์อธิบายว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองได้สัมพันธ์แน่นแฟ้นขึ้นและความสัมพันธ์นี้จะแน่นแฟ้นยิ่งขึ้นเมื่อมีการฝึกหัดหรือซ้ำบ่อย ๆ และความสัมพันธ์นี้จะคลายอ่อน

ลงเมื่อไม่ได้ใช้ และธอร์นไคค์เชื่อว่าการกระทำที่ไม่มีรางวัลเป็นผลตอบแทนหลังการตอบสนองนั้น ๆ สิ้นสุดลงจะต้องลงเอยด้วยความสำเร็จ มิฉะนั้นการกระทำนั้นก็ไม่มีจุดหมาย แต่หลังจากปี ค.ศ.1930 ธอร์นไคค์ได้แก้กฎแห่งการฝึกนี้ใหม่ เพราะในบางกรณี กฎแห่งการฝึกและกฎแห่งผลไม่สามารถใช้ในสถานการณ์เดียวกันได้ เช่น เมื่อปิดตาแล้วทดลองหัด ลากเส้นให้ยาว 3 นิ้ว แม้ให้ฝึกหัด ลากเส้นเท่าไรก็ตาม ก็ไม่สามารถลากเส้นให้ยาว 3 นิ้วได้ ดังนั้นการฝึกหัดทำจะมีผลดีต่อการเรียนรู้ ด้วยตัวของมันเองไม่ได้จะต้องมีเหตุผลอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

ดังนั้นธอร์นไคค์จึงประกาศยกเลิกกฎแห่งการฝึกนี้ แต่ยังคงเชื่อว่าการฝึกฝนที่มีการควบคุมที่ดีก็ยังมีผลดีต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง กล่าวคือ ถ้าเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทราบผลของการเรียน แต่ครั้งคราวยาวหรือสั้นไปเท่าใดการฝึกหัดก็สามารถทำให้ผู้ฝึกหัดมีโอกาสลากเส้นให้ยาว 3 นิ้วได้

3. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) ธอร์นไคค์ตั้งกฎแห่งความพร้อมนี้ เพื่อเสริมกฎแห่งผล และได้อธิบายไว้ในรูปของการเตรียมตัว และการเตรียมพร้อม ในการที่จะตอบสนองกิจกรรมที่ตามมาหลังจากการที่มีการเตรียมตัวพร้อมแล้ว เช่น ในสถานการณ์ของแมวในกรง แมวจะทำอะไรออกมา มันจะต้องหิว แมวสามารถเอาเท้าตะปบเชือกที่ห้อยแขวนอยู่นั้น ได้ และมีประสาทสัมผัสที่จะรับรู้ว่าจะได้รับผลพอใจหรือไม่พฤติกรรมที่แสดงออกไปแล้ว เป็นต้น หรือถ้ามนุษย์พร้อมที่จะเรียนรู้อะไรบางอย่างได้พร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมบางอย่างที่จำเป็นสำหรับ ขบวนการการเรียนรู้ นั้น เช่น จะต้องมึร่างกายที่สูงพอ แข็งแรงและอยู่ในสภาวะจิตใจที่เหมาะสม ผู้เรียนจะแสดงหรือไม่แสดงพฤติกรรมอะไรออกมา นั้น ธอร์นไคค์ให้หลักไว้ 3 ข้อ คือ

1. เมื่อหน่วยของการกระทำพร้อมที่จะแสดงออกมา ถ้าผู้กระทำทำด้วยความสบายหรือพอใจไม่มีอะไรจะเปลี่ยนแปลงการกระทำ นี้ได้

2. ถ้าหน่วยของการกระทำพร้อมที่จะแสดงออกแต่ไม่ได้แสดง จะทำให้เกิดความไม่สบายใจ

3. ถ้าหน่วยของการกระทำยังไม่พร้อมที่จะแสดงออกแต่จำเป็นต้องแสดงออก การแสดงออกนั้น ๆ กระทำไปด้วยความไม่สบายใจ ไม่พอใจเช่นกัน ถึงแม้ว่าธอร์นไคค์ได้ปรับปรุงแก้ไข และขยายแนวความคิดของเขาอยู่ตลอดเวลา ทำให้กฎแห่งความพร้อมและกฎแห่งการฝึกหัดหย่อนความสำคัญไป ยังคงเหลือเพียงกฎแห่งผลที่เป็นที่ยอมรับกันอยู่ แต่ในกฎนี้ก็เหลือเพียงด้านของรางวัล ที่มีผลต่อการเรียนรู้ ส่วนด้านการลงโทษกับการเรียนรู้นั้นถูกตัดทิ้งไป

2.4.2 การประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน

2.4.2.1 ในการเรียนการสอนครูต้องให้ความสำคัญ และความเข้าใจในความแตกต่างของผู้เรียน ทั้งแตกต่างทางด้านอารมณ์ ด้านความชอบ ความสนใจ การตอบสนองได้ไม่เท่ากัน ต้องสร้างทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียนให้กับผู้เรียน เช่น ชี้ให้เห็นประโยชน์ หากบุคคลตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ เป็นต้น

2.4.2.2 การวางเงื่อนไข ครูควรมีการวางเงื่อนไขในการเรียน เช่น หากผู้เรียนสอบหรือทำผลงานได้สำเร็จจะให้ทำกิจกรรมนันทนาการเพื่อคลายความเครียด เป็นต้น และควรใช้การวางเงื่อนไขที่แตกต่างกันไม่ใช่ใช้เพียงเงื่อนไขเดียว อาจจะเป็นการให้ผู้เรียนทำกิจกรรมสนุกๆ การเล่นเกม การพาไปทัศนศึกษา การให้ดูวิดีโอ

2.4.2.3 ในการสอน ควรมีการใช้การเสริมแรงทางบวกแก่ผู้เรียน เช่น การให้คะแนน การให้ของรางวัลการกล่าวคำชมเชย เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และควรสังเกตว่าการเสริมแรง แบบใดที่ผู้เรียนชอบส่งผลต่อการตอบสนองพฤติกรรมที่ดี ควรมีการใช้การเสริมแรงที่หลากหลาย

2.4.2.4 ครูผู้สอนไม่ควรใช้การลงโทษที่รุนแรงเกินไป เพราะนอกจากจะไม่เกิดการเรียนรู้แล้วยังทำให้ผู้เรียนผู้เรียนเกิดความอึดอัดอีกด้วย ควรใช้วิธีการงดการเสริมแรงเมื่อผู้เรียนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

2.4.2.5 ก่อนดำเนินการสอนครูต้องคำนึงถึงความพร้อมของผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านอุปกรณ์การเรียน และครูผู้สอนต้องสร้างความพร้อมทางความรู้ให้กับผู้เรียนด้วยการอธิบายของความรู้เดิมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการจำได้ถึงเนื้อหาก่อนหน้าที่เคยศึกษาให้สามารถเชื่อมโยงความรู้ได้

2.4.2.6 ครูผู้สอนควรมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการฝึกหัด คือ การให้การบ้าน การให้ทำแบบฝึกหัดบ่อยๆ แต่ควรแบบฝึกหัดที่เป็นเรื่องเดียวกันแต่มีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย

2.5 การวัดทักษะปฏิบัติ

การวัดทักษะปฏิบัตินั้นต้องมีการให้ผู้เรียนมีการปฏิบัติงาน หากประมวลแนวคิดของนักวัดผลทั้งหลายจะพบว่าทักษะการปฏิบัติงานเป็นความสามารถซึ่งอาจจะเป็นด้านสมอง (Cognitive Skills) หรือไม่ใช่ทางสมอง (Non-cognitive Skills หรือ Manual Skills) ก็ได้ทั้งนี้ทักษะดังกล่าวสามารถทดสอบได้โดยให้ผู้ถูกทดสอบ “แสดง” (Perform) ให้ดูเพื่อจะได้มีข้อมูลในการตัดสินระดับความสามารถในการปฏิบัติงานทั้งความถูกต้องในกระบวนการปฏิบัติงานหรือคุณภาพของผลงานที่เป็นผลมาจากกระบวนการปฏิบัตินั้น หรือทั้งกระบวนการและผลงานการวัดทักษะปฏิบัติจึงเป็นกระบวนการที่วัดทักษะการปฏิบัติโดยสิ่งที่วัดหรือทักษะที่วัด (Object of Measurement) เป็นความสามารถด้านใดก็ได้ จุดสำคัญอยู่ที่ว่าพฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นนั้นเป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าในรูปของการปฏิบัติกรวัดทักษะปฏิบัติเป็นการวัดที่ใช้สถานการณ์เพื่อทดสอบการปฏิบัติงานของ

บุคคลซึ่งส่วนใหญ่เป็นการวัดพฤติกรรมการปฏิบัติงานทีละคน ทั้งนี้ผู้ถูกวัดจะได้รับมอบหมายให้ทำงานชิ้นใดชิ้นหนึ่ง มีกระบวนการทำงานตามขั้นตอนที่ควรจะเป็นจุดมุ่งหมายสุดท้ายได้เป็นผลงาน ออกมาการวัดทักษะปฏิบัติจึงเป็นการวัดกระบวนการปฏิบัติงาน(Process) และการวัดคุณภาพของงานที่ได้จากการปฏิบัติ (Product) (สุวิมล ว่องวานิช, 2547, น. 2-3)

2.5.1 การประเมินผลการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ

การประเมินการปฏิบัติช่วยให้ผู้สอนได้ทราบถึงความสามารถ นิสัย วิธีการทำงานของผู้เรียน และพฤติกรรมต่างๆ ของผู้เรียนในลักษณะที่เป็นความจริง เช่น ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ ความสามารถในการทดลองทางวิทยาศาสตร์ การสาคิตผลงาน การทำงานกับกลุ่มเพื่อน การใช้อุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน ผู้สอนสามารถสังเกตและประเมินความสามารถของผู้เรียนได้ในกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องอาศัยความสามารถของผู้เรียนอย่างหลากหลาย เช่น วิธีการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานนอกจากจะใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ผู้เรียน ทั้งกระบวนการและผลการทำงานแล้วผู้สอนอาจใช้วิธีการสอบที่เรียกว่า Performance Test เช่น การสอบภาคปฏิบัติในวิชาวิทยาศาสตร์การสอบภาคปฏิบัติในวิชาดนตรี นาฏศิลป์ การสอบภาคปฏิบัติในวิชาพลศึกษา เป็นต้น (สุวิมล ว่องวานิช, 2547, น. 3) การประเมินผลการเรียนรู้ทักษะ ปฏิบัติสามารถทำได้โดยการทดสอบความสามารถทางกล้ำเนื้อของผู้เรียนที่แสดงออกมาในเรื่องของความเร็ว ความถูกต้องความแข็งแรงความคงทนและการประสานสัมพันธ์กัน ในการทดสอบดังกล่าวครูจะต้องทำการทดสอบความสามารถในด้านต่างๆ ดังกล่าวนี้อย่างน้อยหนึ่งอย่างหรือมากกว่านั้น ตามรายละเอียดต่อไปนี้

ความเร็ว (Speed) สามารถวัดได้ในรูปของปริมาณงานที่ผู้เรียนสามารถทำได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด เช่น จำนวนคำต่อนาทีที่พิมพ์ได้ หรือในรูปของเวลาที่ต้องใช้ในการทำงานที่กำหนดได้ให้แล้วเสร็จความถูกต้อง (Accuracy) สามารถวัดได้จากการนับจำนวนที่ผิด หรือระยะทางที่ห่างออกไปจากเป้าหมายความแข็งแรง (Strength) สามารถวัดได้จากสิ่งที่มีน้ำหนักขนาดต่างๆ หรือแรงกลที่ปรากฏในมาตรวัดมักใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของชิ้นงาน (Singer, 1982, อ้างถึงใน นวลจิตต์ เขวกีรติพิงศ์, 2535, น. 51-53)

2.5.2 เครื่องมือวัดทักษะปฏิบัติ

ในการประเมินทักษะปฏิบัติ โดยส่วนมากผู้ตรวจต้องให้คะแนนกระบวนการหรือผลงานของผู้เรียน หากไม่มีเครื่องมือและเกณฑ์ในการตัดสินก็ยากที่จะหาความเที่ยงตรงได้ดังนั้นจึงมีการสร้างเครื่องมือเพื่อช่วยให้ผู้ตรวจให้คะแนนได้สะดวกและเที่ยงตรงมากขึ้น เครื่องมือในการวัดทักษะปฏิบัติมีหลายแบบดังนี้

2.5.2.1 แบบสำรวจรายการ (Check List) แบบสำรวจรายการจะเป็นรายการที่กำหนดไว้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ต้องการให้กระทำหรือวิธีการที่มีจุดประสงค์จะให้ทำตามนั้น ผู้สังเกตจะตรวจสอบว่าผู้ถูกประเมินได้ทำตามรายการนั้นหรือไม่ การใช้แบบสำรวจรายการเป็นการกำหนด

น้ำหนักคะแนนว่าได้หรือไม่ ถ้าผ่านหรือได้แสดงว่าผู้ปฏิบัติได้ทำตามรายการนั้นถูกต้อง ถ้าไม่ได้แสดงว่าทำไม่ถูกต้อง (สุนันท์ ศลโกสุม, 2549, น.70-71) ในการสังเกตการปฏิบัติบางครั้งอาจให้ผู้สังเกตบันทึกลำดับที่ของการปฏิบัติหรือพฤติกรรมตามลำดับตั้งแต่ 1 เป็นต้นไปได้ซึ่งในลักษณะนี้จะทำให้มองเห็นภาพรวมของการปฏิบัติงานอีกด้วย (ส.วาสนา ประवालพฤกษ์, 2544, น.1-11) ในบางครั้งอาจมีการระบุความถี่ของพฤติกรรมที่ทำด้วย เช่น ยิ้ม 3 ครั้ง ยกมือ 5 ครั้ง ซึ่งจะบอกถึงความเข้มข้นของการปฏิบัติเช่นกัน (Mehrens and Lehman, 1984, p. 351)

2.5.2.2 แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มาตราส่วนประมาณค่าไม่ได้มีความแตกต่างจากแบบสำรวจรายการมากนัก เพียงแต่มีการขยายลำดับคะแนนที่ให้เพิ่มขึ้น แต่เป็นที่นิยมในการใช้วัดการปฏิบัติมากกว่าเพราะมีคุณลักษณะที่ต่อเนื่อง อาจทำเป็น 2 ระดับ จนถึง 10 ระดับ แต่นิยมทำเป็นเลขที่มากกว่า เช่น 3, 5, 7 ระดับ

2.5.2.3 แบบจัดอันดับ (Ranking) การจัดอันดับเป็นวิธีที่จะเรียงลำดับผู้เรียนในคุณสมบัติหนึ่งๆ ตามที่กำหนดให้ ซึ่งสามารถใช้ในการวัดวิธีหรือผลงานได้ แต่ส่วนใหญ่ใช้ในการวัดผลงานมากกว่า การจัดอันดับมีความเชื่อมั่นสูงขึ้นถ้าจัดอันดับด้วยคุณสมบัติใดคุณสมบัติหนึ่งโดยเฉพาะ และมีนิยามของคุณสมบัตินั้นชัดเจน ในการจัดอันดับคุณภาพผลงาน ซึ่งมักใช้ในการสอบด้านการปฏิบัติ นั้นครูอาจจะแบ่งคุณภาพผลงานออกเป็นหลายประการแล้วจัดอันดับที่ละคุณภาพ การจัดอันดับที่ง่ายและสะดวก โดยมากนิยมใช้หลักการแบ่งที่ละ 3 ดังนี้ (ส.วาสนา ประवालพฤกษ์, 2544, น. 1-11)

- 1) นำผลงานทั้งหมดมาแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ สูง ปานกลาง และต่ำ
- 2) นำกลุ่มปานกลางมาพิจารณาแบ่งเป็น 3 อีกครั้ง หลังจากนั้นทำเช่นเดียวกันในกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ
- 3) กำหนดให้กลุ่มสูงเป็น 9, 8, 7 ซึ่ง 9 คือ กลุ่มที่มีผลงานดีที่สุดในกลุ่มสูง และ 7 คือ กลุ่มที่มีผลงานต่ำที่สุดในกลุ่มสูง และให้กลุ่มกลางเป็น 6, 5, 4 และกลุ่มต่ำเป็น 3, 2, 1 ทั้งนี้ตัวเลขที่มีค่าสูงแทนคุณภาพงานที่สูง
- 4) นำกลุ่มที่อยู่ระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ คือ 7 และ 6 มาพิจารณาเพื่อโยกย้ายให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และทำเช่นเดียวกันในกลุ่ม 4 และ 3

2.5.2.4 แบบบันทึก (Record) การบันทึกมักเป็นวิธีการที่ไม่ได้กำหนดรูปแบบไว้ อย่างชัดเจนเหมือนวิธีอื่นๆ ผู้บันทึกค่อนข้างมีอิสระในการบันทึกลงไปมากกว่าเครื่องมือชนิดอื่น การบันทึกเพียงครั้งเดียวไม่สามารถให้ข้อมูลที่มีความหมายนัก แต่การบันทึกต่อเนื่องหลายๆ ครั้งจะทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนขึ้น การบันทึกไม่ควรลงความเห็นของผู้บันทึกลงไป ยกเว้นให้เขียนแยกให้ชัดเจน

2.5.3 การสร้างเครื่องมือวัดทักษะปฏิบัติ

มีผู้เสนอหลักและขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวัดทักษะปฏิบัติไว้หลายท่านดังนี้

Tucker (1986, pp. 6-10) ได้เสนอขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบด้านการปฏิบัติโดยทั่วไปไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ประสงค์ของการปฏิบัติงานที่ชัดเจน คำบ่งชี้การกระทำ (Action Word) ที่ใช้ประจำ คือ แสดงหรือสาธิต (Demonstrate) และสร้าง (Construct) ตัวอย่างของการกำหนดจุดประสงค์ของการปฏิบัติ เช่น (1) เพื่อแสดงวิธีการแบ่งมุมออกเป็น 2 ส่วนเท่าๆ กัน (2) เพื่อแสดงวิธีการวัดความต้านทานไฟฟ้า 2) กำหนดสถานการณ์ของการทดสอบที่ชัดเจน ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวนี้จะเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกในการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ได้แก่ การกำหนดวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน การกำหนดคำสั่งในการปฏิบัติงาน 3) กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลกระบวนการ (Process) และผลงาน (Product) อย่างชัดเจนที่จะทำให้เป็นการตัดสินใจที่มีความเป็นปรนัยมากขึ้น 4) สร้างแบบประเมินในการให้คะแนนการปฏิบัติงานซึ่งเป็นการนำเกณฑ์ในการประเมินงานที่ปฏิบัติที่ได้จัดทำขึ้นในข้อ 3 นำมาเรียงลำดับก่อนหลังตามข้อคำถาม และกำหนดให้น้ำหนักคะแนนเกณฑ์แล้วแต่ความสำคัญในวิธีการปฏิบัติงาน ผู้ประเมินจะพิจารณาก่อนการปฏิบัติของผู้เข้าสอบว่าตรงตามเกณฑ์ที่ระบุไว้หรือไม่แล้วให้คะแนนตามเกณฑ์

Mehrens and Lehman (1984, p. 208) ได้กำหนดขั้นตอนในการพัฒนาแบบทดสอบด้านการปฏิบัติ ดังนี้

1. ทำการวิเคราะห์งาน (Job Analysis) เพื่อกำหนดว่ามีความสามารถอะไรบ้างที่ควรทดสอบ วิธีหนึ่งที่ดีที่สุดในการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะที่จำเป็นของงานก็คือให้ผู้ที่ทำการทดสอบ (Examiner) เรียนรู้งานและตรวจตราอย่างระมัดระวังในขั้นตอนการฝึกหัด วิธีนี้จะทำให้ผู้สร้างแบบทดสอบเห็นภาพพจน์ได้ว่า สภาพที่แท้จริงที่เกี่ยวข้องด้วยเป็นอย่างไร มากกว่าที่จะได้มาจากการสังเกตผลงานเพียงอย่างเดียว

2. เลือกรายงาน ทักษะและความสามารถที่มีความสำคัญที่จะเกี่ยวข้องกับงานและการปฏิบัติ หรือทักษะบางอย่างควรระบุไว้ด้วยในการวิเคราะห์งาน หลังจากที่ได้ตัดสินใจแล้วว่าความสามารถอะไรบ้างที่จะถูกทดสอบ เราจะต้องกำหนดว่าการปฏิบัตินั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการหรือผลงานหรือทั้งสองประการร่วมกัน

3. การสร้างแบบฟอร์มการสังเกต หรือแบบฟอร์มการประเมิน ควรบอกชนิดของสิ่งที่ต้องมีการบันทึกประกอบการสังเกตด้วย เช่น คุณภาพของผลงานที่ทำ ความเร็วในการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตามควรให้ความสำคัญกับทักษะและความสามารถในการปฏิบัติ

4. สร้างรูปแบบของแผนงานตัวอย่าง เราทราบว่าไม่มีแบบทดสอบฉบับใดที่สามารถบรรจุทุกสิ่งทุกอย่างที่เราต้องการจะวัด สำหรับแบบทดสอบวัดด้านการปฏิบัติผู้สร้างต้องอาศัยหลักเกณฑ์จากการวิเคราะห์งาน แล้วเลือกรายงานที่สำคัญที่สุด

5. การสร้างแผนการดำเนินการสอบ เช่น เตรียมคำสั่ง ขอบเขตของเวลาวัสดุคำแนะนำในการให้คะแนน และอื่นๆ

6. ทดลองข้อสอบก่อนที่จะจัดทำรูปแบบข้อสอบสรุปได้ว่า การประเมินทักษะปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบความสำเร็จของผู้เรียนทางด้านการปฏิบัติ ซึ่งกระทำได้ 3 ประการ คือ

6.1 การตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาทางทฤษฎี

6.2 การตรวจสอบความสามารถในการปฏิบัติงาน

6.3 การตรวจคุณภาพผลงานสำเร็จ

2.5.4 การกำหนดเกณฑ์การประเมินภาคปฏิบัติ

สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์ (2547, pp. 95-96) ได้กล่าวถึงการกำหนดเกณฑ์การประเมินภาคปฏิบัติ สามารถทำได้ 2 ทาง คือ

2.5.4.1 กำหนดโดยอาศัยความนึกคิดของผู้ตรวจ (Subjective Evaluation) มาเป็นเกณฑ์ จึงจำเป็นต้องใช้คนตรวจอย่างน้อย 2 คน การกำหนดเกณฑ์ด้วยวิธีนี้จะเป็นลักษณะการให้คะแนนในขั้นวิธีการปฏิบัติงาน ลำดับขั้นการวางแผนโดยพิจารณาจาก

1) การใช้และวิธีการระวังรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์

2) ลำดับขั้นการทำงาน

3) การระวังอุบัติเหตุขณะทำงาน การใช้เครื่องป้องกัน

4) ความสะอาด ความเป็นระเบียบในการจัดวางเครื่องมือ

5) ความประหยัดวัสดุบางอย่าง เช่น น้ำมันหล่อลื่น เป็นต้น

คะแนนที่ได้จากผู้ตรวจสอบ 2 คน นำมาหาค่าเฉลี่ยเป็นคะแนนผลงานนั้นได้ เช่น

10 คะแนน สำหรับผลงานดี ลักษณะงานดี การใช้งานดีการทำงานดี

6 คะแนน สำหรับงานพอใช้ ลักษณะงานพอใช้ และใช้งานได้

1 คะแนน สำหรับผลงานใช้ไม่ได้ ลักษณะงานไม่ดี และใช้งานไม่ได้

0 คะแนน สำหรับกรณีที่ไม่มีผลงาน

2.5.4.2 กำหนดโดยพิจารณาที่ขนาดของผลงาน (Objective Evaluation) นับว่าเป็นการกำหนดที่มาความเที่ยงตรง แม่นยำและใช้เป็นมาตรฐานได้ เพราะใช้เครื่องมือในการตรวจสอบได้ พิจารณากำหนดได้ดังนี้

10 คะแนน สำหรับงานที่อยู่ในพิกัดที่กำหนดให้

7 คะแนน สำหรับงานที่มีขนาดอยู่นอกพิกัดไม่เกิน $\pm$ ร้อยละ 25 ของพิกัด

1 คะแนน สำหรับงานที่มีขนาดอยู่นอกพิกัดไม่เกิน $\pm$ ร้อยละ 50 ของพิกัด

0 คะแนน สำหรับกรณีที่ไม่มีผลงาน

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกทักษะปฏิบัติ จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนจะต้องทราบถึงหลักการต่างๆ ของเครื่องมือที่นำมาใช้ในการฝึกทักษะปฏิบัติ การที่ผู้เรียนจะเกิดทักษะปฏิบัติได้นั้นจำเป็นต้องได้ลงมือปฏิบัติ กับเครื่องมือหรืออุปกรณ์ และมีการฝึกปฏิบัติซ้ำหลายๆ ครั้ง ในการฝึกนอกจากจะมีการฝึกทักษะปฏิบัติที่ดีแล้ว ครูยังจำเป็นที่จะต้องศึกษาเทคนิควิธีการและขั้นตอนในการฝึกเพื่อให้การใช้การฝึกทักษะปฏิบัติต่างๆ มีประสิทธิภาพมากที่สุด อันจะส่งผลให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทักษะต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ จึงมุ่งพัฒนารูปแบบการเรียนรู้พลศึกษาด้านทักษะปฏิบัติ

2.6 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สาระศิลปะที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งเน้นที่เนื้อหาและความจำมากกว่ากระบวนการ จึงทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้และทักษะไม่เพียงพอ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แนวทางในการแก้ปัญหาอีกวิธีหนึ่งคือ ครูต้องพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยทักษะปฏิบัติของเดวิส ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่คำนึงถึงความสามารถที่แตกต่างกันของผู้เรียน แต่ละบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.6.1 ความหมายของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2551, น. 58) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการเตรียม การสอนหรือการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า อย่างเป็นระบบ และจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีการรวบรวมข้อมูลต่างๆ มากำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยเริ่มจากวัตถุประสงค์ว่าจะให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านใด (สติปัญญา/เจตคติ/ทักษะ) จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิธีใด ใช้สื่อการสอนหรือแหล่งเรียนรู้ใด และจะประเมินผลอย่างไร

สิริวรรณ ศรีพหล (2552, น. 3-17) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอนเป็นแผนซึ่งกำหนดขั้นตอนการสอนที่ผู้สอนมุ่งหวังจะให้ผู้เรียนได้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ในเนื้อหา และประสบการณ์หน่วยใดหน่วยหนึ่ง

ณัฐวดี กิจรุ่งเรือง และคณะ (2555, น. 53) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การเตรียมการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ และเป็นลาย

ลักษณะอักษร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง ให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนด แผนจัดการเรียนรู้มี 2 ระดับ ได้แก่ ระดับหน่วยการเรียนรู้ และระดับบทเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2555, น. 1-2) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง แผนซึ่งครูเตรียมการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียน โดยวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการใช้สื่อการเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้ แผนการวัดผลประเมินผลโดยการวิเคราะห์จากคำอธิบายรายวิชา หรือหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งยึดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ที่กำหนดอันสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

รุจิรั ภู่อาระ (2555, น. 159) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน ได้เรียนตามที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่ม

ชาญชัย ยมดิษฐ์ (2558, น. 368) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หมายถึง แผนที่กำหนดไว้เป็นขั้นตอนล่วงหน้า ก่อนจัดการเรียนรู้จริง ระบุถึงวัตถุประสงค์ เนื้อหาวิธีการและกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ และเครื่องมือที่ใช้และวิธีการวัดและประเมินผลผลการเรียนการสอนอย่างชัดเจน

มนสิช สิทธิสมบูรณ์ (2558, น. 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งเป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้และจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมาน เอกพิมพ์ (2560, น. 34) ได้ให้ความหมายว่า แผนการสอนเป็นการนำรายวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องทำการสอนตลอดภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน การใช้สื่ออุปกรณ์การสอน และการวัดผลประเมินผลเพื่อใช้สอน ในช่วงเวลาหนึ่งๆ โดยกำหนดเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์ของการเรียนย่อยๆ ให้สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร สภาพของผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียน ในด้านวัสดุอุปกรณ์และตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น

สรุปได้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผน จัดเตรียมรายละเอียดของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีระบบเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้า เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในแต่ละครั้งและเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนการสอนไปสู่จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้และเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.6.2 ความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2554, น. 3-4) ได้ให้เหตุผลและความสำคัญในการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อครูผู้สอน ดังนี้

1. ครูมีโอกาสศึกษาหลักสูตร แนวการสอน การวัดผลประเมินผลรวมทั้งเอกสารอื่น ๆ ได้อย่างละเอียดทุกแง่มุม

2. ครูสามารถเตรียมกระบวนการเรียนการสอน ได้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงได้มากกว่าเช่น ปัจจัยเรื่องอำนวยความสะดวก ของโรงเรียน ทรัพยากร ค่านิยม และความเชื่อมั่นของท้องถิ่น

3. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูจะเป็นคู่มือของตนเองที่มีคุณภาพสอดคล้องกับผู้เรียนระยะเวลา จำนวนชั่วโมง ที่ใช้จริงในแต่ละภาคเรียน สามารถสอนได้ครบถ้วนและทันเวลา

4. ครูผู้สอนสามารถใช้ข้อมูลที่ถูกต้อง เที่ยงตรงกำหนดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

นิราศ จันทรจิตร (2559, น. 34-35) ได้ให้ความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. ช่วยให้ครูได้มีโอกาสศึกษาความรู้ในเรื่อง หลักสูตรแนวการสอน การจัดทำสื่อประกอบการสอน ตลอดจนวิธีการวัดผลอย่างละเอียดทุกแง่มุม

2. ช่วยให้เกิดการวางแผนวิธีสอน วิธีเรียนที่มีความหมายยิ่งขึ้น เพราะการจัดทำแผนการสอนเป็นการผสมผสานเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์การเรียนรู้จากหลักสูตรกับหลักจิตวิทยาการศึกษา หรือนวัตกรรมการเรียนใหม่ ๆ ตลอดจนปัจจัยอำนวยความสะดวกของโรงเรียน และสภาพปัญหา ความสนใจ ความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและทรัพยากร ในท้องถิ่น โดยใช้วิธีการเชิงระบบเพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ช่วยให้ครูมีคู่มือที่ทำได้ล่วงหน้า เพื่อให้เกิดความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ครบถ้วน สอดคล้องกับระยะเวลาและจำนวนคาบที่มีอยู่จริง ในแต่ละภาคเรียน นั่นคือสอนได้ครบถ้วนและทันเวลา ช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น

4. ช่วยให้การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตาม จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ช่วยให้ครูสามารถวินิจฉัยจุดอ่อนของนักเรียนที่จะได้รับการแก้ไข และทราบจุดเด่นที่ควรได้รับการเสริมสร้างต่อไป นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูเห็นภาพการทำงานของตนเองได้เด่นชัดขึ้น

5. ช่วยให้ผู้สอนสามารถใช้เป็นข้อมูลที่ถูกต้อง เพียงตรง เพื่อเสนอแนะ แก่บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมวิชาการ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร เพื่อปรับปรุง หลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

6. ช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถทราบขั้นตอน กระบวนการต่างๆ ในการสอนของครูเพื่อการนิเทศติดตาม และประเมินผลการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. ถ้าผู้สอนติดธุระจำเป็นไม่สามารถสอนด้วยตนเองได้ แผนการสอนจะใช้เป็น คู่มือครูแก่ผู้มาสอนแทนได้เป็นอย่างดี

8. เป็นการพัฒนาวิชาชีพ ที่แสดงว่างานสอนต้องได้รับการฝึกฝนที่มีความชำนาญ โดยเฉพาะมีเครื่องมือและเอกสารที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ

9. เป็นผลงานทางวิชาการอย่างหนึ่ง ที่แสดงให้เห็นถึงความชำนาญการพิเศษหรือ ความเชี่ยวชาญของผู้จัดทำแผนการสอน ซึ่งสามารถนำไปพัฒนางานในหน้าที่ และเสนอเลื่อนระดับ ให้สูงขึ้นได้

อารมณ์ ใจเที่ยง (2550, น. 215) ให้ความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. ทำให้ครูผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจ เมื่อเกิดความมั่นใจในการสอนย่อมจะสอน ด้วยความคล่องแคล่ว เป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างราบรื่น ไม่ติดขัด เพราะได้เตรียมการทุกอย่างไว้พร้อมแล้ว

2. ทำให้เป็นการสอนที่มีคุณค่ากับเวลาที่ผ่านไป เพราะครูผู้สอนสอนอย่างมีแผนมี เป้าหมาย และมีทิศทางในการสอน มีใช้สอนอย่างเลื่อนลอย นักเรียนจะได้รับความรู้ ความคิดเกิดเจตคติ เกิดทักษะ และเกิดประสบการณ์ใหม่ตามที่ผู้สอนวางแผนไว้ ทำให้เป็นการเรียนการสอนที่มีคุณค่า

3. ทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตร ทั้งนี้เพราะในการวางแผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรทั้งด้านจุดประสงค์การสอน เนื้อหาสาระที่จะสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดและประเมินผล แล้วจัดทำออกเป็น แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เมื่อครูผู้สอนสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ก็ย่อมทำให้เป็น การสอนที่ตรงตามจุดมุ่งหมายและทิศทางของหลักสูตร

4. ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพดีกว่าการสอนที่ไม่มีการวางแผน เนื่องจากในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องวางแผนอย่างรอบคอบให้ทุก องค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งการจัดเวลา สถานที่ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้เกิดความรู้ได้อย่างสะดวกและง่ายขึ้น

5. ทำให้ผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสอนต่อไป ทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนและเป็นแนวทางในการทบทวนหรือการออกข้อทดสอบเพื่อวัดผลประเมินผลนักเรียนได้

6. ทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อครูผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน ทั้งนี้เพราะครูผู้สอนสอนด้วยความพร้อม เป็นความพร้อมทั้งด้านจิตใจ และความพร้อมทั้งด้านวัตถุ ความพร้อมทางด้านจิตใจ คือ ความมั่นใจในการสอน เพราะผู้สอนได้เตรียมการสอนอย่างรอบคอบ ส่วนความพร้อมทั้งด้านวัตถุ คือ การที่ผู้สอนได้เตรียมเอกสารหรือสื่อการสอนไว้อย่างพร้อมเพียงเมื่อผู้สอนเกิดความพร้อมในการสอน ย่อมสอนด้วยความกระจำจั่งทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนในบทเรียน อันส่งผลให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่สอน

สมาน เอกพิมพ์ (2560, น. 15) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการสอนว่าการจัดทำแผนการสอนจะก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ก่อให้เกิดการวางแผนและการเตรียมการล่วงหน้า เป็นการนำเทคนิควิธีการเรียนการสอน สื่อและเทคโนโลยี และจิตวิทยาการเรียนการสอนมาผสมผสานประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ

2. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนค้นหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิคการเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อ การวัดและประเมินผลตลอดจนประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็น

3. เป็นคู่มือการสอนสำหรับครูผู้สอนและครูที่สอนแทน นำไปใช้ปฏิบัติการสอนอย่างมั่นใจ

4. เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอน และวัดผลประเมินผลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนต่อไป

5. เป็นหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน สามารถนำไปเสนอ เป็นผลงานทางวิชาการ

สรุปได้ว่า การวางแผนการสอน เป็นงานสำคัญของครูผู้สอน การสอนจะประสบผลสำเร็จด้วยดีหรือไม่ก็น้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการวางแผนการสอนเป็นสำคัญประการหนึ่ง ถ้าผู้สอนมีการวางแผนการสอนที่ดีก็เท่ากับบรรลุจุดหมายปลายทางไปแล้วครั้งหนึ่ง การวางแผนการสอนจึงมีความสำคัญหลายประการ ได้แก่ 1) ทำให้ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจในการสอนย่อมจะสอนด้วยความแคล่วคล่อง เป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างราบรื่น ดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางอย่างสมบูรณ์ 2) เป็นการสอนที่มีคุณค่าคุ้มกับเวลาที่ผ่านไป 3) ทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตร ย่อมทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามจุดหมายและทิศทางของหลักสูตร 4) ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพดีกว่าการสอนที่ไม่มีแผน 5) ทำให้ผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสอนและเป็นแนวทางแก่ผู้ที่เข้าสอนแทนในกรณีจำเป็นเมื่อผู้สอนไม่

สามารถเข้าสอนเองได้ ผู้เรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกัน 6) ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน

2.6.3 ลักษณะของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี

มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงลักษณะของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้หลายท่าน ดังนี้

รุจิรุ ภู่อาระ (2555, น. 159) ได้เสนอว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี จะต้องตอบคำถามได้ว่า

1. จะให้นักเรียนมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์อะไรบ้าง
2. จะเสริมสร้างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอะไรบ้าง จึงจะทำให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์
3. ครูจะต้องมีบทบาทอย่างไรในการจัดกิจกรรมตั้งแต่ครูเป็นศูนย์กลางจนถึงนักเรียนเป็นผู้จัดทำเอง
4. จะใช้สื่อ อุปกรณ์อะไรจึงจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์
5. จะรู้ได้อย่างไรว่านักเรียนเกิดคุณลักษณะตามที่คาดหวังไว้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2555, น. 321) ได้กล่าวว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรเป็นแผนการสอนที่ให้แนวทางการสอนแก่ผู้สอนอย่างชัดเจน ทั้งด้านจุดประสงค์การสอนเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน และการวัดผล ประเมินผล โดยเฉพาะแนวทางการจัดกิจกรรม ควรเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ได้คิด ได้ทำ ได้แก้ปัญหา และได้เกิดทักษะกระบวนการสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีจะต้องช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จได้ดี ดังนั้น ผู้สอนจึงควรทราบถึงลักษณะของแผนการสอนที่ดีซึ่งมีดังนี้

1. สอดคล้องกับหลักสูตร และแนวการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ
2. นำไปใช้ได้จริงและมีประสิทธิภาพ
3. เขียนอย่างถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับผู้เรียนและเวลาที่กำหนด
4. มีความกระชับชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและเข้าใจได้ตรงกัน
5. มีรายละเอียดมากพอที่ทำให้ผู้อ่านสามารถนำไปใช้สอนได้

มนสิข สิริสมบุรณ์ (2558, น. 36) ได้กล่าวไว้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี จะต้องมียละเอียดชัดเจนถึงกิจกรรมผู้เรียน บทบาทของครู การใช้สื่อ การวัดผลจนผู้อ่านมองเห็นพฤติกรรมจริงๆ ในห้องเรียนได้อย่างสมบูรณ์จึงถึงว่าเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีและไม่จำเป็นต้องบันทึกการสอนอีกก็ได้ เพราะแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจนใช้แทนบันทึกการสอนได้ลักษณะของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ที่จะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จได้ดี ดังนั้น ผู้สอนจึงควรทราบถึงลักษณะของแผน การจัดการเรียนรู้ที่ดีซึ่งมี ดังนี้

1. สอดคล้องกับหลักสูตรและแนวการสอนกระทรวงศึกษาธิการ
2. นำไปใช้สอนได้จริงและมีประสิทธิภาพ
3. เขียนอย่างถูกต้องตามหลักวิชา เหมาะสมกับผู้เรียนและเวลาที่กำหนด
4. มีความกระชับชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและเข้าใจได้ตรงกัน
5. มีรายละเอียดมากพอที่จะทำให้ผู้อ่านสามารถนำไปใช้สอนได้
6. ทุกหัวข้อในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน

นอกจากนี้ ได้กล่าวว่าควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีลักษณะ 3 ประการ ต่อไปนี้

1. เป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด โดยครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริมหรือกระตุ้น ให้กิจกรรมที่ผู้เรียนดำเนินการตามความมุ่งหมาย

2. เป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบหรือทำสำเร็จด้วยตนเอง โดยครูพยายามลดบทบาทจากผู้บอกคำตอบมาเป็นผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถามหรือปัญหาให้ผู้เรียนคิดแก้หรือหาแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเอง

3. เป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นทักษะกระบวนการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่นหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุอุปกรณ์สำเร็จรูปราคาสูง

สรุปได้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้แนวทาง การสอนแก่ผู้สอนอย่างชัดเจนทั้งด้านจุดประสงค์การสอน เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน การใช้สื่อการสอนและการวัดผลประเมินผล โดยเฉพาะแนวทางการจัดกิจกรรม ควรเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ได้คิด ได้ทำ ได้แก้ปัญหาและได้เกิดทักษะกระบวนการนำไปใช้ใน ชีวิตได้

2.6.4 องค์ประกอบของแผนการสอนหรือแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

มีนักวิชาการด้านการศึกษากล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คล้ายกันในองค์ประกอบหลัก แต่แตกต่างกันออกไปในบางประเด็นซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ อย่างไรก็ตาม เมื่อนำมาวิเคราะห์แล้วพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1. หัวเรื่อง (Heading)
2. สาระสำคัญ (Concept)
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ (Objective)
4. เนื้อหาสาระ (Content)
5. กิจกรรมการเรียนรู้ (Activities)
6. สื่อการเรียนรู้ (Material and Media)

7. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (Assessment)

มีนักวิชาการด้านการศึกษาได้กล่าวถึง องค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้หลายท่านดังนี้

วิลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2555, น. 298) กล่าวว่า องค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกิดขึ้นจากความพยายามตอบคำถามดังต่อไปนี้

1. สอนอะไร (หน่วย หัวเรื่อง ความคิดรวบยอด หรือสาระสำคัญ)
2. เพื่อจุดประสงค์อะไร (จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม)
3. ตัวสาระอะไร (โครงร่างเนื้อหา)
4. ใช้วิธีการใด (กิจกรรมการเรียนการสอน)
5. ใช้เครื่องมืออะไร (สื่อการเรียนการสอน)
6. ทราบได้อย่างไรว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ (วัดผลประเมินผล) เพื่อหาคำตอบ

ดังกล่าว จึงกำหนดให้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีองค์ประกอบดังนี้

- 6.1 วิชา หน่วยที่สอนและสาระสำคัญ (ความคิดรวบยอด) ของเรื่อง
- 6.2 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 6.3 เนื้อหา
- 6.4 กิจกรรมการเรียนการสอน
- 6.5 สื่อการเรียนการสอน
- 6.6 วัดผลประเมินผล

สรุปได้ว่า ในการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จึงต้องเขียนให้ครบทุกหัวข้อ ดังนี้

- 1) วิชา หน่วยที่สอนและสาระสำคัญ (ความคิดรวบยอด) ของเรื่อง
- 2) จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 3) เนื้อหา
- 4) กิจกรรมการเรียนการสอน
- 5) สื่อการเรียนการสอน
- 6) วัดผลประเมินผล
- 7) ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา และ
- 8) บันทึกหลังการสอน

2.6.5 รูปแบบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง และคณะ (2555, น. 54-57) ได้กล่าวว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับดุลพินิจของหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาหรือผู้สอนที่จะเลือกใช้รูปแบบที่คิดว่ามีความเหมาะสมและสะดวกต่อการนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้รูปแบบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นิยมใช้โดยทั่วไป มีดังต่อไปนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบรรยายหรือแบบเรียงข้อ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ชนิดนี้จะเป็นการเรียนรายละเอียดขององค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับโดยใช้ความเรียง เป็นรูปแบบที่ได้รับความนิยมแต่มีข้อจำกัด

ในกรณีที่รายละเอียดอยู่คนละหน้ากันเนื่องจากยากต่อการมองเห็นความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบดังนี้

ตัวอย่างรูปแบบของแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบรรยายหรือแบบเรียงหัวข้อ

- 1.1 ชื่อเรื่อง หรือชื่อหัวข้อเรื่องย่อย
- 1.2 จำนวนคาบ
- 1.3 สาระสำคัญ
- 1.4 จุดประสงค์การเรียนรู้
- 1.5 เนื้อหา
- 1.6 กิจกรรมการเรียนการสอน
- 1.7 สื่อการเรียนการสอน
- 1.8 การวัดผลประเมินผล

สรุปได้ว่า การเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีและถูกต้องควรที่จะกำหนดจุดประสงค์และกิจกรรมให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรเป็นสำคัญ

2. แผนจัดการเรียนรู้แบบตาราง แผนจัดการเรียนรู้ชนิดนี้เป็นการนำรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบของแผนจัดการเรียนรู้อาเขียนลงในตารางภายในหน้าเดียว เพื่อให้ง่ายต่อการมองเห็นความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบ แต่มีข้อจำกัดในด้านพื้นที่ในการเขียนและภาระในการตีตาราง

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2555, น. 299) กล่าวว่า รูปแบบของแผนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ไม่มีรูปแบบตายตัว ขึ้นอยู่กับหน่วยงานหรือสถานศึกษาแต่ละแห่งจะกำหนดอย่างไรก็ตาม ลักษณะส่วนใหญ่ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะคล้ายคลึงกัน ซึ่งพอสรุปได้ 3 รูปแบบ ดังนี้

1. แบบเรียงหัวข้อ รูปแบบนี้จะเรียงตามลำดับก่อนหลังโดยไม่ต้องตีตารางรูปแบบนี้ให้ความสะดวกในการเขียน เพราะไม่ต้องตีตาราง แต่มีส่วนเสีย คือยากต่อการดูให้สัมพันธ์กัน ในแต่ละหัวข้อดังตัวอย่าง

ตัวอย่างรูปแบบแผนการสอนแบบเรียงหัวข้อ

1. สาระสำคัญ
2. จุดประสงค์
  - 2.1 จุดประสงค์ปลายทาง
  - 2.2 จุดประสงค์นำทาง
3. เนื้อหา
4. กิจกรรมการเรียนการสอน
5. สื่อการเรียนการสอน

6. การวัดและประเมินผล

7. กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม หรือภาคผนวก

2. แบบกึ่งตารางนี้จะเขียนเป็นช่อง ๆ ตามหัวข้อที่กำหนดแม้ว่าต้องใช้เวลา ในการตีตารางแต่ก็สะดวกต่อการอ่าน ทำให้เห็นความสัมพันธ์ของแต่ละหัวข้ออย่างชัดเจน

3. แบบตาราง รูปแบบนี้จะเขียนเป็นช่องๆ คล้ายแบบกึ่งตาราง โดยนำหัวข้อสาระสำคัญมาไว้ในตารางด้วย

รุจิรั ภูสาระ (2555, น. 53) ได้มีผู้วางรูปแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้อย่างหลากหลายการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นิยมใช้ในปัจจุบัน แบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเรียงหัวข้อ รูปแบบนี้จะเขียนเรียงตามลำดับก่อนหลังโดยไม่ต้องตีตาราง รูปแบบนี้ให้ความสะดวกในการเขียน เพราะไม่ต้องตีตาราง แต่มีส่วนเสีย คือยากต่อการดูให้สัมพันธ์กันในแต่ละข้อ

2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกึ่งตาราง รูปแบบนี้จะเขียนเป็นช่องๆ ตามหัวข้อที่กำหนด แม้ว่าจะต้องใช้เวลาในการตีตารางแต่ก็สะดวกต่อการอ่าน ทำให้เห็นความสัมพันธ์ของแต่ละหัวข้ออย่างชัดเจน

3. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตาราง รูปแบบนี้จะเขียนเป็นช่องๆ คล้ายแบบกึ่งตาราง โดยนำหัวข้อสาระสำคัญมาไว้ในตารางด้วย

ตารางที่ 2.1 รูปแบบของแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตาราง

สาระสำคัญ	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหาสาระ	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดผล ประเมินผล การเรียนรู้	หมายเหตุ

สมาน เอกพิมพ์ (2560, น. 69) ได้กล่าวว่า สถานศึกษาสามารถที่จะกำหนดรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา สภาพผู้เรียน และสภาพของท้องถิ่นได้ แต่โดยหลักการจัดการเรียนการสอนทั่วไปนิยมที่จะกำหนดรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่มีองค์ประกอบดังนี้

1. สาระสำคัญ
2. จุดประสงค์การเรียนรู้

3. เนื้อหา
4. กิจกรรมการเรียนการสอน
5. สื่อการเรียนการสอน
6. วัสดุ อุปกรณ์
7. การวัดผลประเมินผล
8. กิจกรรมเสนอแนะ

สรุปได้ว่า รูปแบบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในการเขียนจะไม่มีรูปแบบตายตัว ขึ้นอยู่กับหน่วยงานหรือสถานศึกษาจะกำหนด เพื่อความสะดวกในการจัดทำและให้สัมพันธ์กับข้อกำหนด

2.6.6 ผลดีของการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี จะทำให้ครูช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดศักยภาพ และประสบการณ์ในกระบวนการต่างๆ และทักษะกระบวนการ อันจะมีผลต่อการปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 6 ประการ

1. เป็นผู้ที่ทำงานโดยนึกถึงความจำเป็น ประโยชน์ และคุณค่าของงานที่มีต่อส่วนรวม ก่อนลงมือกระทำ
2. เป็นผู้มีจิตใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นที่หลากหลาย ไม่ยึดติดความคิดเดียว
3. เป็นผู้ที่ตัดสินใจเลือกแนวทางการปฏิบัติอย่างใช้เหตุผล ไม่มีความลำเอียง
4. เป็นผู้ที่คิดวางแผนล่วงหน้าก่อนลงมือทำงานทุกครั้ง
5. เป็นผู้ที่คอยติดตามตรวจสอบผลงานและปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่าเดิมอยู่เสมอ
6. เป็นผู้ที่มีความพอใจในการทำงานและปฏิบัติงานทุกครั้งด้วยความเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ

2.6.7 ข้อควรคำนึงในการทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

วิลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2555, น. 320) ได้กล่าวว่า การเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรคำนึงถึงข้อต่อไปนี้

1. เขียนให้ชัดเจนแจ่มแจ้งในทุกข้อเพื่อให้ความกระจ่างแก่ผู้อ่านมีรายละเอียดพอสมควร ไม่ย่อเยิ่นเย้อและไม่ละเอียดมากเกินไป
2. ใช้ภาษาเขียนที่สื่อความหมายได้เข้าใจตรงกัน เป็นประโยคที่ได้ใจความไม่ใช่ความค้ำง ไม่ยืดเยื้อยาวเยิ่นเย้อ และไม่ใช่วรรณคดี
3. เขียนทุกหัวข้อหรือทุกช่องให้สอดคล้องกัน เช่น
  - 3.1 สารสำคัญจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหา
  - 3.2 จุดประสงค์จะต้องสอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรม และการวัดผล

- 3.3 สื่อการเรียนจะต้องสอดคล้องกับกิจกรรมและการวัดผล
- 3.4 เขียนให้เป็นลำดับขั้นตอนการสอนก่อน-หลัง ในทุกหัวข้อ
- 3.5 เขียนทุกหัวข้อให้ถูกต้อง เช่น จุดประสงค์ต้องเขียนให้เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 3.6 จัดเนื้อหา กิจกรรม ให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้
- 3.7 คิดจัดกิจกรรมให้น่าสนใจอยู่เสมอไม่ควรใช้วิธีเดียวกันทุกครั้งที่สอน
- 3.8 เขียนให้เป็นระเบียบ ง่ายแก่การอ่าน และสะอาดชวนอ่าน
- 3.9 เขียนในสิ่งที่สามารถปฏิบัติได้จริงและสอนตามที่ได้วางแผนไว้

สรุป แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นแผนการหรือโครงการที่เตรียมไว้อย่างมีระบบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของเดวิส ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้แก่นักเรียนอย่างเต็มประสิทธิภาพต่อไป

2.7 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.7.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สุนีย์ ลิ้มรสสุคนธ์ (2554, น. 42) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จในด้านความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพด้านต่างๆ ของสมองหรือประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน การฝึกฝนหรือประสบการณ์ต่างๆ ของแต่ละบุคคลสามารถวัดได้โดยวิธีการทดสอบหรือวิธีการต่าง ๆ

บุญชม ศรีสะอาด (2556, น. 46) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน การฝึกฝนหรือประสบการณ์ต่างๆ ทั้งที่โรงเรียน ที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วยความสามารถทางสมอง ความรู้สึกราคานิยม จริยธรรมต่าง ๆ

สมนึก ภัททิยธนี (2556, น. 13) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จหรือความสามารถในการกระทำใด ๆ ที่ต้องอาศัยทักษะ หรือมีขณะนั้นก็ต้องอาศัยความรู้ในวิชาหนึ่งวิชาใดโดยเฉพาะ

จากแนวคิดของนักการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถที่เกิดจากการเรียนการสอน การฝึกฝนหรือประสบการณ์ต่าง ๆ ของตัวบุคคล และสามารถวัดได้โดยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.7.2 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2555, น. 96) และวิไล ทองแผ้ว (2557, น. 147) ได้กล่าวถึงการวัดความรู้ มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบว่า เมื่อได้รับการจัดการเรียนรู้แล้วผู้เรียนมีความรู้บรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและมาตรฐานการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด เพื่อที่จะหาทาง ปรับปรุง แก้ไข พัฒนา และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ รวมถึงการปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ที่คุ้นเคย คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement Tests) ถ้าแบ่งตามกลุ่มผู้สร้างและวิธีการสร้างแบบทดสอบ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Tests) เป็นแบบทดสอบที่สร้างโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ในเนื้อหาและมีทักษะการสร้างแบบทดสอบ มีการทดลองใช้และวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบหลายด้านหลายครั้งจนได้มาตรฐาน

2. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง (Teacher Made Tests) เป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง เพื่อใช้ในการทดสอบนักเรียนในชั้นเรียนประเภทของแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ อาจแบ่งในมิติอื่น เช่น แบ่งตามลักษณะของแบบทดสอบ แบ่งได้ 2 ประเภท เช่นกัน คือ

2.1 แบบทดสอบปรนัย (Objective Tests) ได้แก่

2.1.1 แบบถูก-ผิด (True-False)

2.1.2 แบบจับคู่ (Matching)

2.1.3 แบบเติมคำหรือข้อความให้สมบูรณ์ (Completion)

2.1.4 แบบคำตอบสั้น (Short Answer)

2.1.5 แบบเลือกตอบ (Multiple Choice)

2.2 แบบทดสอบอัตนัย (Essay Tests) ได้แก่

2.2.1 แบบจำกัดคำตอบ (Restricted Response Items)

2.2.2 แบบไม่จำกัดคำตอบ หรือ ตอบอย่างเสรี (Extended Response Items)

สรุป ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นิยมใช้ประกอบด้วย แบบทดสอบความเรียง แบบทดสอบ ถูก-ผิด แบบทดสอบจับคู่ และแบบทดสอบแบบเลือกตอบ ซึ่งข้อสอบแบบทดสอบเลือกตอบเป็นข้อสอบที่ผู้วิจัยจะนำมาเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพราะสามารถวัดได้ครอบคลุมเนื้อหา ตรวจสอบให้คะแนนง่าย มีความเป็นปรนัยสูงและสามารถนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์และปรับปรุงให้ข้อสอบมีคุณภาพดีขึ้น ได้ง่ายกว่าแบบทดสอบอื่น

2.7.3 จุดมุ่งหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นเครื่องมือสำคัญอันหนึ่ง ที่ใช้ประเมินผลการเรียนการสอน โดยเฉพาะการวัดสมรรถภาพทางสมองเป็นสิ่งสำคัญ จุดมุ่งหมายของการใช้

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (บุญศรี พรหมมาพันธุ์ และนวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม, 2555, น. 223) มีดังนี้

2.7.3.1 เพื่อจัดตำแหน่งผู้เรียน เป็นการจัดผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามความสามารถ กล่าวคือผู้เรียนที่มีความสามารถใกล้เคียงกันไว้ด้วยกัน เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม การทดสอบเพื่อจัดตำแหน่งนั้น ต้องมีการทดสอบก่อนการเรียนการสอน ในวิชานั้น ๆ ในทางการศึกษา จุดมุ่งหมายในการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อจัดตำแหน่งนิยมใช้กันใน 2 ลักษณะ เพื่อการจัดจำแนก เช่น แยกผู้เรียนออกเป็นประเภทตามระดับคะแนน (A B C และ D) และเพื่อคัดออก

2.7.3.2 เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียน เป็นการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนทราบศักยภาพของตนเองในขณะนั้น และใช้เป็นแนวทางให้ผู้เรียนพัฒนาพฤติกรรมต่าง ๆ ของตนเองทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ลักษณะนิสัยและทักษะต่าง ๆ ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

2.7.3.3 เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน การปรับปรุงการเรียนการสอนควรทำอย่างต่อเนื่อง อาจใช้เมื่อสิ้นสุดการสอนในแต่ละหน่วยย่อย ซึ่งเมื่อพบผู้เรียนคนใด ไม่ผ่านเกณฑ์ของแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้สอนก็ควรจะได้ศึกษาว่าผู้เรียนมีข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนในเรื่องใด จะได้ทำการแก้ไขข้อบกพร่อง จากนั้นจึงประเมินผลอีกครั้งหนึ่ง

กล่าวโดยสรุป แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเครื่องมือที่สำคัญของครูผู้สอนที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนการสอน เช่น เพื่อจัดตำแหน่งผู้เรียน ตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียน ปรับปรุงการเรียนการสอนของครูให้คำปรึกษาแนะแนว และสรุปผลการเรียนเมื่อสิ้นสุด การเรียนการสอน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งหวังให้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นใช้เป็นเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.7.4 หลักการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ครอบคลุมและถูกต้องตามหลักวิชานั้นมีหลักการสร้างแบบทดสอบ ดังนี้ (Hopkins and Antes, 1990 pp. 153-155)

1. ควรเขียนแบบทดสอบในระหว่าง หรือเพิ่งเสร็จสิ้นการเรียนการสอนในเรื่องนั้น ๆ เพราะจะทำให้ผู้เขียนแบบทดสอบยังจำและเข้าใจเนื้อหาเป็นอย่างดี
2. แบบทดสอบต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษาและตารางวิเคราะห์หลักสูตร
3. แบบทดสอบต้องถามในเรื่องที่มีความสำคัญ ไม่ถามในรายละเอียดปลีกย่อย หรือเรื่องที่ไม่ใช่แก่นสาระของเนื้อหา
4. แบบทดสอบต้องถามให้ผู้สอบตอบ โดยการสะท้อนถึงความรู้ที่ได้จากการศึกษา

5. การเลือกประเภทของแบบทดสอบต้องคำนึงว่า แบบทดสอบจะทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการ (Needed Data) แบบทดสอบที่นำมาสอบต้องตรง (Straight For Wardly) กับสิ่งที่จะวัดให้มากที่สุด

6. ควรมีการศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เช่น จากแบบทดสอบมาตรฐาน คำสั่งต้องกะทัดรัด ชัดเจน ว่าจะให้ผู้สอบทำอะไร ตอบอย่างไร ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและถูกต้อง ไม่ควรลอกข้อความโดยตรงจากหนังสือมาสร้างเป็นแบบทดสอบ เพราะจะทำให้ผู้สอบตอบได้ง่าย

7. หลีกเลี่ยงข้อคำถามข้อใดข้อหนึ่งไปและคำตอบอีกข้อหนึ่ง

8. ควรมีการตรวจสอบ และวิจารณ์ข้อสอบโดยผู้สอนในรายวิชา หรือระดับชั้นเดียวกัน เพื่อปรับปรุงแบบทดสอบให้ดีขึ้น

กล่าวโดยสรุป การสร้างแบบทดสอบนั้น ผู้สร้างแบบทดสอบต้องคำนึงถึงหลักการสร้างหลายประการ เช่น ควรเขียนข้อสอบในระหว่างที่สอน แบบทดสอบต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ คำถามของแบบทดสอบต้องถามในเรื่องที่สำคัญ ไม่ถามเรื่องปลีกย่อย คำถามต้องสะท้อนถึงความรู้ที่ได้ศึกษา ถามในสิ่งที่ต้องการจะวัด ภาษาที่ใช้ต้องเข้าใจง่ายและกะทัดรัด คำชี้แจงต้องชัดเจน นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงระยะเวลาที่ใช้สอบ การให้คะแนน และการแปลผลคะแนนด้วย

2.7.5 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีขั้นตอนการสร้างสรุปได้ 3 ขั้นตอน ดังนี้ (บุญศรี พรหมมาพันธุ์ และนวลเสนห์ วงศ์เชิดธรรม, 2555, น. 223 และพิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2555, น. 99 - 100)

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนสร้างแบบทดสอบ ประกอบด้วย

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ผู้สร้างแบบทดสอบ ต้องหาการศึกษาค้นคว้าวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่ามีแบบใดบ้าง แบบทดสอบแต่ละชนิดมีวิธีการสร้างและมีข้อดีข้อจำกัดอย่างไร

2. กำหนดจุดมุ่งหมายของการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนจะเริ่มเขียนข้อคำถาม ผู้สร้างข้อคำถามจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายของการใช้แบบทดสอบให้ชัดเจนว่าจะวัดไปเพื่ออะไร จะได้เขียนข้อสอบให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายนั้น

3. กำหนดเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัดในตารางวิเคราะห์หลักสูตร ผู้สร้างแบบทดสอบจะต้องกำหนด ขอบเขตเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และพฤติกรรมที่จะวัดในด้านพุทธิพิสัยได้แก่ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า

4. กำหนดลักษณะของแบบทดสอบและส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอบ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะเป็นแบบทดสอบอิงเกณฑ์หรืออิงกลุ่มก็ได้ ซึ่งลักษณะข้อสอบจะเป็นแบบปรนัยหรืออัตนัยก็ได้ หรือลักษณะข้อสอบเป็นทั้งปรนัยและอัตนัยรวมกันก็ได้

ขั้นตอนที่ 2 การลงมือสร้างข้อสอบ

1. ผู้สร้างแบบทดสอบลงมือสร้างแบบทดสอบ ตามรายละเอียดในตารางวิเคราะห์ข้อสอบ คำนึงถึงความยากของข้อสอบ ระยะเวลาที่ใช้สอบ คะแนนและการตรวจให้คะแนนด้วย

2. ตรวจสอบข้อสอบ ผู้สร้างต้องทบทวน แบบทดสอบ เพื่อให้ข้อสอบที่สร้างขึ้นมานั้น มีความถูกต้อง ครบถ้วน ตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร แล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับทดลองเพื่อนำไปใช้ต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจคุณภาพข้อสอบก่อนนำไปใช้

1. นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านการวัดผล การศึกษา จำนวน 3 - 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อนั้นสร้างขึ้นได้ถูกต้อง และเหมาะสมเพียงใด พิจารณาความ สอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือเนื้อหา ตามตารางวิเคราะห์หลักสูตรหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่วัดจุดประสงค์ข้อนั้น

นำข้อสอบที่ได้หาค่าความสอดคล้อง IOC และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับใหม่

2. ทดลองสอบ นำแบบทดสอบที่ได้ปรับปรุง แก้ไขแล้ว ไปทดลองสอบ (try out) กับนักเรียนที่มีลักษณะคล้ายคลึง หรือนักเรียนที่เพิ่งเคยเรียนในเรื่องนั้น ๆ จำนวนตั้งแต่ 30 คนขึ้นไป

3. วิเคราะห์หาคุณภาพข้อสอบ นำผลการสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อแล้วคัดเลือกข้อสอบที่ใช้ได้ คือ มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จากนั้นให้นำข้อสอบที่ได้คัดเลือกแล้วจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับใหม่ นำไปทดสอบกับนักเรียนที่มีลักษณะคล้ายคลึง หรือนักเรียนที่เพิ่งเคยเรียนใน เรื่องนั้น ๆ จำนวนตั้งแต่ 30 คนขึ้นไป เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น

4. จัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับจริงเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

กล่าวโดยสรุป ขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบ คือ เริ่มจากการวางแผนการสร้าง การลงมือ และการตรวจเพื่อปรับปรุง หากพบว่าข้อสอบข้อใดไม่มีคุณภาพหรือมีคุณภาพไม่ดีพอ

อาจต้องตัดทิ้งหรือปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบให้มีคุณภาพ แล้วจึงจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับจริงที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.7.6 คุณภาพของเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีจะต้องสามารถวัดผลได้ถูกต้อง เพียงตรงและเชื่อถือได้ มีผู้อธิบายคุณภาพหรือคุณลักษณะที่ดีของเครื่องมือไว้ดังนี้

กัญญา ลินทรัตนศิริกุล (2552, น. 38) กล่าวว่า เครื่องมือวัดความรู้ความคิดที่นิยมใช้กันมากที่สุดคือแบบทดสอบ เพราะฉะนั้นก่อนที่จะนำไปใช้ ควรพิจารณาถึงคุณลักษณะที่ดีของเครื่องมือวัดหรือแบบทดสอบซึ่งมีดังนี้

1. ความตรง (Validity) หมายถึง ความสามารถของเครื่องมือในการวัดสิ่งที่ต้องการจะวัด เมื่อกล่าวถึงความตรงมักจะสนใจเกี่ยวกับคำถามที่ว่า เครื่องมือวัดคุณลักษณะอะไร และวัดได้อย่างไร ข้อคำถามของเครื่องมือวัดเป็นตัวแทนของเนื้อหาทั้งหมดหรือไม่ เพราะฉะนั้นการที่จะถามว่าเครื่องมือมีความตรงหรือไม่ จะต้องถามว่าตรงกับอะไร และตรงกับใคร นอกจากนี้ อีเบล และฟรีสบาย (Ebel and Frisbie, 1986, p. 89) ให้ความหมายของความตรงเมื่อนำมาประยุกต์ใช้กับแบบทดสอบว่า หมายถึง ความแม่นยำของแบบทดสอบในการวัดความสามารถทางด้านความรู้ ความคิด เมื่อกล่าวถึงความตรงของแบบทดสอบไม่ได้หมายถึงตัวแบบทดสอบมีความตรงหรือไม่มีความตรง แต่หมายถึง ความตรงของการแปลความหมายของผลที่ได้จากการวัดที่อยู่ในรูปของคะแนน (Gronlund and Linn, 1990, p. 48)

2. ความเที่ยง (Reliability) หมายถึง ความคงที่ของการวัด ซึ่งเป็นค่าที่บอกให้ทราบว่า เครื่องมือมีความคงที่ในการวัดมากน้อยเพียงใด นั่นคือเมื่อนำเครื่องมือใดๆ ไปวัดแล้ว ผลที่ได้จากการวัดควรจะเหมือนเดิม เช่น ถ้านำไม้เมตรไปวัดความยาวของห้องในวันนี้ได้ 8 เมตร และในวันพรุ่งนี้นำไม้เมตรไปวัดความยาวของห้องเดียวกัน ก็ควรได้ความยาว 8 เมตร หากเป็นเช่นนี้แสดงว่าการวัดมีความเที่ยง คำว่าความเที่ยง เมื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการวัดและการประเมิน ความเที่ยงหมายถึง ผลที่ได้จากการใช้เครื่องมือในการวัด ไม่ใช่หมายถึงความเที่ยงของตัวเครื่องมือเอง เพราะฉะนั้นในการกล่าวถึงความเที่ยง จะเป็นความเที่ยงของ คะแนนสอบ หรือ การวัด มากกว่าที่จะเป็นความเที่ยงของแบบทดสอบ หรือ เครื่องมือ (Gronlund and Linn, 1990, p. 78)

3. ความสมดุล (Balance) แบบทดสอบที่มีความสมดุล หมายถึง แบบทดสอบที่มีสัดส่วนของข้อสอบสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวัด กล่าวคือ ข้อสอบจะต้องกระจายในทุกเนื้อหา โดยที่ไม่เน้นในเนื้อหาใดเนื้อหาหนึ่งโดยเฉพาะ และเป็นสัดส่วนกับเวลาที่ใช้ในการสอนในเนื้อหานั้นๆ การพิจารณาว่าแบบทดสอบมีความสมดุลหรือไม่สามารถพิจารณาได้โดยการเทียบกับผังการสร้างแบบทดสอบ

4. ความเป็นปรนัย (Objectivity) เป็นคุณลักษณะที่สำคัญอีกประการหนึ่งของเครื่องมือวัด กล่าวคือข้อคำถามในเครื่องมือวัดจะต้องชัดเจน ผู้ถามและผู้ตอบจะต้องเข้าใจความหมายของข้อคำถามตรงกัน ผู้ตอบแต่ละคนจะต้องเข้าใจข้อคำถามที่ถูกถามตรงกันว่าถามอะไร รวมทั้งการตรวจให้คะแนน และการแปลความหมาย ของคะแนนต้องชัดเจน นั่นคือใครอ่านก็ตรวจให้คะแนนได้ตรงกัน ไม่ว่าจะตรวจเวลาใดก็ตาม และการแปลความหมายของคะแนนก็ต้องเหมือนกันด้วย

5. ความเฉพาะเจาะจง (Specificity) แบบทดสอบหรือเครื่องมือวัดที่มีความเฉพาะเจาะจง หมายถึง แบบทดสอบหรือเครื่องมือวัดที่ผู้มีความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชานั้นเท่านั้นจึงจะตอบได้ ส่วนผู้ไม่มีความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชานั้นก็ไม่ควรจะตอบได้

6. ความยาก (Difficulty) หมายถึง สัดส่วนหรือเปอร์เซ็นต์ของผู้สอบที่ตอบแต่ละข้อคำถามถูก เช่น ข้อสอบข้อหนึ่งมีคนสอบ 100 คน มีผู้ตอบถูก 70 คน แสดงว่าข้อสอบข้อนี้มีความยากเท่ากับ 0.70 ความยากของข้อสอบขึ้นอยู่กับทักษะและความรู้ที่วัดรวมทั้งความสามารถของผู้สอบ

7. อำนาจจำแนก (Discrimination) หมายถึง ความสามารถของข้อสอบที่จะจำแนกผู้สอบที่ได้คะแนนสูงออกจากผู้สอบที่ได้คะแนนต่ำ

8. ความยุติธรรม (Fairness) แบบทดสอบที่มีความยุติธรรม หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้สอนจะต้องสร้างและบริหารการสอบ ในลักษณะที่ให้ผู้สอบได้มีโอกาสเท่ากันในการแสดงความรู้ความสามารถ

9. ความสามารถนำไปปฏิบัติได้ (Practicability) แบบทดสอบหรือเครื่องมือวัดจะต้องสามารถนำไปปฏิบัติได้ กล่าวคือ

9.1 ง่ายต่อการนำไปใช้ แบบทดสอบจะต้องมีค่าใช้จ่ายที่สามารถนำไปใช้ได้ง่าย และชัดเจน ไม่ยุ่งยากแก่ผู้สอบ

9.2 กำหนดเวลาที่ใช้ในการตอบให้เหมาะสมกับจำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ ทั้งนี้เพื่อให้ผลจากการวัดมีความเที่ยง และมีความตรง

9.3 ง่ายต่อการตรวจให้คะแนน หากแบบทดสอบมีค่าใช้จ่ายที่ชัดเจน สามารถทำให้ตรวจให้คะแนนได้ง่าย

9.4 ง่ายต่อการแปลความหมายของคะแนนที่ได้จากการตอบ

สรุปได้ว่า คุณภาพของเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควรมีคุณลักษณะดังนี้ ความตรงที่วัดได้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะวัด ความเที่ยงที่คงที่ ความสมมูลข้อสอบจะต้องกระจายในทุกเนื้อหา ความเป็นปรนัยข้อคำถามในเครื่องมือวัดจะต้องชัดเจน ผู้ถามและผู้ตอบจะต้องเข้าใจความหมายของข้อคำถามตรงกัน สามารถวัดได้ตรงกับตามเนื้อหาและความสามารถของผู้ถูกวัด

แบบทดสอบมีความยากระดับพอเหมาะ มีความยุติธรรมคือผู้สอบได้มีโอกาสเท่ากันในการแสดง ความรู้ความสามารถ และสามารถนำไปใช้ได้ง่ายมีความเหมาะสมและสะดวกในการเก็บรวบรวม ข้อมูล

2.8 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

2.8.1 การหาค่าประสิทธิภาพ

เผซิญ กิจระการ (2556, น. 46-51) ได้กล่าวว่า การหาประสิทธิภาพของการสื่อสาร การเรียนการสอนใด ๆ มีกระบวนการที่สำคัญอยู่ 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพตาม วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) และขั้นตอนการหาประสิทธิภาพเชิง ประจักษ์ (Empirical Approach) ทั้งสองวิธีนี้ต้องทำควบคู่กันไปจึงจะมั่นใจได้ว่าสื่อหรือเทคโนโลยี การเรียนการสอนที่ผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพจะเป็นที่ยอมรับได้ดังรายละเอียด ดังนี้

1. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) กระบวนการนี้เป็น กระบวนการหาประสิทธิภาพ โดยใช้หลักของความรู้และเหตุผลในการตัดสินคุณค่าของสื่อการเรียน การสอน โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ (Panel of Experts) เป็นผู้พิจารณาคัดสินคุณค่า ซึ่งเป็นการหาความ เทียงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมในด้านความถูกต้องของการนำไปใช้ (Use Ability) ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนนำมาหาประสิทธิภาพ ผู้เชี่ยวชาญจะ ประเมินสื่อการเรียนการสอนตามแบบประเมินที่สร้างขึ้นในลักษณะของแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) นิยมใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากค่าประเมิน ของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนไปแทนค่าในสูตร สำหรับค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับจะต้องอยู่ในระดับ มากขึ้นไป คือค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 - 5.00 ค่าที่คำนวณได้ต้องสูงกว่าค่าที่ปรากฏในตาราง ตามจำนวน ของผู้เชี่ยวชาญจึงจะยอมรับว่าสื่อมีประสิทธิภาพ ถ้าได้ค่าไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดจะต้องปรับปรุงแก้ไข สื่อและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาใหม่

ตัวอย่าง ผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินเครื่องมือหรือสื่อการเรียนการสอนจำนวน 5 คน แต่ละคน คำนวณค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ 4.15 4.89 4.67 4.32 และ 4.75 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน พบว่าได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ทุกคน N_e จึงมีค่าเท่ากับ 5 ด้วย แสดงว่าเครื่องมือ หรือสื่อการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเชิงเหตุผลจึงนำไปใช้ได้ (เพราะเป็นค่าที่สูงกว่าค่าการยอมรับ ขั้นต่ำในตาราง)

2. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach)

วิธีการนี้จะนำสื่อไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนเป้าหมาย การหาประสิทธิภาพของสื่อ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ (CAI) บทเรียนโปรแกรม ชุดการสอนแผนการสอนชุดฝึกทักษะ เป็นต้น ส่วนมากใช้วิธีการหาประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ ประสิทธิภาพที่ใช้วัด ส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการเรียนหรือแบบทดสอบย่อย โดยแสดงเป็นค่าตัวเลข 2 ตัว เช่น $E_1 / E_2 = 80/80$ ดังนี้

2.1 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อย ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

2.2 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 2 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียน ร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนร้อยละ 80 ทุกคน ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบครั้งนั้นได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 เช่น มีนักเรียน 40 คน ร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมด คือ 32 คน แต่ละคนได้คะแนนจากการทดสอบหลังเรียนถึงร้อยละ 80 (E_1) ส่วน 80 ตัวหลัง (E_2) คือ ผลการทดสอบหลังเรียนทั้งหมด (40 คน) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

2.3 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 3 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ที่นักเรียนทำเพิ่มจากแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยเทียบกับคะแนนที่ได้ก่อนเรียน (Pre-test) ยกตัวอย่างตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) ดังนี้ สมมตินักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 10 แสดงว่า แตกต่างจากคะแนนเต็ม (ร้อยละ 100) เท่ากับ 90 ถ้านักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85 แสดงว่า ความแตกต่างของ 2 ครั้งนี้ (ก่อนเรียนกับหลังเรียน) เท่ากับ $85 - 10 = 75$ ดังนั้นค่าของ $E_2 = (75/90) = 83.33\%$ ถึงว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($E_1 = 80$)

2.4 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 4 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) หมายถึงนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละข้อถูกมีจำนวนร้อยละ 80 (ถ้านักเรียนทำข้อสอบข้อใดถูกมีจำนวนนักเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แสดงว่า สื่อไม่มีประสิทธิภาพและชี้ให้เห็นว่าจุดประสงค์ที่ตรงกับข้อนั้นมีควมบกพร่อง)

กล่าวโดยสรุปว่า เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของสื่อเทคโนโลยีการสอนจะนิยมตั้งแต่ตัวเลข 3 ลักษณะ คือ 80/80 85/85 และ 90/90 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของวิชาและเนื้อหาที่นำมาสร้างสื่อ นั้น ถ้าเป็นวิชาที่ค่อนข้างยากก็อาจตั้งเกณฑ์ไว้ 80/80 หรือ 85/85 สำหรับวิชาที่มี

เนื้อหาง่าย ก็อาจตั้งเกณฑ์ไว้ 90/90 เมื่อคำนวณแล้วค่าที่ถือว่าใช้ได้ คือ 87.5/86.5 หรือ 87.5/90 เป็นต้น ประสิทธิภาพของสื่อเทคโนโลยีการสอนจะมาจากผลลัพธ์ของการคำนวณ E_1 และ E_2 เป็นตัวเลขตัวแรกและตัวหลังตามลำดับ ถ้าตัวเลขเข้าใกล้ 100 มากเท่าไรยิ่งถึงว่ามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาการรับรองประสิทธิภาพการรับรองผลของสื่อการเรียนการสอนส่วนแนวคิดในการหาประสิทธิภาพที่ควรคำนึง มีดังนี้

1. สื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้น ต้องมีกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อการเรียนการสอนอย่างชัดเจนและสามารถวัดได้
2. เนื้อหาบทเรียนที่สร้างขึ้น ต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์เนื้อหาตามจุดประสงค์การเรียนการสอน
3. แบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบ ต้องมีประสิทธิภาพความเที่ยงตรงของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการสอนที่ได้วิเคราะห์ไว้ ส่วนความง่ายและอำนาจจำแนกของแบบฝึกหัดและแบบทดสอบควรมีการวิเคราะห์ เพื่อนำไปใช้กำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนในแต่ละข้อคำถาม
4. จำนวนแบบฝึกหัดต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และต้องมีแบบฝึกหัดและข้อคำถามในแบบทดสอบควบคุมทุกจุดประสงค์ของการสอน จำนวนแบบฝึกหัดและข้อคำถามในแบบทดสอบไม่ควรน้อยกว่าวัตถุประสงค์

โดยสรุป จะเห็นได้ว่า การคำนวณหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนนี้เป็นผลรวมของการหาคุณภาพ (Quality) ทั้งเชิงปริมาณที่แสดงเป็นตัวเลข (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) ที่แสดงเป็นภาษาที่เข้าใจ ดังนั้นประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนในที่นี้จึงเป็นองค์รวมของประสิทธิภาพ (Efficiency) ในความหมายของการทำในสิ่งที่ถูกต้อง (Do the Thing Right) นั้นหมายถึงการเรียนอย่างถูกต้องตามกระบวนการของการเรียนด้วย CAI และการมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) ในความหมายของการทำในสิ่งที่ถูกต้องให้เกิดขึ้น (Get the Right Thing Done) นั้นหมายถึง ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ถูกต้องถึงระดับเกณฑ์ที่คาดหวัง ทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นจะนำไปสู่การมีคุณภาพ ซึ่งมักนิยมเรียกรวมกันเป็นที่เข้าใจสั้น ๆ ว่า ประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน

2.9 ความพึงพอใจในการเรียนรู้

2.9.1 ความหมายความพึงพอใจ

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่า “ความพึงพอใจ” ไว้ดังนี้

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2553, น. 15) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง เป็นความรู้สึกพอใจในการร่วมกิจกรรม แบบเต็มใจ และพึงพอใจจนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เช่น ร้องรำทำเพลง ร่วมกับคนอื่นด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลินสนุกกับการเล่นเกมตัวเลข เป็นต้น

สาโรช ไชยสมบัติ (2555, น. 15) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้ประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นงานเกี่ยวกับการให้บริการ ดังนั้นผู้ให้บริการจึงต้องจัดให้บริการ และปฏิบัติงานดำเนินการ ให้ผู้ใช้บริการเกิดความพึงพอใจด้วยความพึงพอใจ

อรุณ รักธรรม (2557, น. 232) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง การสร้างภาวะทางใจในลักษณะของการกระทำสิ่งใดให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากแรงจูงใจ

กิติมา ปรีดีติลก (2559, น. 322) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่างๆ และได้รับการตอบสนองความต้องการนั้น

Good (1973, p. 320) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพคุณภาพ หรือระดับความพอใจที่มีผลมาจากความสนใจต่างๆ และทัศนคติที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้นๆ

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นการสนองตอบในลักษณะที่ชื่นชอบ ชื่นชม พอใจในการได้รับจากสิ่งเร้าที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์พัฒนาการในทุกด้านในระดับต่างๆ กันตามศักยภาพของผู้เรียนเป็นผลทำให้เห็นระดับความสำเร็จบรรลุเป็นเป้าหมายของครูผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.9.2 องค์ประกอบของความพึงพอใจ

ศุภศิริ โสมาเกตุ (2554, น. 45) ได้กล่าวว่า แนวคิดของแฮทฟิลด์ และฮิวแมนที่ได้ทำการพัฒนาแนวความคิดของนักวิจัยต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน พบว่าองค์ประกอบที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจ มีองค์ประกอบ 5 ประการ ดังนี้

ตัวแปรที่ 1 องค์ประกอบที่เกี่ยวกับงานปัจจุบัน ประกอบด้วย

1. ความตื่นเต้น/น่าเบื่อ
2. ความสนุกสนาน/ความไม่สนุกสนาน
3. ความโล่ง/ความสลับ

4. ความท้าทาย/ความไม่ท้าทาย

5. ความพึงพอใจ/ไม่พึงพอใจ

ตัวแปรที่ 2 องค์ประกอบทางด้านค่าจ้าง ประกอบด้วย

1. ถือว่าเป็นรางวัล/ไม่ถือว่าเป็นรางวัล

2. มาก/น้อย

3. เป็นทางบวก/เป็นทางลบ

ตัวแปรที่ 3 องค์ประกอบทางด้านเลื่อนตำแหน่ง ประกอบด้วย

1. ยุติธรรม/ไม่ยุติธรรม

2. เชื่อถือได้/เชื่อถือไม่ได้

3. เป็นเชิงบวก/เป็นเชิงลบ

4. เป็นเหตุผล/ไม่เป็นเหตุผล

ตัวแปรที่ 4 องค์ประกอบทางด้านผู้บังคับบัญชา ประกอบด้วย

1. อยู่ใกล้/อยู่ไกล

2. ยุติธรรมแบบจริงใจ/ไม่ยุติธรรม

3. เป็นมิตร/ค่อนข้างเป็นมิตร

4. เหมาะสมทางคุณสมบัติ/ไม่เหมาะสมทางคุณสมบัติ

ตัวแปรที่ 5 องค์ประกอบทางด้านเพื่อนร่วมงาน ประกอบด้วย

1. เป็นระเบียบเรียบร้อย/ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย

2. จงรักภักดีต่อที่ทำงาน/ไม่จงรักภักดีต่อที่ทำงานและเพื่อนร่วมงาน

3. สนุกสนานร่าเริง/ดูไม่มีชีวิตชีวา

4. ดูน่าสนใจเอาจริงเอาจัง/ดูเหน้อย

สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่ส่งผลกระทบต่อความพอใจนั้นขึ้นอยู่กับงานที่ทำ ในปัจจุบัน ค่าจ้างหรือรางวัลตำแหน่งฐานะสถานภาพ ผู้นำ และเพื่อนร่วมงาน นอกจากนี้แนวคิดพื้นฐานดังกล่าวแล้ว เมื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูผู้สอนจะต้องมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรม วิธีการ สื่อ อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อตอบสนองความพึงพอใจให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนจนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง โดยให้ผู้เรียนได้รับผลตอบแทนจากการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยเฉพาะผลตอบแทนภายใน หรือรางวัลภายในที่เป็นความรู้สึกของผู้เรียน เช่น ความรู้สึกถึงความสำเร็จของตนเองเมื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่าง ๆ ได้ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ ส่วนผลตอบแทนภายนอก เช่น คำชมเชย คະแนนผลสัมฤทธิ์ ที่น่าพอใจ ตลอดจนได้รับการยกย่องชมเชยจากบุคคลอื่น พ่อ แม่ ผู้ปกครอง

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของความพึงพอใจเกิดจากปัจจัยภายในผู้เรียน ได้แก่ ความชอบใจความสนใจจึงทำให้เกิดการเรียนรู้และองค์ประกอบภายนอก เป็นกระบวนการที่ครูจัดประสบการณ์ให้เกิดแรงจูงใจ นำไปสู่ความสำเร็จในเป้าหมายเมื่อผู้เรียนมีความพึงพอใจ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือแบบสอบถามถามวัดความพึงพอใจเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2.9.3 การวัดและประเมินความพึงพอใจ

เนื่องจากความพึงพอใจเป็นทัศนคติในทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การจะวัดว่าบุคคลมีความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่นั้น จึงมีความจำเป็นต้องใช้และสร้างเครื่องมือที่จะช่วยวัดทัศนคตินั้น ๆ ได้ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

ชวลิต ชูกำแหง (2551, น. 112-113) ได้อธิบายถึงวิธีการวัดจิตพิสัยที่นิยม ดังนี้

1. การสังเกตเป็นการสังเกตการพูดการกระทำการเขียนของนักเรียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ครูต้องการวัด

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการที่ครูใช้พูดคุยกับนักเรียนในประเด็นที่ครูอยากรู้ ซึ่งอาจเป็นความรู้สึกทัศนคติของนักเรียนเพื่อนำสิ่งที่นักเรียนพูดออกมาแปลความหมายเกี่ยวกับลักษณะจิตพิสัยของนักเรียนได้ เช่น ครูอยากรู้ว่าเขาสนใจเรียนวิชาภาษาไทยหรือไม่เคยอ่านหนังสืออะไรดี ๆ บ้างคำตอบของนักเรียนจะทำให้ครูประเมินได้ว่า มีความสนใจการเรียนวิชาภาษาไทยมากน้อยปานใด

3. การใช้แบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า เป็นเครื่องมือวัดทัศนคติ วัดความสนใจวัดคุณธรรมจริยธรรมไว้มากพอสมควรซึ่งครูคนอื่น สามารถนำไปใช้ได้ ถ้าเป็นแบบวัดทัศนคติ หรือวัดความสนใจจะมีรูปแบบการวัด 3 รูปแบบ คือ แบบของลิเคิร์ท แบบเธอร์สตัน แบบของออสกูด

แบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบของลิเคิร์ท มีลักษณะสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

ตารางที่ 2.2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามวัดความพึงพอใจ

ข้อความที่กล่าวในเชิงนิมิต (ทางบวก) (Positive Statements)		ข้อความที่กล่าวในเชิงนิเสธ (ทางลบ) (Negative Statements)	
มากที่สุด	5 คะแนน	มากที่สุด	1 คะแนน
มาก	4 คะแนน	มาก	2 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน	ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน	น้อย	4 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน	น้อยที่สุด	5 คะแนน

2.9.4 การสร้างแรงจูงใจให้เกิดความพึงพอใจ

ศุภศิริ โสมาเกต (2554, น. 49) ได้ศึกษาแนวคิดของ Scott (1970, p. 157) และนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเสนอแนวคิดในการสร้างแรงจูงใจในการทำงานมีลักษณะ ดังนี้

ลักษณะที่ 1 งานควรมีส่วนสัมพันธ์กับความปรารถนาส่วนตัว และความหมายต่อผู้ทำ

ลักษณะที่ 2 งานต้องมีการวางแผนและวัดสำเร็จได้โดยใช้ระบบการทำงานและการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ผลในการสร้างสิ่งจูงใจ ภายในเป้าหมายของงานต้องมีความภูมิใจในการทำงานโดยตรง งานนั้นสามารถทำให้สำเร็จได้

การนำแนวคิดมาใช้ในการสร้างแรงจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนมีแนวทางดังนี้

1. ศึกษาความต้องการ ความสนใจของผู้เรียนและระดับความสามารถหรือพัฒนาการตามวัยของผู้เรียน
2. วางแผนการสอนอย่างเป็นกระบวนการ และประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและกำหนดเป้าหมายในการทำงาน สะท้อนผลงานและทำงานร่วมกันได้

จากแนวคิดพื้นฐานดังกล่าวแล้ว เมื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูผู้สอนจะต้องมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรม วิธีการ สื่อ อุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความพึงพอใจให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียน จนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง โดยให้ผู้เรียนได้รับผลตอบแทนจากการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยเฉพาะผลตอบแทนภายใน หรือรางวัลภายในที่เป็นความรู้สึกของผู้เรียน เช่น ความรู้สึกถึงความสำเร็จของตนเมื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่าง ๆ ได้ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ ส่วนผลตอบแทนภายนอก เช่น คำชมเชย คະแนนผลสัมฤทธิ์ที่น่าพอใจ ตลอดจนได้รับการยกย่องชมเชยจาก พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และบุคคลอื่น

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการเรียนเกิดจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ซึ่งครูจะต้องเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจเพื่อจะนำไปสู่เป้าหมาย เมื่อเกิดความพึงพอใจจะเกิดผลที่ดีต่อการเรียนรู้ผลดีหรือนำพองานไปสู่อะไรก็ตามความพึงพอใจทำให้งานที่ทำประสบผลสำเร็จ ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ ในสิ่งที่เกิดจากการได้รับตอบสนองในสิ่งที่ตนเองคาดหวังไว้ เป็นไปตามคาดหวังจนทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

2.9.5 หลักและเกณฑ์ความพึงพอใจ

บุญชม ศรีสะอาด (2556, น. 99-103) ได้อธิบายว่าแบบวัดที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณข้างขึ้นกับว่า จะมีกี่ระดับและเป็นข้อความเชิงนิมิตาน (Positive Scale) หรือข้อความเชิงนิเสธ (Negative Scale) กรณีข้อความเชิงนิมิตาน เช่น "วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาที่ช่วยพัฒนาสังคม"

หรือ "วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาที่เรียนสนุก" (ในแบบวัดเจตคติที่มีต่อวิชาสังคม) จะตรวจให้คะแนนคำตอบด้านบวกเป็นค่าสูงด้านลบเป็นค่าต่ำ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ตรวจให้	5 คะแนน
เห็นด้วย	ตรวจให้	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ตรวจให้	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ตรวจให้	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ตรวจให้	1 คะแนน

กรณีข้อความเชิงนิเสธ เช่น "วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาที่น่าไปใช้ประโยชน์ได้น้อย" หรือ "พอจะถึงชั่วโมงเรียนสังคมศึกษาก็จะรู้สึกไม่อยากเรียน" (ในแบบวัดเจตคติที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา) จะตรวจให้คะแนนกับกับกับคะแนนที่เป็นแบบนี้มัน กล่าวคือ จะให้คะแนนคำตอบ ด้านบวกเป็นค่าต่ำ ด้านลบเป็นค่าสูง

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ตรวจให้	1 คะแนน
เห็นด้วย	ตรวจให้	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ตรวจให้	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ตรวจให้	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ตรวจให้	5 คะแนน

มาตราส่วนประมาณค่าที่มีคำตอบในลักษณะอื่นเช่นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จะตรวจให้คะแนนโดยใช้ระบบดังนี้ ในการใช้แบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่าที่ผู้วิจัยอาจต้องการรายงานผลของการตอบของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแต่ละข้อหรือแต่ละด้าน (ซึ่งต่างก็ประกอบไปด้วยหลาย ๆ ข้อ) ว่ามีความเห็นอยู่ในระดับใด กรณีเช่นนี้จะต้องหาค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ในแต่ละข้อ (หรือแต่ละด้าน) แล้วแปลความหมายค่าเฉลี่ยอีกทีในการแปลความหมายนั้นจะใช้เกณฑ์ซึ่งเป็นระบบเดียวกันกับระบบการตรวจให้คะแนนถ้าระบบการให้คะแนนตรงกับอธิบายมาแล้วจะใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	แปลความหมายว่า	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	แปลความหมายว่า	มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	แปลความหมายว่า	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	แปลความหมายว่า	น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	แปลความหมายว่า	น้อยที่สุด

สมนึก ภัททิยธนี (2556, น. 64) ได้อธิบายว่าแบบวัด (Scale) ใช้วัดกับคุณลักษณะบางอย่างที่มีความลึกซึ้งกว่าแบบสอบถาม ผลการตอบแต่ละข้อจะได้คะแนนแน่นอน (ไม่มีการตอบผิด) ระดับ ที่กำหนดให้เช่นคะแนน 5 ระดับเป็น 1 2 3 4 และ 5 คะแนน

การหาความเที่ยงตรงของแบบมาตราส่วนประมาณค่าเครื่องมือรวบรวมข้อมูลแบบมาตราส่วนประมาณค่าควรมีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Constant Validity) ในด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาพิจารณาโดยนำเครื่องมือที่รวมทั้งนิยามของตัวแปรที่มุ่งวัด กรณีที่มีคำอธิบายสิ่งที่วัดรวมทั้งการจำแนกเป็นประเภทย่อยนำเอารายละเอียดดังกล่าวผู้เชี่ยวชาญในสิ่งที่วัดนั้นพิจารณาตัดสินเป็นรายข้อไป โดยอาจใช้วิธีเดียวกันกับวิธีตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบ อิงเกณฑ์ด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์อย่างง่าย ระหว่างคะแนนที่ได้จากการตอบเครื่องมือที่สร้างขึ้นนี้กับคะแนนที่ได้จากเครื่องมือเป็นมาตรฐานที่วัดในสิ่งเดียวกันซึ่งมีผู้สร้างไว้แล้วถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายดังกล่าวมีค่าสูงคือ 0.70 ขึ้นไป ก็นับว่ามีความเที่ยงตรงการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่ามีวิธีหาความเชื่อมั่น (Reliability) หลายวิธีในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ซึ่งเสนอวิธีหาความเชื่อมั่นที่สามารถใช้กับเครื่องมือที่ไม่ได้ตรวจให้คะแนนเป็น 0 กับ 1 โดยดัดแปลง จากสูตร $Kr - 20$ ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kudcr-Richardson) ซึ่งใช้กับแบบทดสอบแบบเลือกตอบที่ให้คะแนน 1 สำหรับคำตอบที่ถูกและ 0 สำหรับคำตอบที่ผิดเงื่อนไขดังสูตรทำให้สูตร $Kr - 20$ ไม่เหมาะสมสำหรับเครื่องมือที่ไม่ได้ตรวจคะแนนเป็น 1 กับ 0 ค่าความเชื่อมั่นที่หาตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) เรียกว่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) เหมาะสำหรับเครื่องมือที่เป็น มาตรส่วนประมาณค่าจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดความพึงพอใจ พบว่าความสามารถวัดได้หลายวิธี ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสังเกต แบบสอบถามและแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการวัดความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) สร้างเป็นแบบวัดชนิดปลายปิดมี 5 ระดับเพื่อวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้ทั้งนี้เพราะแบบมาตราส่วนประมาณค่ามีลักษณะที่สำคัญ คือ มีระดับความเข้มข้นให้เลือกตอบระดับที่ตอบมีทั้งด้านบวกและด้านลบ และสามารถแปลงผลการตอบเป็นคะแนนที่สามารถจัดความรู้สึกเชิงปริมาณได้

2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.10.1 งานวิจัยในประเทศ

นิลวรรณ วงศ์ละ (2553, น. 111) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการกิจกรรมสาระนาฏศิลป์กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส เรื่อง สาวอีสานเชิงหวด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส เรื่อง สาวอีสานเชิงหวด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 84.24/89.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส เรื่อง สาวอีสานเชิงหวด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.7769 นักเรียนมีความก้าวหน้าในด้านการเรียนรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 77.69 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีคะแนนทักษะปฏิบัติหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใจมาก

พิมพ์พิลาภรณ์ วัลคำ (2553, น. 103) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์เรื่อง เชิงसानกระดั่ง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านเชียงเพ็งตามแนวคิดของเดวิส ผลการวิจัยพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจนักเรียนมีผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้านความรู้ความเข้าใจ เรื่อง เชิงसानกระดั่ง เพิ่มมากขึ้น โดยมีคะแนนร้อยละ 84.60 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ร้อยละ 88.75 ด้านการสามารถปฏิบัติทักษะสาระนาฏศิลป์เรื่อง เชิงसानกระดั่ง นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการปฏิบัติทักษะ ท่ารำเชิงसानกระดั่ง ดียิ่งขึ้น โดยมีคะแนนความสามารถด้านการปฏิบัติทักษะเท่ากับร้อยละ 91.67 ด้านผลการจัดการกิจกรรมตามแนวคิดของเดวิส ทำให้นักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้น ในกิจกรรมการเรียนรู้สามารถปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนของทักษะได้ดีและเชื่อมโยงทักษะย่อยรวมเป็นองค์ความรู้ โดยการรวบรวมข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แบบบันทึกประจำวัน แบบสัมภาษณ์นักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะปฏิบัติ ดีขึ้น

ปาริชาติ ตาสว่าง (2554, น. 97) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ เดวิส กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) เรื่อง เชิงนั่งข้าวเหนียว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิสกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) เรื่อง เชิงนั่งข้าวเหนียว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.51/81.43 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด

ของเดวิส กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) เรื่อง เชื้อนึ่งข้าวเหนียวชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.7023 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 70.23 นักเรียนคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ทักษะสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีคะแนนทักษะปฏิบัติหลังการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนตามแผนการเรียนรู้ เรื่อง เชื้อนึ่งข้าวเหนียวโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

สุภาพ ไพรเวทย์ (2554, น. 62) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส สาระนาฏศิลป์เรื่อง เชื้อนึ่งข้าวเหนียว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส สาระนาฏศิลป์เรื่อง เชื้อนึ่งข้าวเหนียว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 85.13/52.30 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส สาระนาฏศิลป์เรื่อง เชื้อนึ่งข้าวเหนียว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.6701 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 67.01 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส เรื่อง เชื้อนึ่งข้าวเหนียว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส เรื่อง เชื้อนึ่งข้าวเหนียว สามารถปฏิบัติทักษะการรำ เพลงเชื้อนึ่งข้าวเหนียวผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ทุกคน

อนงค์ ทิวะสิงห์ (2554, น. 80) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิสในเรื่องการปลูกไม้ดอกไม้ประดับในภาชนะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิสในเรื่องการปลูกไม้ดอกไม้ประดับในภาชนะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ 83.51/82.44 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ดัชนีประสิทธิผลของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิสในเรื่องการปลูกไม้ดอกไม้ประดับในภาชนะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.7242 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนคิดเป็นร้อยละ 72.42 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิสในเรื่องการปลูกไม้ดอกไม้ประดับในภาชนะ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิสในเรื่องการปลูกไม้ดอกไม้ประดับในภาชนะ มีทักษะปฏิบัติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 5) นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส มีทักษะการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับดี มีความพึงพอใจต่อการกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมาก

แสงจันทร์ หนองหารพิทักษ์ (2555, น. 87) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

เรื่อง การประดิษฐ์ของใช้จากเศษวัสดุ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การประดิษฐ์ของใช้จากเศษวัสดุ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.23/83.84 และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7063 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนคิดเป็น ร้อยละ 70.63 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส เรื่อง การประดิษฐ์ของใช้จากเศษวัสดุ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุดารัตน์ บัวบุญ จ้ามา (2555, น. 90) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ เรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบทักษะปฏิบัติ 6 ชั้นของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ รับรู้รูปแบบ ทำตามแบบปฏิบัติได้เองปฏิบัติได้อย่างชำนาญประยุกต์ และสร้างสรรค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนให้สูงขึ้น ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ เรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 88.42/87.36 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ดัชนีประสิทธิผลของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ เรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.7698 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนคิดเป็นร้อยละ 76.98 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ เรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ เรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) มีทักษะปฏิบัติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีค่าเฉลี่ยทักษะร้อยละ 84.04 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 5) นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิสมีทักษะ การปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับดี มีความพึงพอใจต่อการกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมาก

จรรยา ก้ววงษ์ (2555, น. 73) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การใช้ซอฟต์แวร์ประยุกต์ในการทำงาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิสและการเรียนรู้แบบโครงงาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านดินจี่ อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม จำนวน 64 คนจาก 2 ห้อง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มทดลองตามรูปแบบการสอนเครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แผนการจัด

การเรียนรู้ จำนวน 8 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ แบบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิสและการเรียนรู้แบบโครงงานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์ไม่แตกต่างกัน คือ กลุ่มทดลองที่ 1 จัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวิสมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.6698 แสดงว่ามีความก้าวหน้าในการเรียนหลังเรียนร้อยละ 66.98 กลุ่มทดลองที่ 2 จัดการเรียนรู้แบบโครงงาน มีความรู้เพิ่มขึ้น 0.6904 แสดงว่ามีความก้าวหน้าในการเรียนหลังเรียนร้อยละ 69.04 แต่การเรียนรู้แบบโครงงานมีผลสัมฤทธิ์ทางความคิดสร้างสรรค์มากกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เจษฎา ศิลาสี (2556, น. 69) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส สารนาฏศิลป์ เรื่อง ฟ้อนหนุ่มมอหินขาว สวาลำปะทาว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส สารนาฏศิลป์ เรื่อง ฟ้อนหนุ่มมอหินขาว สวาลำปะทาว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 89.04/92.59 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส สารนาฏศิลป์ เรื่อง ฟ้อนหนุ่มมอหินขาว สวาลำปะทาว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ 0.7906 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนคิดเป็นร้อยละ 79.06 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส สารนาฏศิลป์ เรื่อง ฟ้อนหนุ่มมอหินขาว สวาลำปะทาว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส สารนาฏศิลป์ เรื่อง ฟ้อนหนุ่มมอหินขาว สวาลำปะทาว มีทักษะปฏิบัติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มยุรี ลีมรัตน์พันธุ์ (2556, น. 69) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิสกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สารนาฏศิลป์ เรื่อง ฟ้อนร้อยเอ็ดเพชรงาม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิสกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสารนาฏศิลป์ เรื่องฟ้อนร้อยเอ็ดเพชรงาม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.57/82.92 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะสารนาฏศิลป์ เรื่องฟ้อนร้อยเอ็ดเพชรงาม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6889 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 68.89 3) นักเรียนได้คะแนนจากการประเมินทักษะปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 87.67 นักเรียนมีทักษะปฏิบัติอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.33$ S.D. = 0.77) 4) นักเรียนส่วนใหญ่

มีความกระตือรือร้นในการเรียน สามารถพออนรอยเอ็ดเพชรงามได้อย่างถูกต้อง สวยงามตามแบบ ส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะปฏิบัติดีขึ้น

วันวิสาข ภูมิสายตอน (2559, น. 92) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการเป่าขลุ่ยเพียงพอของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ (Devies) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการเป่าขลุ่ยเพียงพอของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ที่มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเป่าขลุ่ยเพียงพอของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/13 ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการเป่าขลุ่ยเพียงพอตามรูปแบบของการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 90.82/82.45 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 2) นักเรียนที่มีทักษะการเป่าขลุ่ยเพียงพอหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 84.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

วิไลรัตน์ แซ่เอี้ยว (2560, น. 100) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมชุมนุมนาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมชุมนุมนาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐานโดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวีส์มีความเหมาะสมและความสอดคล้องเท่ากับ 4.40 ค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของการทดลองแบบเดี่ยวแบบกลุ่ม และแบบสนาม มีค่าเท่ากับ 85.00/82.50, 87.78/85.28 และ 97.08/95.83 ตามลำดับค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) เท่ากับ 0.4 คิดเป็นร้อยละ 40.00, 0.4854 คิดเป็นร้อยละ 48.54 และ 0.9119 คิดเป็นร้อยละ 91.19 ตามลำดับแผนการจัดการเรียนรู้ของชุดกิจกรรมมีค่าความเหมาะสม และความสอดคล้องเท่ากับ 4.38 แบบประเมินทักษะปฏิบัติ มีค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.0 ค่าความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมิน (IRR) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.9980 และแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80 - 1.00 ผลการจัดกิจกรรมชุมนุมนาฏศิลป์ด้านทักษะปฏิบัติ มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับร้อยละ 53.08 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับร้อยละ 95.83 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 98.78

มัณฑุสา สุขนิยม (2560, น. 97) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีคีย์บอร์ด กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีคีย์บอร์ด กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามแนวคิดของเดวีส์ที่มีประสิทธิภาพ

2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีคีย์บอร์ด ที่เรียนด้วยการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิสกับเกณฑ์คะแนนร้อยละ 85 โดยมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนดอนบอสโกวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 54 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเดวิส แบบประเมินทักษะปฏิบัติคีย์บอร์ด และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบค่าที่ t - test (One - Group Posttest Design) ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรี ตามแนวคิดของเดวิสมีประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) เท่ากับ 88.04/96.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (85/85) 2) นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีคีย์บอร์ด มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 88.04 โดยมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ เครื่องดนตรีคีย์บอร์ดตามแนวคิดของเดวิสโดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

2.10.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Upitis (1985, p. 171) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการของนักเรียนกับการฝึกเกี่ยวกับดนตรีในเรื่องความเข้าใจจังหวะของนักเรียนโดยศึกษาจังหวะของโน้ตสากลซึ่งจะให้นักเรียนแสดงท่าทางประกอบจังหวะและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการของเด็กกับการฝึกท่าทางประกอบจังหวะ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอายุระหว่าง 7-12 ปี ที่มีความสามารถเข้าใจท่าทางประกอบจังหวะโน้ตสากล ผลของการวิจัยพบว่า อายุของนักเรียนมีความสำคัญต่อการคาดคะเนความเข้าใจเกี่ยวกับจังหวะดนตรี และการฝึกด้านดนตรีมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญเกี่ยวกับการตอบสนองในเรื่องการอ่านตัวโน้ตและการแสดงท่าทางประกอบจังหวะ และที่สำคัญพบว่า นักเรียนทุกระดับอายุมีความเข้าใจในเรื่องการฝึกด้านดนตรี ทั้งการแสดงท่าทางประกอบและความเข้าใจในจังหวะซึ่งถ้านักเรียนเข้าใจท่าทางประกอบจังหวะได้ก็จะมีเข้าใจในเรื่องจังหวะด้วย

Kadyk (1987, p. 297) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลการเรียน เรื่อง ระดับจังหวะดนตรี โดยใช้การสอนปกติและวิธีการสอนโดยใช้ทฤษฎีการระดับทักษะและเนื้อหาสำหรับนักเรียนที่เริ่มเรียนดนตรี กลุ่มตัวอย่างมี 72 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 36 คน หลังจากทดลองแล้วได้ทดสอบนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้การวัดแบบอิงเกณฑ์ ซึ่งจะให้อ่านโน้ตสากลเบื้องต้นและให้เล่นเครื่องดนตรีตามเพลงที่กำหนดให้ 4 เพลง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการปฏิบัติจังหวะและเรื่องระดับเสียงสูงต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติส่วนในเรื่องอื่น ๆ นั้นไม่แตกต่างกัน

Jacobsen (1986, p. 197) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชา โน้ตสากลเบื้องต้นของนักศึกษาวิชาเอกการประถมศึกษา ในมหาวิทยาลัย Northern Colorado กลุ่มตัวอย่าง 84 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 42 คน และกลุ่มควบคุม 42 คน โดยเปรียบเทียบกับวิธี สอนปกติ กลุ่มทดลองใช้คอมพิวเตอร์ฝึกและปฏิบัติเกี่ยวกับจังหวะและโน้ตสากลเบื้องต้นกลุ่มควบคุม สอนตามวิธีปกติ ฝึก 9 ชั่วโมง จากเวลาเรียนทั้งหมด 12 ชั่วโมง รูปแบบของการวิจัยใช้ Pre-test Post-test ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ .88 ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ควบคุมกับกลุ่มทดลอง เมื่อทดสอบเรื่อง ชื่อตัวโน้ต สัญลักษณ์กุญแจและจังหวะ

Auh (2010, p. 112) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการใช้ตัวโน้ตที่มีต่อการคิด สร้างสรรค์ในนักเรียนระดับ 7 (Seventh Grade) จำนวน 47 คน ที่กำลังศึกษาในโรงเรียนเอกชนใน เมือง Sydney โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มทดลองได้รับการเรียนการสอนโดยใช้ภาพของตัวโน้ต ประกอบการเรียนการสอนในการแต่งเพลง ในขณะที่กลุ่มควบคุมไม่ได้ใช้ภาพตัวโน้ตประกอบการ เรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้ภาพของตัวโน้ตประกอบมี ความคิดสร้างสรรค์ในการแต่งเพลงสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Bruce (1972, p. 429) ทำการศึกษาเปรียบเทียบวิธีการสอนโดยใช้ชุดการเรียน การสอนกับการสอนแบบธรรมดาที่มหาวิทยาลัยไอโอวา ผลการวิจัยพบว่า การสอนโดยใช้ชุด การสอนได้ผลดีว่าการสอนแบบธรรมดา

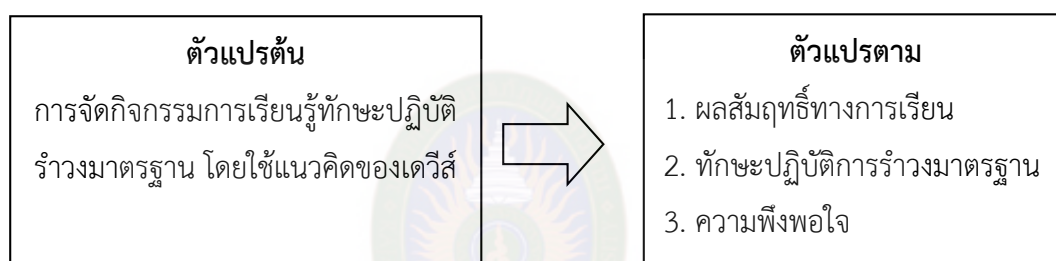
Turk (1985, p. 177) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาการทดสอบการฟังหา นองจังหวะดนตรีในแต่ละบุคคล โดยใช้ชุดการสอนกับคอมพิวเตอร์ ทดลองกับอาสาสมัครจำนวน 30 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีอายุระหว่าง 11-14 ปี ผลการทดลองหลังจากที่ได้ ศึกษาจากชุดการสอนแล้ว พบว่า การใช้ชุดการสอนเพื่อพัฒนาการฟังหา นองจังหวะดนตรีนั้น การอธิบายเนื้อหาที่อยู่ในชุดการสอนชัดเจนดี ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อบุคคลแต่ละคน ซึ่งสามารถรับรู้ และเข้าใจได้อย่างรวดเร็วหลังจากที่ใช้ชุดการสอนนี้แล้ว

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้ทราบแนวการจัดการเรียน การสอน แนวทางพัฒนาทักษะปฏิบัติ และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าเมื่อใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สามารถพัฒนาทักษะปฏิบัติ และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ และพบว่า ผู้เรียน สามารถเรียนรู้ได้ดีจากการศึกษาหาความรู้โดยการสัมผัส จับต้อง และฝึกปฏิบัติ ผู้สอนต้องรู้จัก ออกแบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงผ่านกระบวนการขั้นตอนต่าง ๆ สามารถใช้สื่อและ เทคโนโลยีที่อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึง ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส เรื่อง รำวงมาตรฐาน

ที่มีต่อทักษะการทำงานและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดนนทบุรี

2.11 กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน โดยใช้แนวคิดของเดวิส ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติเทคนิคเดวิส ดังแผนภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
4. แบบแผนการวิจัย
5. วิธีดำเนินการวิจัย
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 4 ห้องเรียน นักเรียน 134 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้อง จำนวนนักเรียน 32 คน โดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

3.2.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามรูปแบบของเดวิส ร่วมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง

3.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร่วมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามรูปแบบของเดวิส

3.2.3 แบบประเมินทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน

3.2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

3.3.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามรูปแบบของเดวิส รำวงมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีดังต่อไปนี้

3.3.1.1 ศึกษาจากเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ อย่างเหมาะสม

3.3.1.2 ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างเครื่องมือวัดผล ทางการศึกษา

3.3.1.3 สร้างแผนการสอนด้วยการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามรูปแบบของเดวิส แผนจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบทักษะปฏิบัติของเดวิส 12 แผน ดังต่อไปนี้

ศึกษารูปแบบและขั้นตอนการจัดทำแผนการเรียนรู้ ตามรูปแบบของกรมวิชาการ สอดแทรกร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของเดวิส โดยประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ ดังนี้

- 1) หัวเรื่อง
- 2) สาระสำคัญ
- 3) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 4) สาระการเรียนรู้
- 5) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- 6) คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 7) กิจกรรมการเรียนรู้
  - 7.1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน
  - 7.2) ขั้นตอนการจัดกิจกรรม ตามรูปแบบการจัดกิจกรรมของเดวิสซึ่งมี 5 ขั้นตอน

ดังนี้

7.2.1) ขั้นสาธิตหรือการกระทำ

7.2.2) ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

7.2.3) ขึ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

7.2.4) ขึ้นให้เทคนิควิธีการ

7.2.5) ขึ้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆ

7.3) ขึ้นสรุป

7.3.1) การวัดและประเมินผล

7.3.2) สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

7.3.3) ข้อเสนอแนะของหัวหน้าสถานศึกษา

7.3.4) สรุปผลการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และระยะเวลาที่ใช้เรียน

แผนที่	ชื่อแผน	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	เวลา
1	ประวัติความเป็นมาของนาฏยศัพท์ได้	- อธิบายประวัติความเป็นมาของนาฏยศัพท์ได้	- ประวัติความเป็นมาของนาฏยศัพท์	1
2	ลักษณะนาฏยศัพท์ไทย	- อธิบายเนื้อหาของนาฏยศัพท์ได้	- เนื้อหานาฏยศัพท์	1
3	ท่าทางของนาฏยศัพท์ไทย	- อธิบายท่าทางของนาฏยศัพท์ได้	- ลีลาท่าทางของนาฏยศัพท์	1
4	ประวัติความเป็นมาของรำวงมาตรฐาน	- อธิบายประวัติความเป็นมาของรำวงมาตรฐาน	ประวัติความเป็นมาของรำวงมาตรฐาน	1
5	ท่ารำ และเพลงในรำวงมาตรฐาน	- อธิบายท่ารำ และเพลงในรำวงมาตรฐาน	- ท่ารำ และเพลงในรำวงมาตรฐาน	1
6	ลักษณะของรำวงมาตรฐาน	- อธิบายลักษณะของรำวงมาตรฐานได้	- เนื้อหารำวงมาตรฐาน	1
7	ปฏิบัติรำเพลงบูชานักรบ	- ปฏิบัติรำเพลงบูชานักรบได้	- ปฏิบัติ เพลงบูชานักรบ	1
8	การปฏิบัติตามคำสั่งของเพลงบูชานักรบ	- การปฏิบัติตามคำสั่งของเพลงบูชานักรบได้	- ทบทวน เพลงบูชานักรบ	1

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผนที่	ชื่อแผน	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	เวลา
9	- การแสดงทำร่ำอ่อนช้อย และสวยงามเพลงบูชานักรบ	- การแสดงทำร่ำอ่อนช้อย และสวยงามเพลงบูชานักรบ	- การแสดงเพลงบูชานักรบ	1
10	การปฏิบัติรำเพลงหญิงไทยใจงาม	- ปฏิบัติรำเพลงหญิงไทยใจงามได้	- ปฏิบัติเพลงหญิงไทยใจงาม	1
11	การปฏิบัติตามคำสั่งเพลงหญิงไทยใจงาม	- นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งเพลงหญิงไทยใจงามได้	- ทบทวนเพลงหญิงไทยใจงาม	1
12	ทำร่ำอ่อนช้อย และสวยงามเพลงหญิงไทยใจงาม	- ทำร่ำอ่อนช้อย และสวยงามเพลงหญิงไทยใจงาม	- การแสดงเพลงหญิงไทยใจงาม	1

3.3.1.4 นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้การเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส รำวงมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณา และปรับปรุง

3.3.1.5 นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามรูปแบบของเดวิส รำวง มาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ปรับปรุงแล้วต่อ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

1) ดร.พิชญ์ เข้มพิลา วุฒิกการศึกษา ปรด. (การพัฒนาภูมิภาค) ตำแหน่งอาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปและการละคร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมาวดี ชาญสุวรรณ วุฒิกการศึกษา ปรด. (วัฒนธรรมศาสตร์) ตำแหน่งอาจารย์ประจำคณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3) ดร.กรรณางค์ ฤณาพรรณ วุฒิกการศึกษา ปร.ด. (วัฒนธรรมศาสตร์) (ภาษาไทย) ตำแหน่งครูผู้สอนโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

4) รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช วุฒิการศึกษา ปร.ด. (ไทศึกษา)
อาจารย์ประจำสาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

5) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต.ดร.อรัญ ชูกระเดื่อง วุฒิการศึกษา กศ.ด.
(วิจัยและประเมินผล) อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผล คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยและประเมินผล

เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และ
นำมาหา ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะที่วัด (Item-Objective Congruence
Index) โดยใช้วิธีของโรวินลลี (Rovinelli) และ แฮมเบิลตัน (R.K.Hambleton) (ไพศาล วรคำ,
2552, น. 257) โดยทำแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อความในแต่ละข้อ โดยกำหนดคะแนน
การพิจารณาดังนี้

- +1 = ถ้าแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา
ตามจุดประสงค์ที่ ต้องการวัด
- 0 = ถ้าไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา
ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด
- 1 = ถ้าแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา
ตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

ถ้าค่า IOC มีค่า มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ขึ้นไป แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่
ใช้ได้ มีความเหมาะสมหรือมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือลักษณะพฤติกรรม แต่ถ้ามีค่าน้อย
กว่า 0.50 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์หรือ ลักษณะพฤติกรรม ควร
ตัดออกหรือปรับปรุงแก้ไข ผลการประเมินค่า IOC มีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00 (ภาคผนวก)

3.3.1.6 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

3.3.1.7 นำแผนการสอนที่ผ่านการปรับปรุงแล้ว จัดพิมพ์เพื่อใช้ในการสอนกับกลุ่ม
ตัวอย่างต่อไป

3.3.2 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบ
วัดความรู้ทางนาฏศิลป์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก
จำนวน 40 ข้อ ใช้จริง 30 ข้อ สำหรับใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มีขั้นตอนในการ
สร้างดังนี้

3.3.2.1 ศึกษา ค้นคว้าและรวบรวมวิธีการสร้างแบบทดสอบการวัดผลประเมินผล
จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดความรู้

3.3.2.2 ผู้วิจัยร่วมกับผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชา ทำการวิเคราะห์หลักสูตรจากเนื้อหาสาระ และลักษณะพฤติกรรมที่ต้องการวัด

3.3.2.3 นำแบบทดสอบวัดความรู้ทางนาฏศิลป์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญในด้านการสอนนาฏศิลป์และการวัดผลการศึกษาจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจุดประสงค์ ความถูกต้องของเนื้อหา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence หรือ IOC) เพื่อปรับปรุงข้อ บกพร่องก่อนนำไปใช้จริง การพิจารณาตรวจสอบใช้เกณฑ์กำหนดคะแนนดังนี้

- +1 = เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้จริง
- 0 = เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้จริง
- 1 = เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ได้วัดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้จริง

3.3.2.4 นำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณในแต่ละข้อเพื่อหาค่าเฉลี่ย โดย ค่าเฉลี่ยดังกล่าวเป็นดัชนีวัดความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์ปกติค่าดัชนีความ สอดคล้องจะยอมรับได้ควรมีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป ส่วนข้อสอบที่มีค่าดัชนีน้อยกว่า 0.5 ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ได้ตามเกณฑ์ทุกข้อ ซึ่งผลการประเมินค่า IOC มีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00 (ภาคผนวก ค)

3.3.2.5 นำแบบทดสอบวัดความรู้ทางนาฏศิลป์ ที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ และปรับปรุงข้อบกพร่องแล้วไปทดสอบกับนักเรียนที่เคยเรียนวิชานี้มาแล้ว คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แล้วนำแบบทดสอบมาตรวจคำตอบ โดยให้คะแนน 1 คะแนน สำหรับข้อที่ ตอบถูก และให้ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบ หรือตอบเกิน 1 คำตอบ

3.3.2.6 นำผลคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (B) แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนก 0.20 ขึ้นไป พบว่า ความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.30 – 0.70 และค่าอำนาจจำแนก (B) มีค่าระหว่าง 0.20 – 0.75 และปรับปรุงข้อที่ไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (ภาคผนวก ค)

3.3.2.7 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.86

3.3.2.8 นำแบบทดสอบที่ผ่านการคัดเลือกครบทุกขั้นตอนแล้ว ไปจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับจริงจำนวน 30 ข้อและนำไปใช้จริง

3.3.3 การสร้างแบบประเมินทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน

แบบวัดทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์เป็นแบบประเมินทักษะปฏิบัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษารายละเอียด ดังนี้

3.3.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ที่เกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติและวิเคราะห์ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งแบบวัดทักษะปฏิบัติประกอบด้วยแบบวัด และการปฏิบัติทำนาฏยศัพท์การปฏิบัติภาษาทำนาฏศิลป์ ซึ่งแบบประเมินทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐานได้ดำเนินการสร้างขึ้นเป็นรูปแบบของเกณฑ์การให้คะแนนผลงาน (Scoring Rubric) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้เป็นแนวทางในการประเมิน ผลงานของนักเรียนชนิดรูปกร (Rubric) โดยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 135) ดังนี้

ดีมาก	กำหนดน้ำหนักคะแนนเป็น	4
ดี	กำหนดน้ำหนักคะแนนเป็น	3
ปานกลาง	กำหนดน้ำหนักคะแนนเป็น	2
พอใช้	กำหนดน้ำหนักคะแนนเป็น	1
ไม่ผ่าน	กำหนดน้ำหนักคะแนนเป็น	0

และมีเกณฑ์การตัดสินผลการประเมินผลดังนี้

ระดับคุณภาพ	ระดับคะแนน
4 (ดีเยี่ยม)	หมายถึง มีคะแนนรวม 16 - 20 คะแนน
3 (ดี)	หมายถึง มีคะแนนรวม 13 - 15 คะแนน
2 (พอใช้)	หมายถึง มีคะแนนรวม 8 - 12 คะแนน
1 (ควรปรับปรุง)	หมายถึง มีคะแนนรวมน้อยกว่า 8 คะแนน

3.3.3.2 นำแบบวัดทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบประเมิน รายชื่อ ตรวจสอบรายชื่อว่าสามารถเป็นตัวแทนพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดได้ดีเพียงใด ตามนิยามที่กำหนดไว้โดยพิจารณา ดังนี้

- +1 แน่ใจว่าแบบประเมินทักษะปฏิบัติรายชื่อนั้นวัดจุดประสงค์นั้น
- 0 ไม่แน่ใจว่าแบบประเมินทักษะปฏิบัติรายชื่อนั้นวัดจุดประสงค์นั้น
- 1 แน่ใจว่าแบบประเมินทักษะปฏิบัติรายชื่อนั้นไม่วัดจุดประสงค์นั้น

3.3.3.3 รวมคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญในแบบวัดทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์

แต่ละข้อ นำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องกันระหว่างแบบวัดทักษะปฏิบัติกับ จุดประสงค์ปกติค่า ดัชนีความสอดคล้อง จะยอมรับได้ควรมีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป ส่วนแบบวัดทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ที่มีค่าดัชนีน้อยกว่า 0.5 ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ได้ตามเกณฑ์ซึ่งผลการประเมินค่า IOC มีค่าระหว่าง 0.80 - 1.00 (ภาคผนวก ค)

3.3.4 การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่วมาตฐาน ตามรูปแบบของเดวิส ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.4.1 ศึกษารูปแบบและขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

3.3.4.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนความพึงพอใจ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 136)

มีความพึงพอใจมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
มีความพึงพอใจมาก	ให้	4 คะแนน
มีความพึงพอใจปานกลาง	ให้	3 คะแนน
มีความพึงพอใจน้อย	ให้	2 คะแนน
มีความพึงพอใจน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

4.51-5.00	หมายถึง	ความพึงพอใจระดับมากที่สุด
3.51-4.00	หมายถึง	ความพึงพอใจระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง	ความพึงพอใจระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	ความพึงพอใจระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	ความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

3.3.4.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจดังกล่าว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อหาความ สอดคล้องของนิยามศัพท์เฉพาะ และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ให้	+1	เมื่อแน่ใจว่าข้อความตรงกับตัวชี้วัดความพึงพอใจในข้อนั้น
ให้	0	เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความตรงกับตัวชี้วัดความพึงพอใจในข้อนั้น
ให้	-1	เมื่อแน่ใจว่าข้อความไม่ตรงกับตัวชี้วัดความพึงพอใจในข้อนั้น

3.3.4.4 นำผลประเมินที่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ตรวจสอบหาค่าความสอดคล้อง IOC ซึ่งผลผลการประเมินค่า IOC มีค่าระหว่าง 16 .1 – 80.0 (ภาคผนวก ค)

3.3.4.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจเป็นฉบับจริง จำนวน ข้อ 20 เพื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยจึงใช้แบบแผนการวิจัยครั้งนี้โดยใช้ แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (One Group Pre-test Post-test Design) โดยมีแบบแผนการศึกษา ดังตารางที่ 3.2 ดังนี้ (ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา, 2552, น. 39)

ตารางที่ 3.2 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	Pre-test	Treatment	Post-test
ทดลอง	T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการทดลอง

T₁ หมายถึง การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้เทคนิคเดวิส

T₂ หมายถึง การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้

3.5 วิธีดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้มีวิธีดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.5.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือจากสถานศึกษา ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3.5.2 เตรียมความพร้อมของกลุ่มตัวอย่าง โดยชี้แจงให้ทราบถึงความสำคัญในการทดลองครั้งนี้

3.5.3 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) กับนักเรียนทั้งกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการตรวจสอบ คุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว และบันทึกผลการทดสอบไว้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียนเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.4 ทำการทดลองสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.5.5 ทำการทดสอบเมื่อสิ้นสุดการทดลอง (Posttest) กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อน เรียนอีกครั้งและนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนไปวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.6 ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามความพึงพอใจแล้ว เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ร้อยละ 80

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ค่าระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบของเดวิส

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบของเดวิส การร่างมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.7.1 สถิติพื้นฐาน

3.7.1.1 ร้อยละ (Percentage) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 104)

$$\text{สูตร } p = \frac{f}{N} \times 100 \quad (3-1)$$

เมื่อ p แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.7.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 123)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum x}{N} \quad (3-2)$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดของในกลุ่ม

3.7.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 126)

$$S.D = \sqrt{\frac{N(\sum x^2) - (\sum x)^2}{N(N-1)}} \quad (3-3)$$

เมื่อ S.D . แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดของในกลุ่ม

3.7.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.7.2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะที่วัด (Item-Objective Congruence Index) โดยใช้วิธีของโรวินลลี (Rovinelli) และ แฮมเบิลตัน (R.K.Hambleton) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2552, น. 257)

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-4)$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
 หรือระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3.7.2.2 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการใช้วิธีของเบรนนัน (Brennan) คำนวณโดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 105)

$$\text{สูตร B } \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2} = \quad (3-5)$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	U	แทน	จำนวนผู้สอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูกต้อง
	L	แทน	จำนวนผู้สอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูกต้อง
	N ₁	แทน	จำนวนผู้สอบผ่านเกณฑ์
	N ₂	แทน	จำนวนผู้สอบไม่ผ่านเกณฑ์

3.7.2.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับ โดยการใช้สูตรของโลเวทท์ (Lovett) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 112) ดังนี้

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X_i - \sum X_i^2}{(k-1) \sum (X_i - c)^2} \quad (3-6)$$

เมื่อ	r _{cc}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	k	แทน	จำนวนข้อสอบทั้งหมด
	X _i	แทน	คะแนนสอบของแต่ละคน
	$\sum X_i$	แทน	ผลรวมของคะแนนทุกคน
	c	แทน	คะแนนจุดตัดการผ่านเกณฑ์

3.7.2.4 หาค่าความยาก (p) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร (p) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 97) ดังนี้

$$P = \frac{R}{N} \quad (3-7)$$

เมื่อ p แทน ค่าความยากของแบบทดสอบ
 R แทน จำนวนคนตอบถูกทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

3.7.3 สถิติที่ใช้วิเคราะห์หาคุณภาพและประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

3.7.3.1 การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร คำนวณหาค่า E_1 / E_2 ใช้สูตรดังนี้ (เผชญิ กิจระการ, 2546, น. 49-50)

$$\text{สูตร } E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100 \quad (3-8)$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X$ แทน คะแนนรวมของใบงานและแบบสอบทดสอบหลังเรียนทุกเรื่องรวมกัน
 A แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$\text{สูตร } E_2 = \frac{\sum X}{B} \times 100 \quad (3-9)$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

3.7.4 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจ

3.7.4.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม (IOC) จากสูตร ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2559, น. 269)

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-10)$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ

ลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม

$$\sum^R \text{ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด}$$

$$N \text{ แทน จำนวนของผู้เชี่ยวชาญ}$$

3.7.5 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียน

3.7.5.1 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ได้ตรวจหาค่าความถี่ของการตอบในแต่ละข้อ และทั้งฉบับของนักเรียนโดยรวม

3.7.5.2 นำความถี่มาคำนวณเป็นค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ตามเกณฑ์การประเมินของ บุญชม ศรีสะอาด (2552, น. 99-100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย แปลความ

4.51-5.00 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.7.6 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.7.6.1 การทดสอบค่าเฉลี่ยกรณีทีกลุ่มตัวอย่างมี 1 กลุ่มจะเป็นการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยกับค่าคงที่ค่าหนึ่งที่ผู้วิจัยสนใจที่ต้องการเปรียบเทียบ ซึ่งค่าคงที่นี้อาจได้มาจากการกำหนดขึ้นหรือการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นๆ ซึ่งการใช้สถิติทดสอบ t - test One-sample test ทดสอบค่าเฉลี่ยกรณีกลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2553, น. 132)

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X} - \mu}{S/\sqrt{n}} ; df = n \quad (3-11)$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t - distribution

n แทน จำนวนคู่ของคะแนนหรือจำนวนนักเรียน

μ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบตามเกณฑ์ที่กำหนด

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

3.7.6.2 การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถิติแบบ t-test (Dependent Samples) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2553, น. 133)

$$\text{สูตร } t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}} \quad df = n - 1 \quad (3-12)$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติการแจกแจงแบบที (t-distribution)

D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

n แทน จำนวนนักเรียน

$\sum D$ แทน ผลรวมทั้งหมดของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง

$\sum D^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของผลต่างของคะแนนระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	หมายถึง	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
P	หมายถึง	ร้อยละ
E_1	หมายถึง	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	หมายถึง	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
t	หมายถึง	สถิติทดสอบที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
Sig	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้การวิเคราะห์ E_1/E_2

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่วางมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ $t - test$ (Dependent Samples)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะร่วางมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ร้อยละ 80

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่วางมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่วางมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้การวิเคราะห์ E_1/E_2

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่วางมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวนนักเรียน	คะแนนประสิทธิภาพของกระบวนการ		คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
	เต็ม 240 คะแนน	ร้อยละ (E_1)	เต็ม 30 คะแนน	ร้อยละ (E_2)
32	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ (E_1)	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ (E_2)
	201.97	84.15	25.16	83.85
ประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ (E_1/E_2) เท่ากับ 84.15/83.85				

จากตารางที่ 4.1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนที่ได้จากการทำใบงาน เท่ากับ 201.97 คิดเป็นร้อยละ 84.15 แสดงว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 84.15 และนักเรียนได้คะแนนรวมเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เท่ากับ 25.16 คิดเป็นร้อยละ 83.85 แสดงว่าประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 83.85 ดังนั้น ประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่วางมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จึงมีประสิทธิภาพ 84.15/83.85 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 (ภาคผนวก ง)

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำการเปรียบเทียบคะแนนด้วยสถิติ t-test (Dependent Samples)

วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปรากฏผล ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	32	30	9.28	1.59	39.103**	0.000
หลังเรียน	32	30	25.16	1.55		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.2 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน เท่ากับ 9.28 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 25.16 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (ภาคผนวก ง)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำการเปรียบเทียบคะแนนด้วยสถิติ t-test (Dependent Samples)

ทักษะปฏิบัติของกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์แปลผลที่กำหนด ปรากฏผล ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการประเมินทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบของเดวิส

ระดับคุณภาพ	จำนวนนักเรียน (n=32)	ร้อยละ
ดีเยี่ยม	29	86.72
ดี	3	13.28
พอใช้	-	-
ควรปรับปรุง	-	-
รวมจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์	32	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส มีทักษะปฏิบัติตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนทั้งหมด (ภาคผนวก ง)

ตอนที่ 4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่วมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การนำเสนอเนื้อหาที่เรียนมีรูปแบบชัดเจน ไม่สับสน เข้าใจง่าย	4.41	0.50	มาก
2. วิธีการสอนช่วยกระตุ้นความคิดและการแสดงออกด้วยความมั่นใจ	4.19	0.64	มาก
3. ข้าพเจ้าและเพื่อน ๆ ได้เรียนรู้ทักษะปฏิบัติและช่วยกันทำงานและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ	4.34	0.79	มาก
4. การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติที่ผ่านมาในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ทำให้ข้าพเจ้ารู้ตัวเองว่ามีความสามารถในด้านใด	4.28	0.68	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทักษะปฏิบัติการร่างมาตรฐานช่วยให้ข้าพเจ้าได้รับความรู้และประสบการณ์	4.41	0.07	มาก
6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในแต่ละชั้นตอนมีความน่าสนใจไม่น่าเบื่อ	4.16	0.77	มาก
7. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำมาใช้มีความเหมาะสมช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ได้จริง	4.31	0.69	มาก
8. มีกิจกรรมใหม่ ๆ ที่ท้าทายมาสอดแทรกในการเรียนการสอนช่วยให้เกิดการเรียนรู้	4.22	0.71	มาก
9. กิจกรรมมีความเหมาะสมกับความรู้และความสามารถของผู้เรียน	4.28	0.68	มาก
10. ผู้เรียนทุกคนได้เป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองหรือร่วมกับกลุ่มทุกกิจกรรม	4.34	0.75	มาก
11. ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบหรือทำกิจกรรมสำเร็จด้วยตนเอง	4.00	0.72	มาก
12. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีแบบฝึกปฏิบัติที่มีความต่อเนื่องจากง่ายไปหายาก	4.25	0.67	มาก
13. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนสามารถฝึกปฏิบัติการร่างมาตรฐานได้ดียิ่งขึ้น	4.25	0.72	มาก
14. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีแบบฝึกปฏิบัติที่หลากหลาย	4.38	0.66	มาก
15. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเกิดแรงบันดาลใจในการฝึกฝนทักษะปฏิบัติการร่างมาตรฐานมากยิ่งขึ้น	4.31	0.69	มาก
16. การเรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสามารถทบทวนการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา	4.38	0.55	มาก
17. นักเรียนสามารถนำกิจกรรมการเรียนรู้ไปปรับใช้กับการฝึกปฏิบัติการประเภทอื่น ๆ ที่มีความใกล้เคียงกันได้	4.44	0.62	มาก
18. ผู้เรียนชอบที่จะลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความกระตือรือร้นและทำเต็มความสามารถ	4.38	0.66	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
19.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติ แก้ไขและปรับปรุงผลงาน	4.47	0.67	มาก
20.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติส่งเสริมการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	4.41	0.76	มาก
รวม		4.31	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D.=0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้ง 20 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติ แก้ไขและปรับปรุงผลงาน ($\bar{X} = 4.47$, S.D.=0.67) นักเรียนสามารถนำกิจกรรมการเรียนรู้ไปปรับใช้กับการฝึกปฏิบัติการรำประเภทอื่น ๆ ที่มีความใกล้เคียงกันได้ ($\bar{X} = 4.44$, S.D.=0.62) การนำเสนอเนื้อหาที่เรียนมีรูปแบบชัดเจน ไม่สับสน เข้าใจง่าย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติการร่างมาตรฐานช่วยให้ข้าพเจ้าได้รับความรู้และประสบการณ์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติส่งเสริมการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และการนำเสนอเนื้อหาที่เรียนมีรูปแบบชัดเจน ไม่สับสน เข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.41$, S.D.=0.50) (ภาคผนวก ง)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสการร่างมาตรฐานที่มีประสิทธิภาพ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ประเมินทักษะปฏิบัติการร่างมาตรฐานของนักเรียน และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิส ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้สรุปดังนี้

5.1.1 การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 84.15/83.85 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

5.1.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.1.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐานโดยใช้รูปแบบของเดวิส อยู่ในระดับดีขึ้นไป จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด

5.1.4 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.65$)

5.2 อภิปรายผล

ผู้วิจัยพบประเด็นมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

5.2.1 การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 84.15/83.85 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจมาจากการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิสที่พัฒนาขึ้นเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกปฏิบัติของผู้เรียน โดยกิจกรรมจะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์ เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ การที่ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้กระทำจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมและกระตือรือร้นที่จะเรียนอย่างมีชีวิตชีวา มีปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่มได้พูดคุยปรึกษาหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือแลกเปลี่ยนมวลประสบการณ์ซึ่งกันและกันเน้นกระบวนการ (Process) ควบคู่กับผลงาน (Product) โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดสร้างสรรค์และวิเคราะห์กระบวนการต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดผลงาน และครูได้เตรียมแหล่งข้อมูลความรู้ให้แก่ผู้เรียนทั้งในรูปแบบของใบความรู้ สื่อการเรียนรู้ และวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติ พร้อมทำการวัดประเมินผลตรงและครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยเน้นการวัดจากสภาพจริงและนักเรียนได้ทราบผลความก้าวหน้าทางการเรียนของตนเองทุกกิจกรรมเป็นการเสริมแรงกระตุ้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจ ที่กล่าวมาทั้งหมดอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับการวิจัยของนิลวรรณ วงศ์ละ (2553, น. 111) พบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส เรื่อง สาวอีสานเชิงหวด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 84.24/89.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ปาริชาติ ตาสว่าง (2554, น. 97) พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ เดวิส กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) เรื่อง เชิงนั่งข้าวเหนียว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.51/81.43 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 สุภาพ ไพรเวทย์ (2554 น. 62) พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส สาระนาฏศิลป์เรื่อง เชิงชัยภูมิบ้านพี่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 85.13/52.30 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 สุดารัตน์ บัวบุญ จัมา (2555, น. 90) พบว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ เรื่องร่างมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 88.42/87.36 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ เจษฎา ศิลาสีทธิ์ (2556, น. 69) พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส

สารานุกรมศิลป์ เรื่อง ฟ็อนหนุ่มมอหินขาว สาวลำปะทาว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ 89.04/92.59 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และมยุรี ลิ้มรัตนพันธุ์ (2556, น. 69) พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สารานุกรมศิลป์ เรื่อง ฟ็อนร้อยเอ็ดเพชรงาม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.57/82.92

5.2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวีส์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ที่พัฒนาขึ้นเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ต้องการพัฒนาทักษะปฏิบัติการฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อยๆ ได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบมีทั้งหมด 5 ขั้น คือ ขั้นสาธิตทักษะ ขั้นให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติทักษะย่อย ขั้นฝึกทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตขั้นใช้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว และขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ ซึ่งผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะปฏิบัติด้วยตนเองอย่างเต็มที่ (ทิตนา แคมมณี, 2550, น. 246) ประกอบกับแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง จากการสร้างองค์ความรู้ขึ้นพื้นฐานของรายละเอียดส่วนย่อย ๆ และรวบรวมขึ้นเป็นหลักการในการประดิษฐ์ชิ้นงานที่สมบูรณ์ไปจนกระทั่งถึงขั้นการเกิดเทคนิควิธีการในการปฏิบัติงาน ซึ่งอยู่บนพื้นฐานทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike's Classical connectionism) ที่เชื่อว่า การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ซึ่งมีอยู่หลายรูปแบบ บุคคลจะมีการลองผิดลองถูก (Trial and Error) ปรับเปลี่ยนไปเรื่อยๆ จนกว่าจะพบรูปแบบการตอบสนองที่สามารถให้ผลที่พึงพอใจมากที่สุด เมื่อเกิดการเรียนรู้แล้ว บุคคลจะใช้รูปแบบการตอบสนองที่เหมาะสมเพียงรูปแบบเดียว และจะพยายามใช้รูปแบบนั้นเชื่อมโยงกับสิ่งเร้าในการเรียนรู้ครั้งต่อ ๆ ไป (ทิตนา แคมมณี, 2557, น. 51-52) ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับการวิจัยของนิลวรรณ วงศ์ละ (2553, น. 111) พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปาริชาติ ดาสว่าง (2554, น. 97) พบว่า นักเรียนคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ทักษะสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สุภาพ ไพรเวทย์ (2555, น. 90) พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเจษฎา ศิลาสีทธิ์ (2556, น. 69) พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ สารานุกรมศิลป์ เรื่อง ฟ็อนหนุ่มมอหินขาว สาวลำปะทาว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติราวมาตรฐานโดยใช้รูปแบบของเดวิส อยู่ในระดับดีเยี่ยมขึ้นไป จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมที่เน้นทักษะปฏิบัติ โดยผู้เรียนจะสามารถจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการปฏิบัติงานที่ครูผู้สอนจะต้องแบ่งเนื้อหาของหน่วยใหญ่ออกเป็นเนื้อหาย่อยให้ละเอียดและให้มีจำนวนเนื้อหาย่อยให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะย่อยเหล่านั้นให้ได้จึงเกิดความชำนาญ ในระหว่างขั้นตอนการฝึกทักษะย่อยแต่ละส่วนนั้นครูจะเป็นผู้สาธิตการปฏิบัติงานนั้นก่อนที่จะให้นักเรียนลงมือปฏิบัติงาน แล้วปล่อยให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติงานด้วยตนเองโดยไม่มีการสาธิตให้ดูเป็นตัวอย่าง เมื่อครูผู้สอนเห็นว่านักเรียนปฏิบัติงานได้แล้วจึงสอนเทคนิคและวิธีการที่ช่วยให้การปฏิบัติงานได้รวดเร็วและมีคุณภาพดีขึ้น เมื่อนักเรียนฝึกทักษะย่อยต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบย่อยของงานทั้งหมดแล้ว จึงนำประสบการณ์ย่อยเหล่านั้นมาสู่การปฏิบัติงานเต็มรูป (ทีศนา แชมมณี, 2550, น. 246) ส่วนทักษะกระบวนการ คือ ทักษะกระบวนการทำงานที่ก่อให้เกิดความชำนาญ กระบวนการ คือ การกระทำที่มีขั้นตอนการทำงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ หมายถึง รูปแบบการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติโดยผ่านกระบวนการหลัก หรือกระบวนการแม่บทของกระบวนการอื่น ๆ ซึ่งเกิดจากการนำเอากระบวนการต่าง ๆ ที่มีอยู่ทั้งหมดในปัจจุบันมาประมวลเข้าด้วยกันเพื่อแยกตัวร่วม (ประสิทธิ์ เครือสิงห์, 2544, น. 26) และกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ สร้างความตื่นตัวให้กับนักเรียนตลอดเวลา เน้นการเรียนรู้ร่วมกัน ก่อให้เกิดทักษะปฏิบัติที่ซ้ำๆ กันแต่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา กระตุ้นให้นักเรียนพัฒนารูปแบบความคิดซึ่งนักเรียนได้สรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545, น. 30-33) ที่กล่าวมาทั้งหมดอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวิสมีความสามารถในการปฏิบัติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนสอดคล้องกับการวิจัยของนิลวรรณ วงศ์ละ (2553, น. 111) พบว่า คะแนนทักษะปฏิบัติหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปาริชาติ ตาสว่าง (2554, น. 97) พบว่า มีคะแนนทักษะปฏิบัติหลังการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สุดารัตน์ บัวบุญจ้ำมา (2555, น. 90) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ เรื่องราวมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) มีทักษะปฏิบัติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีค่าเฉลี่ยทักษะร้อยละ 84.04 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเจษฎา ศิลาลิทธิ (2556, น. 69) พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวิส สาระนาฏศิลป์ เรื่อง ฟ้อนหนุ่มมอหินขาว สาวลำปะทาว มีทักษะปฏิบัติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2.4 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.65) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน อีกทั้งยังเป็นเรื่องที่น่าไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการกลุ่ม นักเรียนได้ระดมความคิดทำกิจกรรมร่วมกัน เกิดความรักความสามัคคีในกลุ่มรวมทั้งได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง โดยมีครูคอยให้คำปรึกษาชี้แนะขณะทำกิจกรรม ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน สอดคล้องกับแนวคิดกับเดวิส (ทิตนา แชมมณี, 2554, น. 243 – 247) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะปฏิบัติส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น ซึ่งทักษะปฏิบัติสามารถส่งเสริมและพัฒนาให้สูงขึ้นได้ด้วยวิธีการฝึกให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งต่อเนื่อง ปฏิบัติบ่อย ๆ ทำมาก ๆ และสม่ำเสมอ จะทำให้นักเรียนมีความสามารถทางด้านทักษะปฏิบัติได้ดีและมีประสิทธิภาพ ดังทักษะปฏิบัติตามแนวคิดเดวิส 5 ขั้น ดังนี้ 1) ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ เป็นการขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะ หรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้นักเรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ซ้ำหรือเร็วเกินไปก่อนการสาธิต ครูควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต 2) ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ส่วนให้ผู้เรียนสังเกต และทำตามไปที่ละส่วนอย่างช้า ๆ 3) ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีครูสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใดครูผู้สอนควรให้คำชี้แนะและช่วยแก้ไขจนกระทั่งผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน 4) ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้วผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้น ทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้น หรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น 5) ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงได้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบและฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้ง จนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างชำนาญ สอดคล้องกับการวิจัยของนิลวรรณ วงศ์ละ (2553, น. 111) พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใจมาก ปาริชาติ ตาสว่าง (2554, น. 97) พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนตามแผนการเรียนรู้ เรื่อง เซ็งนิ่งข้าวเหนียว โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับ

มากที่สุด และสุตารัตน์ บัวบุญ จ้ามา (2555, น. 90) พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์มีทักษะ การปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับดี มีความพึงพอใจต่อการกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมาก

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

5.3.1.1 ควรมีการแจ้งผลคะแนนการประเมินหรือคะแนนทดสอบย่อยระหว่างเรียนให้นักเรียนทราบ เพื่อให้ผู้เรียนจะได้ทราบผลการทำกิจกรรม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีแรงกระตุ้นที่จะปรับปรุงผลงานหรือคะแนนให้ดีขึ้น

5.3.1.2 ควรนำการวัดผลและประเมินผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวีส์ควรมีการวัดผลประเมินผลให้ครอบคลุมในทุกด้านจากเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายเป็นการวัดและประเมินตามสภาพจริง เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการมากกว่าที่จะวัดเพียงความจำ

5.3.1.3 ควรสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวีส์ ที่มุ่งสร้างคุณลักษณะในการทำงานโดยมีกิจกรรมฝึกปฏิบัติให้มากเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการทำงานและสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการนำการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของเดวีส์ไปศึกษาร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น การคิดวิเคราะห์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

5.3.2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกสาระที่นำรูปแบบทักษะปฏิบัติงานของเดวีส์ไปใช้นั้นรูปแบบของกระบวนการเรียนการสอนที่สมบูรณ์นั้น มีองค์ประกอบอื่น ๆ อีกหลายประการที่ครูจะต้องนำมาผสมผสานเข้าด้วยกัน เช่น จิตวิทยาการสอน บรรยากาศในการเรียนรู้ เป็นต้น เพื่อให้กระบวนการเรียนรู้สมบูรณ์มากที่สุด ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องและร้อยรัดกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เป้าหมายของมาตรฐานการเรียนรู้ตามสาระที่กำหนด

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *แนวทางการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *เอกสารประกอบการนำเสนอแนวคิดและแนวทางเรื่องการคิดและการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนกลุ่ม “การเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด”.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). *การสอนนาฏศิลป์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2547). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศรีเดชา.
- กิติมา ปรีดีดิถก. (2559). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: อักษรพัฒนา.
- กัญญา ลินทรัดนศิริกุล. (2552). *การวัดความรู้ความคิด. ใน ประมวลสาระชุดวิชาการประเมิน และวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน*. หน่วยที่ 2 นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กาญจนา อินทรสุนานนท์ และรุจี ศรีสมบัติ. (2558). *ร่วางมาตรฐาน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- จรียา ก้ววงษ์ (2555). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การใช้ซอฟต์แวร์ประยุกต์ในการทำงาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- เจษฎา ศิลาสิทธิ์. (2556). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ สารระนาฏศิลป์ เรื่อง ฟ้อนหนุ่มมอหินขาว สาวลำปะทาว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชูชาติ พิทักษากร. (2555). *การพัฒนาชุดการสอนไวโอลินตามแนวการสอน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนเรศวร
- ชม ภูมิภาค.(2524). *เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2551). *การพัฒนาหลักสูตร*. มหาสารคาม: ทีคิวพี จำกัด.
- ชนินทร์ชัย อินทพิราภรณ์, สุวิทย์ หิรัณยกาณท์ และ สิริวรรณ เมธีวิวัฒน์. (2550). *พจนานุกรมการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไอคิว.
- ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. (2559). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. ราชบุรี: สาขาวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- ชาญชัย ยมดิษฐ์ (2558). *เทคนิคและวิธีการสอนร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: หลักพิมพ์จำกัด.
- ไชยยศ เรื่องสุวรรณ. (2546). *การบริหารสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ฐปณี ศรีสุคนธ์รัตน์. (2556). *ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบต่อเจตคติต่อการเรียนนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง, วัชรินทร์ เสถียรยานนท์ และวิชัญย์ เขาว์ดำรง. (2555). *ผู้เรียนเป็นสำคัญและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์.
- ดุขฎี พนมยงค์ บุญทัศนกุล. (2559). *การฝึกดนตรีเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต*. กรุงเทพฯ: บ้านเพลง.
- ทิตนา แคมมณี. (2554ก). *การจัดการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: ซิปปา (CPPA Model)*. *วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. 27(3): 1 – 17; มีนาคม-มิถุนายน.
- ทิตนา แคมมณี. (2554ข). *องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน (พิมพ์ครั้งที่ 15)*. กรุงเทพฯ: บริษัทด้านสุขภาพการพิมพ์.
- ทิตนา แคมมณี. (2559ก). *ศาสตร์การสอน (พิมพ์ครั้งที่18)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2559ข). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 20)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์. (2560). *การจัดการเรียนรู้เพื่อทักษะกระบวนการทางอาชีวศึกษาและการงานอาชีพ*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสารัตถะและวิถีชีวิตทางวิชาอาชีพ*. หน่วยที่ 7. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิราศ จันทระจิตร. (2559). *การเรียนรู้ด้านการคิด*. มหาสารคาม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิลวรรณ วงศ์ละ. (2553). *การจัดกิจกรรมสาระนาฏศิลป์กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส เรื่อง สาวอีสานเชิงหวด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นวลจิตต์ เขาวีร์ติพงศ์. (2552). *การสอนเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาวิทยาการการจัดการเรียนรู้*. หน่วยที่ 12 นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นวลจิตต์ เขาวีร์ติพจน์. (2555). *การสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: โอเดียนโตร์.
- บรรดล สุขปิติ. (2552). *การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาดและคณะ. (2553). *การพัฒนาการสอน*. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก
- บุญศรี พรหมมาพันธุ์ และนวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม. (2555). *แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในประมวลสาระชุดวิชาพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินการศึกษาหน่วยที่ 5*. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปาริชาติ ตาสว่าง. (2554). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ เดวิส กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) เรื่อง เชื้อนึ่งข้าวเหนียว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- เผชิญ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี. (2556). *ดัชนีประสิทธิผล*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2555). *แนวทางการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (รสป).
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2555). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: แฮ็สออฟเคอร์มิสท์.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2551). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (รสป).

- พิมพ์พิลาภรณ์ วัลคำ. (2553). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์เรื่อง เชิงसानกระดั่ง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านเชียงเพ็ง ตามแนวคิดของเดวีส์. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพฑูรย์ สีนลาธน์. (2554). หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ไพบูรณ์ คะเชนทรพรรค์. (2558). การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณ. ในประมวลสาระชุดวิชาวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 Thesis II. หน่วยที่ 6. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ไพวัลย์ ดาเกลี้ยง. (2557). จิตรกรรมพื้นฐาน BASIC PAINTING. กรุงเทพฯ: แพลน พรินต์.
- ไพศาล วรรคำ. (2552). การวิจัยทางการศึกษา. กางสนธิ์: คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ภาควิชาวิจัยและพัฒนากการศึกษา. (2552). ระเบียบวิธีวิจัย. มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย. มหาสารคาม.
- มนสิข สิริสมบุรณ์. (2558). ระเบียบวิธีวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 8). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มัญชุสา สุขนิยม. (2560). การพัฒนาทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีคีย์บอร์ด กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- มยุรี ลิ้มรัตนพันธุ์. (2556). การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ เรื่อง ฟ้อนร้อยเอ็ดเพชรงาม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ฉบับบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชั่น.
- รุจิรี ภู่อาระ. (2555). การพัฒนาหลักสูตร: ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม. (2562). รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (SAR) โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม. มหาสารคาม: กลุ่มบริหารงานวิชาการ โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม.
- เรณู โกสินานนท์. (2558). นาฏยศัพท์ ภาษาท่านาฏศิลป์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- รุจิรี ภู่อาระ. (2545). การเขียนแผนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- รุจิรี ภู่อาระ. (2555). การพัฒนาหลักสูตร: ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2553). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2558). สถิติวิทยาการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น

- วันวิสาข์ ภูมิสายดอน. (2559). *การพัฒนาทักษะการเป่าขลุ่ยเพียงพอของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ (Devies)*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2555). *การพัฒนาการเรียนการสอนภาควิชาหลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำครุสภา.
- วิไล ทองแผ่. (2557). *ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย*. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- วิไลรัตน์ แซ่เอี้ยว. (2560). *การพัฒนาชุดกิจกรรมชุมนุมนาฏศิลป์ เรื่องร่ำวงมาตรฐาน โดยใช้ทักษะปฏิบัติของเดวีส์*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- วิไล ทองแผ่. (2557). *ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย*. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- ศุภศิริ โสมาเกต. (2554). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนโดยโครงการกับการเรียนรู้ตามคู่มือครู*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมคิด สร้อยน้ำ. (2552). *หลักการสอน 2*. อุตรธานี: สำนักส่งเสริมวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2556). *การวัดผลการศึกษา*. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2555). *การวัดผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 6)*. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2555). *สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมาน เอกพิมพ์. (2560). *การพัฒนาหลักสูตร: ทฤษฎีสู่ปฏิบัติการออกแบบและพัฒนา*. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- ส. วาสนา ประवालพฤกษ์. (2554). *หลักการและเทคนิคการประเมินทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สิริวรรณ ศรีพหล. (2552). *องค์ประกอบของแผนการสอน. ในประมวลสาระชุดวิชาการจัดการเรียนรู้ หน่วยที่ 3*. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สาโรช ไชยสมบัติ. (2555). *แนวคิดในการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์. (2557). *เอกสารประกอบการฝึกอบรมการเลื่อนวิทยฐานะ*. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาเครื่องกล ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- สุนีย์ ลีมรสสุนทร. (2554). *การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การเรียนเป็นกลุ่มที่เน้นผลสัมฤทธิ์กับการเรียนตามปกติ*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2554). *การสร้างแบบฝึก*. ชัยนาท: จักรวาลการพิมพ์.
- สุดารัตน์ บัวบุญ จำมา. (2555). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ เรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุปรียา ศิริพัฒนกุลขจร. (2550). *การพัฒนารูปแบบห้องเรียนเสมือนจริงแบบจำลองสถานการณ์ ร่วมกับการฝึกปฏิบัติ เรื่อง การผลิตตรายกาโทรทัศน์*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุปราณี จำลองราชภูรี. (2558). *การสร้างมาตรฐานส่วนประเมินค่าความสามารถด้านนาฏศิลป์ไทย*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น). อุตรดิตถ์: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- สุภาพ ไพรเวทย์. (2554). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ สาระนาฏศิลป์เรื่อง เชิงชัยภูมิบ้านพี่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สุนมมาลย์ นิมนต์พันธ์. (2560). *ดนตรี - นาฏศิลป์*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สุรวาท ทองบุ. (2550). *การวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- สุรพล วิรุฬห์รักษ์. (2554). *นาฏศิลป์รัชกาลที่ 5*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค.ลาดพร้าว
- สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2551). *การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2557). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2547). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- แสงจันทร์ หนองหารพิทักษ์. (2555). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของเดวีส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการประดิษฐ์ของใช้ จากเศษวัสดุ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยบุรีรัมย์.
- สำลี รักสุทธี และคณะ. (2541). *การจัดทำแผนการเรียนรู้หรือแผนการสอน*. กรุงเทพฯ: บริษัทศิริวัฒนา.
- สำนักการสังคีต. *ร่ววงมาตรฐาน*. สืบค้นจาก. <http://www.finearts.go.th/performing/parameters/km/item/%E0%B8%A3%E0%B8%B3%E0%B8%A7%E0%B8%87%E0%B8%A1%E0%B8%B2%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B8%90%E0%B8%B2%E0%B8%99.html>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ*. กรุงเทพฯ: ดับบลิวเจี หรือเพอดี.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อารีย์ วชิรวารการ. (2552). *การวัดและประเมินผลการเรียน*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- อนงค์ ทิวะสิงห์. (2554). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของเดวีส์ในเรื่องการปลูกไม้ดอกไม้ประดับในภาชนะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อภิชาติ อนุกุลเวช. (2551). *การพัฒนาแบบการเรียนรู้การสอนฝึกปฏิบัติทางเทคนิคบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับนักเรียนอาชีวศึกษา*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษาดุสิตบัณฑิต). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรรณณ ขมวัฒนา. (2557). *หนังสือเรียนรายวิชาดนตรี - นาฏศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- อรุณ รักธรรม. (2557). *หลักมนุษย์สัมพันธ์กับการบริหาร*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2545). *กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา: แนวคิดสู่ปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- Auh, J.G. (2010). "The Identification and Measurement of Music Teaching Styles." *Dissertation Abstracts International. The Humanities and Sosial Sciences. Volume 52 Number 7 (January).*

- Bruce, M.H. (1972). Learning Packages Veraus Conventional Methods of Instruction. Dissertation Abstracts International. *The Humanities and Sosial Sciences*. Volume 76 Number 5 (May).
- Davies, I.K. (1971). *The management of learning*. London: McGraw-Hill.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw – Hill.
- Harrow, A. (1972). *A taxonomy of the psychomotor domain*. New York: Longman.
- Hopkins, D.C., & Antes., C. R. (1990). Classroom measurement and evaluation. Illinois: F.E. Peacock Publishers.
- Jacobsen, F.H. (1986). Effectiveness of a Computer Assisted Instruction in Music Fundamentals Applied to Instruction for Elementary Education Majors. *Dissertation Abstracts International The Humanities and Social Sciences*. Volume 46 Number 9 (March).
- Kadyk, F.H. (1987). A comparison of Teaching Paired Beat Patterns in a rhythm Content learning sequence with a traditional approach in beginning instrumental Music classes. *Dissertation Abstracts International The Humanities and Social Sciences*. Volume 48 Number 4 (October).
- Mehrens, William A. and Lehmann, Irvin J. (1984). *Standardized Tests in Education*. 2d ed. New York: Holt, Rinehart and Winston Inc.
- Simpson. (1972). *Teaching physical education: A system approach*. Boston: Houghton Muffilin.
- Scott, Myers M. (1970). *Every Employer a Manager: More Meaning Full Work Through Job Environment*. New York: McGraw – Hill.
- Tucker, M. E. (1986). *The Field description of sedimentary rocks*. Geological Society of London Handbook Series 2. Open University Press.
- Thorndike, R.L. (1969). *Measurement and evaluation in psychology and education*. (3rd ed.). New York: John Wiley.
- Turk,G.C. (1985). “Development of the Music Listening Strategy Tempo: Computer Assisted Instruction in Music Listening.” *Dissertation Abstracts International. The Humanities and Sosial Sciences*. Volume 45 Number 8A (February).

Upitis, R. B. (1985). Children's Understanding of Rhythm: The relationship Between Development and Musical training. *Dissertation Abstracts International The Humanities and Social Sciences*. Volume 46 Number 8 (February).

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

เครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัส - ชื่อรายวิชา นาฏศิลป์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2

จำนวน 2 ชั่วโมง/สัปดาห์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ...10....เรื่อง การปฏิบัติเพลงหญิงไทยใจงาม

เวลา 1 ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวชนากานต์ อ่อนประทุม

โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม

1. สาระสำคัญ

เพลงหญิงไทยใจงาม เป็นเพลงลำดับที่เจ็ดในการแสดงรำวงมาตรฐานของกรมศิลปากร เนื้อหาของบทร้องกล่าวถึงคุณงามความดีของหญิงไทยที่มีมากกว่าความงดงามของรูปร่างหน้าตา เปรียบเสมือนแสงดาวที่ส่งเสริมให้ดวงจันทร์สวยเด่น โดยใช้ทำรำพรหมสี่หน้าและทำรำยุงฟ้อนหาง อันประกอบด้วยทักษะการเปลี่ยนเอียง การเปลี่ยนมือ การย่อเท้า การกระทุ้งเท้า และการหันตัว

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักเรียนสามารถปฏิบัติทำรำประกอบเพลงหญิงไทยใจงามได้อย่างถูกต้องตรงจังหวะ
- 2.2 นักเรียนมีพฤติกรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 ความรู้

- 3.3.1 บทร้องเพลงคืนเดือนหงายและเพลงหญิงไทยใจงาม
- 3.3.2 นาฏยศัพท์ที่ใช้ประกอบเพลงคืนเดือนหงายและเพลงหญิงไทยใจงาม
- 3.3.3 ทำรำพรหมสี่หน้าและทำรำยุงฟ้อนหาง

3.2 ทักษะกระบวนการ

ปฏิบัตินาฏยศัพท์และรำประกอบเพลง

3.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ข้อ 3 มีวินัย

- 1) เข้าเรียนตรงเวลา
- 2) แต่งกายถูกต้องตามข้อตกลง
- 3) เอาใจใส่ต่อการฝึกปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย

4) ไม่ทิ้งท่าหรือล้มเลิกการทำงานเมื่อยังไม่เสร็จสิ้นกระบวนการ

ข้อ 7 รักความเป็นไทย

- 1) ทำความเคารพครู รุ่นพี่และเพื่อนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยความเต็มใจ
- 2) ปฏิบัติการแสดงอย่างมีความสุข (มีรอยยิ้มปรากฏให้เห็นบนใบหน้า)
- 3) ชื่นชมและยอมรับในผลงานของตนเองด้วยความภาคภูมิใจ

ข้อ 8 มีจิตสาธารณะ

- 1) ช่วยเหลือครูในการจัดกิจกรรมในชั้นตอนต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจและมีความสุขในการทำสิ่งนั้น ๆ
- 2) อาสาช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มตลอดจนเพื่อนร่วมชั้นเรียนด้วยความเต็มใจ
- 3) ดูแลเก็บรักษาสิ่งของตลอดจนบริเวณที่ใช้ในการจัดกิจกรรมอย่างเต็มกำลัง

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. นักเรียนเข้ากลุ่มตามที่แบ่งไว้ จากนั้นทบทวนความรู้ของชั่วโมงที่ผ่านมาโดยการปฏิบัติทำรำเพลงหญิงไทยใจงาม

ขั้นสอน

ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ

2. นักเรียนชมการปฏิบัติรำวงมาตรฐาน เพลงหญิงไทยใจงามของครู โดยเน้นย้ำให้นักเรียนสังเกตการปฏิบัติการแสดงอย่างละเอียด และแนะนำจุดที่ควรสังเกตเป็นพิเศษ

ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

3. แยกทักษะทั้งหมดออกเป็นทักษะย่อย 4 ด้าน ได้แก่ การขับร้องเพลงหญิงไทยใจงาม การเคลื่อนไหวเท้า (การย่อเท้า การกระทุ้งเท้า และการเดินวง) การเปลี่ยนเอียงตามจังหวะเท้า และการปฏิบัติท่ารำพรหมสีหน้าและท่ารำยุงฟ้อนหาง (นาฏยศัพท์และการเชื่อมต่อ)

4. นักเรียนชมการสาธิตทักษะย่อยในแต่ละด้าน โดยสาธิตครั้งละ 1 ด้านประกอบการอธิบายอย่างละเอียดและให้นักเรียนปฏิบัติตาม จนครบทั้ง 4 ด้าน

ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มแยกย้ายกันไปฝึกปฏิบัติตามจุดต่างๆ เพื่อช่วยเหลือกันในการฝึกทักษะย่อยทั้ง 4 ด้าน โดยเน้นย้ำให้นักเรียนทำการฝึกซ้ำแล้วซ้ำอีกหลายๆ ครั้ง และฝึกปฏิบัติเรียงตามทักษะย่อยที่ครูสาธิต ในระหว่างนี้ครูจะเดินดูและให้คำแนะนำติชม

ขั้นให้เทคนิควิธีการ

6. เมื่อนักเรียนปฏิบัติทักษะย่อยด้านต่างๆ ได้ตามขั้นตอนแล้ว ครูจะให้เทคนิควิธีการในการปฏิบัติทำทำให้สวยงามขึ้น ซึ่งเทคนิควิธีการอาจแตกต่างกันไปตามความสามารถของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยเป็นทักษะที่สมบูรณ์

7. นักเรียนปฏิบัติทักษะย่อยในแต่ละส่วนได้แล้วจึงให้นักเรียนฝึกปฏิบัติทักษะย่อยๆ ต่อเนื่องกันและฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งติดต่อกันจนเกิดความชำนาญ

ขั้นสรุป

8. นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติทำรำประกอบการบรรเลงกลุ่มละ 1 รอบ โดยให้เพื่อน ๆ ช่วยกันสังเกตเพื่อให้ทราบถึงจุดบกพร่อง

ขั้นวัดและประเมินผล

9. นักเรียนแต่ละกลุ่มเข้ารับการประเมินโดยมีครูให้คำติชม แก้ไขข้อบกพร่อง และแนะนำเพิ่มเติม

5. สื่อและแหล่งเรียนรู้

5.1 วีดีทัศน์

5.2 Power Point

5.3 แผ่นเพลง

6. การวัดผลและประเมินผล

วิธีวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การประเมิน
ประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำประกอบเพลง	แบบประเมินทักษะการแสดง เรื่องราวมาตรฐาน	เป็นแบบรูบริค กำหนดคะแนน ออกเป็น 4 ระดับ ทำการประเมินใน 5 ประเด็น ได้แก่ ความถูกต้องของท่า รำ ลีลาท่า รำ จังหวะ ความพร้อมเพรียง และความกล้าแสดงออก	มีคะแนนเฉลี่ย คุณภาพ ระดับ 3 ขึ้นไป

วิธีวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การให้คะแนน	เกณฑ์การประเมิน
สังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้	แบบบันทึกการสังเกต เพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน	1 คะแนน สำหรับการแสดงพฤติกรรม 1 ครั้ง	มีคะแนนเฉลี่ยรวมรายพฤติกรรมระดับ 2 ขึ้นไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เพลงหญิงไทยใจงาม

คำร้อง	ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม	
ทำนอง	นายมนตรี ตราโมท	
ชื่อทำร่า	พรหมสีหน้า ยูงพื่อนหาง	
	เดือนพราว	ดาวแวววาวระยับ
	แสงดาวประดับ	ส่งให้เดือนงามเด่น
	ดวงหน้า	โสภาเพียงเดือนเพ็ญ
	คุณความดีที่เห็น	เสริมให้เด่นเลิศงาม
	ขวัญใจ	หญิงไทยส่งศรีชาติ
	รูปงามวิลาส	ใจกล้ากาลเรืองนาม
	เกียรติยศ	ก้องปรากฏทั่วคาม
	หญิงไทยใจงาม	ยิ่งเดือนดาวพราวแพรว

ทำร่า พรหมสีหน้า

ทำร่า ยูงพื่อนหาง

ที่มา : เบญจมาภรณ์ พุ่มไสว

ความหมายเพลง

ดวงจันทร์ที่ส่องอยู่บนท้องฟ้ามรกตงดงามมาก และยังได้แสงระยิบระยับของดวงดาวด้วยกัน ยิ่งทำให้ดวงจันทร์นั้นงามเด่นยิ่งขึ้น เปรียบเหมือนกับดวงหน้า ของหญิงสาวที่มีความงดงามอยู่แล้ว ถ้ามีคุณความดีด้วย ก็จะทำให้หญิงนั้นงามเป็นเลิศ ผู้หญิงไทยนี้เป็นขวัญใจของชาติ เป็นที่เชิดชูหน้าชูตาของชาติ รูปร่างกึ่งงดงามจิตใจก็กล้าหาญ ดงที่มีชื่อเสียงปรากฏอยู่ทั่วไป

อธิบายท่ารำ

ท่าพรหมสีหน้า จับคว่ำสองมือข้างตัวระดับเอว หมุนจับขึ้น แล้วปล่อยจับเป็นแบมือ หายทั้งสองมือสูงระดับศีรษะ หันปลายนิ้วออกข้างศีรษะ ท่ายูงพ้อนหาง แหงปลายที่ตั้งข้างศีรษะลง ส่งมือไปข้างหน้า แขนตั้ง ฝ่ามือคว่ำ ปลายนิ้วชี้ตื้น ท่ารำประกอบเพลงหญิงไทยใจงาม ใช้ท่าพรหมสีหน้า และท่ายูงพ้อนหาง โดยเริ่มใช้ท่าพรหมสีหน้า ต่อด้วยท่ายูงพ้อน ต่อเนื่องไปเรื่อยๆ การก้าวเท้าจะมี 4 จังหวะ ให้ก้าวเท้าตามจังหวะที่ 1-4 ต่อเนื่องกันไปให้เข้ากับจังหวะเพลงโดยเริ่มต้นเท้าขวา คือ

จังหวะที่ 1 วางเท้าหลัง(เท้าซ้าย) เต็มเท้า ยกเท้าหน้า (เท้าขวา) ขึ้น แล้ววางเท้าลง

จังหวะที่ 2 ก้าวเท้าซ้าย

จังหวะที่ 3 ก้าวเท้าขวา

จังหวะที่ 4 กระทุ้งเท้าซ้าย

ใบงาน

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทำใดเป็นทำประจำเพลงหญิงไทยใจงาม .....
2. ใครเป็นผู้แต่งทำนองเพลงหญิงไทยใจงาม .....
3. ใครเป็นผู้แต่งเพลงหญิงไทยใจงาม .....
4. ทำพหมีสี่หน้าจับคว่ำระดับใด .....
5. ทำรำเพลงหญิงไทยใจงามมีกี่จังหวะ.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบทดสอบ

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าข้อความที่ถูกต้อง

1. ผู้แต่งทำนองเพลงหญิงไทยใจงาม คือใคร

ก. ครูเอื้อ สุนทรสนาน	ข. อาจารย์มนตรี ตราโมท
ค. กรมศิลปากร	ง. ท่านผู้หญิงละเอียดพิบูลสงคราม
2. ผู้ที่แต่งคำร้องเพลงหญิงไทยใจงามคือใคร

ก. กรมประชาสัมพันธ์	ข. คุณครูมุลยมะคุปต์
ค. กรมศิลปากร	ง. ท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม
3. รำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลงและกี่ท่า

ก. 14 เพลง 12 ท่า	ข. 10 เพลง 14 ท่า
ค. 12 เพลง 14ท่า	ง. 14 เพลง 10 ท่า
4. เพลงใด ไม่ใช่ รำวงมาตรฐาน

ก. เพลงกรุงศรีอยุธยา	ข. เพลงงามแสงเดือน
ค. เพลงรำมาสิมารำ	ง. เพลงคืนเดือนหงาย
5. การแสดงรำวงมาตรฐานเป็นการแสดงแบบใด

ก. การรำเดี่ยว	ข. การรำคู่ ชาย หญิง
ค. การรำแบบต่อสู้อู๋	ง. การรำคู่ ชาย ชาย
6. การแสดงรำวงมาตรฐานมีการแต่งกายกี่แบบ

ก. 1 แบบ	ข. 2 แบบ
ค. 3 แบบ	ง. 4 แบบ
7. ข้อใดเป็นการแต่งกายแบบ “**ชาวบ้าน**”

ก. ผู้ชายใส่เสื้อแขนสั้นนุ่งโจงกระเบน	ข. ผู้หญิงใส่เสื้อแขนกระบอกนุ่งผ้าถุง
ค. ผู้ชายใส่สูทผูกไทด์นุ่งกางเกงขายาว	ง. ผู้หญิงใส่เสื้อลูกไม้นุ่งโจงกระเบน
8. ข้อใดเป็นการแต่งกายแบบ “**รัชกาลที่ 5**”

ก. ผู้ชายใส่เสื้อแขนสั้นนุ่งโจงกระเบน	ข. ผู้หญิงใส่เสื้อแขนกระบอกนุ่งผ้าถุง
ค. ผู้ชายใส่สูทผูกไทด์นุ่งกางเกงขายาว	ง. ผู้หญิงใส่เสื้อลูกไม้นุ่งโจงกระเบน
9. เนื้อหาของเพลงรำวงมาตรฐานมีลักษณะตรงกับข้อใด

ก. ปลุกใจรักชาติ	ข. ตัดพ้อต่อว่า
ค. เกี้ยวพาราสี	ง. เยาะเย้ย

10. ข้อใดคือรูปแบบของการแสดงจำวงมาตรฐาน

ก. แบบสี่เหลี่ยม

ข. แบบวงรี

ค. แบบแถวตอนลึก

ง. แบบวงกลม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบบันทึกคะแนนการทำงานในแบบฝึกชุดที่ 10
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง การปฏิบัติเพลงหญิงไทยใจงาม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ที่	ชื่อ - สกุล	แบบทดสอบ	ใบงาน	รวมคะแนน	คิดเป็นร้อยละ	ผลการประเมิน
		10	10	20	100	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
	รวม					
	คิดเป็นร้อยละ					

(ลงชื่อ).....ผู้สอน

แบบบันทึกคะแนนการสังเกตพฤติกรรมการเรียนแบบฝึกชุดที่ 10

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง การปฏิบัติเพลงหญิงไทยใจงาม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ที่	ชื่อ - สกุล	ความสนใจ	กล้าแสดงออก	ความสนุกสนาน	ช่วยเหลือเพื่อน	ทำงานร่วมกับเพื่อน	รวม	คิดเป็นร้อยละ	ผลการประเมิน
		3	3	3	3	3	15	100	
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
14									
15									
16									
17									
	รวม								
	คิดเป็นร้อยละ								

(ลงชื่อ).....ผู้สอน

7. บันทึกหลังการสอน

7.1 ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....

7.2 ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....
.....

7.3 แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....
.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(.....)

...../...../.....

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชา นาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบนี้มีทั้งหมด 30 ข้อ ใช้เวลาตอบ 60 นาที
2. แบบทดสอบแต่ละข้อเป็นแบบปรนัย เลือกตอบ 4 ตัวเลือก คือ ก, ข, ค, ง ให้เลือกตอบตัวเลือกที่ถูกต้องที่สุดเพียง 1 ตัวเลือกในแต่ละข้อ
3. ให้กาเครื่องหมาย X ลงในช่อง ให้ตรงกับตัวเลือกที่ต้องการตอบในแต่ละข้อของกระดาษคำตอบตามตัวอย่าง

1. รำวงมาตรฐาน หมายถึง อะไร ก. การรำพื้นฐาน ข. การพ่นไปกับเสียงเพลง ค. ศิลปะแห่งการพ่นรำให้เข้ากับจังหวะหน้าทับ ง. ศิลปะการรำให้เข้ากับจังหวะแบบพื้นฐาน	4. ท่าแขกเต้าเข้ารั้ง และ ท่าพาลาเพียงไหล่ เป็นท่ารำของเพลงอะไร ก. ดวงจันทร์ขวัญฟ้า ข. ดวงจันทร์วันเพ็ญ ค. หญิงไทยใจงาม ง. บุษานักรบ
2. เพลงรำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง ก. 9 เพลง ข. 10 เพลง ค. 11 เพลง ง. 12 เพลง	5. "น้องจ๊กสู้พยายาม ทำเต็มความสามารถ" เป็นท่อนในเพลงใด ก. ยอดชายใจหาญ ข. บุษานักรบ ค. หญิงไทยใจงาม ง. ชาวไทย
3. การแต่งกายสามารถแต่งได้ทั้งหมดกี่แบบ ก. 2 แบบ ข. 3 แบบ ค. 4 แบบ ง. 5 แบบ	6. รำวงมาตรฐานวิวัฒนาการมาจากอะไร ก. รำโทน ข. ระบำ ค. ฟ้อน ง. เต๋น

<p>7. ทำรำในเพลงรำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่ท่า</p> <p>ก. 14 ท่า</p> <p>ข. 12 ท่า</p> <p>ค. 17 ท่า</p> <p>ง. 16 ท่า</p>	<p>11. รำวงมาตรฐาน หมายถึงอะไร</p> <p>ก. การรำพื้นฐาน</p> <p>ข. การพออนไปกับเสียงเพลง</p> <p>ค. ศิลปะแห่งการพออนรำให้เข้ากับจังหวะหน้าทับ</p> <p>ง. ศิลปะการรำให้เข้ากับจังหวะแบบพื้นฐาน</p>
<p>8. คือท่ารำใด</p> <p>ก. แยกเต้าเข้ารั้ง</p> <p>ข. จันทร์ทรงกลด</p> <p>ค. สอดสร้อยมาลาแปลง</p> <p>ง. ยุงพ้อนหาง</p>	<p>12. เพลงรำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง</p> <p>ก. 9 เพลง</p> <p>ข. 10 เพลง</p> <p>ค. 11 เพลง</p> <p>ง. 12 เพลง</p>
<p>9. เพลงสุดท้ายของรำวงมาตรฐานคือเพลงใด</p> <p>ก. ยอดชายใจหาญ</p> <p>ข. บุชาน์กรบ</p> <p>ค. ดวงจันทร์ขวัญฟ้า</p> <p>ง. ดอกไม้ของชาติ</p>	<p>13. การแต่งกายสามารถแต่งได้ทั้งหมดกี่แบบ</p> <p>ก. 2 แบบ</p> <p>ข. 3 แบบ</p> <p>ค. 4 แบบ</p> <p>ง. 5 แบบ</p>
<p>10. เดิมรำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง</p> <p>ก. 9 เพลง</p> <p>ข. 7 เพลง</p> <p>ค. 4 เพลง</p> <p>ง. 3 เพลง</p>	<p>14. ท่าแยกเต้าเข้ารั้ง และ ท่ามาลาเพียงไหล่ เป็นท่ารำของเพลงอะไร</p> <p>ก. ดวงจันทร์ขวัญฟ้า</p> <p>ข. ดวงจันทร์วันเพ็ญ</p> <p>ค. หลิ่งไทยใจงาม</p> <p>ง. บุชาน์กรบ</p>

<p>15. "น้องจ๊กสู้พยายาม ทำเต็มความสามารถ" เป็นท่อนในเพลงใด</p> <p>ก. ยอดชายใจหาญ ข. บุชานักรบ ค. หญิงไทยใจงาม ง. ชาวไทย</p>	<p>19. เพลงสุดท้ายของรำวงมาตรฐานคือเพลงใด</p> <p>ก. ยอดชายใจหาญ ข. บุชานักรบ ค. ดวงจันทร์ขวัญฟ้า ง. ดอกไม้ของชาติ</p>
<p>16. รำวงมาตรฐานวิวัฒนาการมาจากอะไร</p> <p>ก. รำโทน ข. ระบำ ค. ฟ้อน ง. เต็ม</p>	<p>20. เดิมรำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง</p> <p>ก. 9 เพลง ข. 7 เพลง ค. 4 เพลง ง. 3 เพลง</p>
<p>17. ทำรำในเพลงรำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่ท่า</p> <p>ก. 14 ท่า ข. 12 ท่า ค. 17 ท่า ง. 16 ท่า</p>	<p>21. รำวงแต่เดิมเรียกว่าอะไร</p> <p>ก. รำกลองยาว ข. รำโทน ค. รำรำมะนา ง. รำพาดผ้า</p>
<p>18. คือท่ารำใด</p> <p>ก. แยกเต้าเข้ารัง ข. จันทรทรวงกลด ค. สอดสร้อยมาลาแปลง ง. ยุงฟ้อนหาง</p> 	<p>22. การกำหนดท่ารำบทร้องและดนตรีอย่างมีแบบแผน เรียกว่าการรำอะไร</p> <p>ก. รำวง ข. รำโทน ค. รำวงมาตรฐาน ง. รำวงพื้นบ้าน</p>

<p>23. รำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง</p> <p>ก. 8 เพลง</p> <p>ข. 10 เพลง</p> <p>ค. 12 เพลง</p> <p>ง. 14 เพลง</p>	<p>27. รำวงมาตรฐานเป็นการแสดงออกทางด้านใดมากที่สุด</p> <p>ก. ภาษาท่า</p> <p>ข. ประเพณี</p> <p>ค. วัฒนธรรม</p> <p>ง. ความสามัคคี</p>
<p>24. การแต่งกายรำวงมาตรฐานถ้าผู้ชายใส่โจงกระเบน เสื้อคอกลมแขนสั้น ผ้าคาดพุง ผู้หญิงควรแต่งกายอย่างไรคู่กัน</p> <p>ก. ชุดไทยจักรี</p> <p>ข. ชุดไทยสมัยรัชกาลที่ 6</p> <p>ค. ชุดไทยแบบชาวบ้าน</p> <p>ง. ชุดกระโปรงบานยาว</p>	<p>28. เพลงรำวงหญิงไทยใจงามใช้การเดินกี่จังหวะ</p> <p>ก. 1 จังหวะ</p> <p>ข. 2 จังหวะ</p> <p>ค. 3 จังหวะ</p> <p>ง. 4 จังหวะ</p>
<p>25. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องในเรื่องรำวงมาตรฐาน</p> <p>ก. ให้หญิงยืนอยู่ข้างหน้าชาย</p> <p>ข. ชายจับมือหญิงออกมารำ</p> <p>ค. ชายและหญิงไหว้ซึ่งกันและกัน</p> <p>ง. เวลารำให้เดินเป็นวงกลม</p>	<p>29. รำวงมาตรฐานเป็นการแสดงนาฏศิลป์ที่เป็นเอกลักษณ์ประจำภาคใด</p> <p>ก. ใต้</p> <p>ข. กลาง</p> <p>ค. เหนือ</p> <p>ง. อีสาน</p>
<p>26. เพลงหญิงไทยใจงามใช้ทำรำอะไร</p> <p>ก. ทำสอดสร้อยมาลา</p> <p>ข. ทำพรหมสีหน้า</p> <p>ค. ทำยุงพ้อนหาง</p> <p>ง. ถูกทั้งข้อ ข และ ค</p>	<p>30. ทำพรหมสีหน้าเรียกว่าทำอะไร</p> <p>ก. ทำบัวบาน</p> <p>ข. ทำเฉิดฉิน</p> <p>ค. ทำสอดสร้อยมาลา</p> <p>ง. ทำนกยุงพ้อนหาง</p>

เฉลย

ข้อที่	เฉลย	ข้อที่	เฉลย
1	ค	16	ก
2	ข	17	ค
3	ค	18	ง
4	ข	9	ข
5	ก	20	ค
6	ก	21	ข
7	ค	22	ค
8	ง	23	ข
9	ข	24	ค
10	ค	25	ข
11	ค	26	ง
12	ข	27	ง
13	ค	28	ง
14	ข	29	ข
15	ก	30	ก

แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน

ชื่อ - นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง แบบสอบถามความพึงพอใจฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อสอบถามความพึงพอใจหรือความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการปฏิบัติ กลุ่มสาระการเรียนรู้นาฏศิลป์ เรื่อง ร่างมาตรฐานของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 32 คน

1. แบบสอบถามความพึงพอใจฉบับนี้ มีทั้งหมด 20 ข้อ ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วเลือกตอบในข้อที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียน

2. วิธีการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ ให้นักเรียนอ่านข้อความ แล้วทำเครื่องหมาย ✓

ลงในระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนระดับความรู้สึก คือ

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพอใจมาก
3	หมายถึง	มีความพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพอใจน้อย
1	หมายถึง	มีความพอใจน้อยที่สุด

ข้อคำถาม		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1.	การนำเสนอเนื้อหาที่เรียนมีรูปแบบชัดเจน ไม่สับสน เข้าใจง่าย					
2.	วิธีการสอนช่วยกระตุ้นความคิดและการแสดงออกด้วยความมั่นใจ					
3.	ข้าพเจ้าและเพื่อน ๆ ได้เรียนรู้ทักษะปฏิบัติและช่วยกันทำงานและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ					
4.	กิจกรรมที่ผ่านมาในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ทำให้ข้าพเจ้ารู้ตัวเองว่ามีความสามารถในด้านใด					
5.	การได้ฝึกปฏิบัติช่วยให้ข้าพเจ้าได้รับความรู้และประสบการณ์					
6.	กิจกรรมที่นำมาใช้ในแต่ละชั้นตอนมีความน่าสนใจไม่น่าเบื่อ					
7.	กิจกรรมที่นำมาใช้มีความเหมาะสมช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ได้จริง					

ข้อความคำถาม		ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
8.	มีกิจกรรมใหม่ ๆ ที่ท้าทายมาสอดแทรกในการเรียนการสอนช่วยให้เกิดการเรียนรู้					
9.	กิจกรรมมีความเหมาะสมกับความรู้และความสามารถของผู้เรียน					
10.	ผู้เรียนทุกคนได้เป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองหรือร่วมกับกลุ่มทุกกิจกรรม					
11.	ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบหรือทำกิจกรรมสำเร็จด้วยตนเอง					
12.	กิจกรรมการสอนนี้มีความต่อเนื่องจากง่ายไปหายาก					
13.	กิจกรรมการสอนนี้ทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติเครื่องเป่าทองเหลืองขั้นพื้นฐาน ได้ดียิ่งขึ้น					
14.	กิจกรรมการสอนนี้มีใบงานและแบบทดสอบที่หลากหลาย					
15.	กิจกรรมการสอนนี้ทำให้นักเรียนเกิดแรงบันดาลใจในการฝึกฝนทักษะปฏิบัติในการฝึกเรื่อง รำวงมาตรฐานมากยิ่งขึ้น					
16.	กิจกรรมการสอนนี้ช่วยให้นักเรียนสามารถทบทวนการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา					
17.	นักเรียนสามารถนำกิจกรรมการสอนนี้ไปปรับใช้กับการฝึกปฏิบัติการรูปแบบอื่นที่มีความใกล้เคียงกันได้					
18.	ผู้เรียนชอบที่จะลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความกระตือรือร้นและทำเต็มความสามารถ					
19.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติ แก้ไขและปรับปรุงผลงาน					
20.	กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติส่งเสริมการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน					

แบบประเมินทักษะปฏิบัติ เรื่อง รำวงมาตรฐาน

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

คำชี้แจง โปรดระบุระดับคะแนนตามพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติได้ลงในช่องให้ตรงกับรายการประเมินกลุ่มที่ _____

ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน					รวม (20)	ผลการ ประเมิน
	ความถูกต้อง ของท่ารำ (4 คะแนน)	ลีลา ท่ารำ (4คะแนน)	จังหวะ (4 คะแนน)	ความพร้อม เพรียง (4 คะแนน)	ความกล้า แสดงออก (4 คะแนน)		

เกณฑ์การตัดสินผลการประเมิน (เกณฑ์การผ่านการประเมินระดับคุณภาพ 3 ขึ้นไป)

ระดับคุณภาพ	หมายถึง	ระดับคะแนน
4 (ดีเยี่ยม)	หมายถึง	มีคะแนนรวม 16 - 20 คะแนน
3 (ดี)	หมายถึง	มีคะแนนรวม 13 - 15 คะแนน
2 (พอใช้)	หมายถึง	มีคะแนนรวม 8 - 12 คะแนน
1 (ควรปรับปรุง)	หมายถึง	มีคะแนนรวมน้อยกว่า 8 คะแนน

ลงชื่อ _____ ผู้ประเมิน

(_____)

_____/_____/____

เกณฑ์การประเมินทักษะปฏิบัติ เรื่อง รวบรวมมาตรฐาน

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
ความถูกต้องของท่ารำ	ปฏิบัติท่ารำได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนทุกด้าน (การย่อเท้า การกระทุ้งเท้า การเตะเท้า การเปลี่ยนมือ การเปลี่ยนเอียง ตลอดจนการหันตัวและการหมุนตัว)	ปฏิบัติท่ารำได้อย่างถูกต้อง อาจมีติดขัดหรือผิดพลาดบ้าง 1-2 ครั้ง	ปฏิบัติท่ารำได้อย่างถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ เช่น เปลี่ยนมือได้ เปลี่ยนเอียงได้ ย่อเท้าได้ แต่หมุนตัวไม่ได้ เป็นต้น	ปฏิบัติท่ารำได้เพียงบางส่วน เช่น เปลี่ยนมือและเปลี่ยนเอียงได้ แต่ย่อเท้าและหมุนตัวไม่ได้ เป็นต้น
ลีลาท่ารำ	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า ตลอดจนหันตัวและหมุนตัวได้อย่างสัมพันธ์ลงตัวจนทำให้การแสดงดูอ่อนช้อยงดงาม	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า ตลอดจนหันตัวและหมุนตัวได้อย่างสั่นไหว อาจมีติดขัดหรือผิดพลาดบ้างแต่ไม่ทำให้การแสดงสะดุด	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า ตลอดจนหันตัวและหมุนตัวได้อย่างถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่แต่ไม่ทำให้การแสดงขาดช่วง	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า ตลอดจนหันตัวและหมุนตัวได้อย่างสัมพันธ์กันเพียงบางครั้ง ทำให้การแสดงดูติดขัดไม่สั่นไหว
จังหวะ	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า ตลอดจนหันตัวและหมุนตัวได้อย่างสัมพันธ์ลงตัวถูกต้องตรงจังหวะ	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า ตลอดจนหันตัวและหมุนตัวได้อย่างถูกต้อง ตรงจังหวะ อาจมีติดขัดหรือผิดพลาด 1-2 ครั้ง	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า ตลอดจนหันตัวและหมุนตัวได้ตรงจังหวะเป็นส่วนใหญ่ เช่น เปลี่ยนมือ เปลี่ยนเอียงย่อเท้าได้ตรงจังหวะ แต่หมุนตัวไม่ได้ เป็นต้น	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า ตลอดจนหันตัวและหมุนตัวได้ตรงจังหวะเพียง 1-2 ครั้ง

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
ความพร้อมเพรียง	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า หันตัว หมุนตัว และ เคลื่อนไหวที่วงได้ อย่างต่อเนื่อง พร้อมเพรียงกัน เว้นระยะช่องไฟ ได้อย่างสวยงาม ตลอดการแสดง	เคลื่อนไหวศีรษะ มือเท้า หันตัว หมุนตัว และ เคลื่อนไหวที่วงได้ อย่างต่อเนื่อง พร้อมเพรียงกัน	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า หันตัว หมุนตัว และ เคลื่อนไหวที่วงได้ อย่างต่อเนื่อง	เคลื่อนไหวศีรษะ มือ เท้า หันตัว หมุนตัว และ เคลื่อนไหวที่วงได้ อย่างต่อเนื่อง อาจมีติดขัดหรือ ผิดพลาดบ้าง
ความกล้าแสดงออก	ปฏิบัติท่าเรืออย่าง มีความสุขมั่นใจ ในการแสดงออก ส่ง รอยยิ้มให้แก่ม ตลอดการแสดง สร้างรอยยิ้มและ ความสุขให้กับ ผู้ชมได้	ปฏิบัติท่าเรืออย่าง มีความสุข มั่นใจ ในการแสดงออก มีรอยยิ้มปรากฏ ให้เห็นบนใบหน้า ตลอดการแสดง	ปฏิบัติท่าเรืออย่าง มีความสุข แสดงออกถึง ความกังวล แต่ยัง มีรอยยิ้มปรากฏ ให้เห็นบนใบหน้า	ขาดความมั่นใจ และแสดงออกถึง ความกังวลอย่าง เห็นได้ชัด มี รอยยิ้มปรากฏให้ เห็นบนใบหน้า เพียง 1 – 2 ครั้ง

เกณฑ์การให้คะแนน (เกณฑ์การผ่านการประเมินระดับ 3 ขึ้นไป)

- 4 หมายถึง ดีมาก
- 3 หมายถึง ดี
- 2 หมายถึง พอใช้
- 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

ภาคผนวก ข

แบบประเมินคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

*****

คำชี้แจง : โปรดแสดงความคิดเห็นต่อแผนการจัดการเรียนรู้ว่ามีความเหมาะสมเพียงใดโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านซึ่งมี 5 ระดับ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

เหมาะสมมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้	4	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้	3	คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้	2	คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

แผนการจัดการเรียนรู้	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. สาระสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตร					
1.2 มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน					
1.3 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
1.4 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย					
1.5 มีความชัดเจน ไม่สับสนและน่าสนใจ					
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
2.1 ประเมินผลได้ตามสภาพจริง					
2.2 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
2.3 สามารถบรรลุพฤติกรรมที่คาดหวังได้					
2.4 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย					
3. ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้					
3.2 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย					

แผนการจัดการเรียนรู้	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
3.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดชัดเจน					
4. ด้านสาระการเรียนรู้					
4.1 เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับชั้นเรียน					
4.2 เนื้อหาเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพความต้องการของผู้เรียน					
4.3 เนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอนการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม					
4.4 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา					
4.5 สอดคล้องกับจุดประสงค์					
5. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้					
5.1 เรียงลำดับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม					
5.2 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
5.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้					
5.4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา					
5.5 จัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้					
6.1 สามารถทำขึ้นได้เอง					
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหา					
6.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
6.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้					
6.5 ช่วยประหยัดเวลาในการสอน					
7. ด้านการวัดผลประเมินผล					
7.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					

แผนการจัดการเรียนรู้	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
7.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้					
7.3 เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้					
7.4 การวัดผลครอบคลุมด้านความรู้กระบวนการ และทักษะ					

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....
 .....

ลงชื่อ .....ผู้ประเมิน
 (.....)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

*****

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละข้อต่อไปนี้ สอดคล้องกับ
 นิยามศัพท์ที่ระบุไว้หรือไม่ แล้วเขียนผลการพิจารณาของท่านโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง
 “ความสอดคล้อง” ตามความคิดเห็นของท่าน

ทำเครื่องหมาย / ในช่อง +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ทำเครื่องหมาย / ในช่อง 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ทำเครื่องหมาย / ในช่อง -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

รายการ	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
	-1	0	+1	
1. สาระสำคัญ				
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ใน หลักสูตร				
1.2 มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน				
1.3 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน				
1.4 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย				
1.5 มีความชัดเจน ไม่สับสนและน่าสนใจ				
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง				
2.1 ประเมินผลได้ตามสภาพจริง				
2.2 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน				
2.3 สามารถบรรลุพฤติกรรมที่คาดหวังได้				
2.4 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย				
3. ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้				
3.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้				
3.2 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย				
3.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดชัดเจน				
4. ด้านสาระการเรียนรู้				
4.1 เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับชั้นเรียน				

รายการ	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
	-1	0	+1	
4.2 เนื้อหาเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพความต้องการของผู้เรียน				
4.3 เนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอนการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม				
4.4 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา				
4.5 สอดคล้องกับจุดประสงค์				
5. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้				
5.1 เรียงลำดับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม				
5.2 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้				
5.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้				
5.4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา				
5.5 จัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				
6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้				
6.1 สามารถทำขึ้นได้เอง				
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหา				
6.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้				
6.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้				
6.5 ช่วยประหยัดเวลาในการสอน				
7. ด้านการวัดผลประเมินผล				
7.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้				
7.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้				
7.3 เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้				
7.4 การวัดผลครอบคลุมด้านความรู้ กระบวนการ และทักษะ				

แบบประเมินแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิชา นาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

*****

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าแบบวัดเจตคติของแต่ละข้อต่อไปนี้ สอดคล้องกับนิยามศัพท์ที่ระบุไว้หรือไม่ แล้วเขียนผลการพิจารณาของท่านโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง “ความสอดคล้อง” ตามความคิดเห็นของท่าน

ทำเครื่องหมาย / ในช่อง +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ทำเครื่องหมาย / ในช่อง 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ทำเครื่องหมาย / ในช่อง -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

รายการ	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
	-1	0	+1	
1. รำวงมาตรฐาน หมายถึง อะไร ก. การรำพื้นฐาน ข. การพ้อนไปกับเสียงเพลง ค. ศิลปะแห่งการพ้อนรำให้เข้ากับจังหวะหน้าทับ ง. ศิลปะการรำให้เข้ากับจังหวะแบบพื้นฐาน				
2. เพลงรำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง ก. 9 เพลง ข. 10 เพลง ค. 11 เพลง ง. 12 เพลง				
3. การแต่งกายสามารถแต่งได้ทั้งหมดกี่แบบ ก. 2 แบบ ข. 3 แบบ ค. 4 แบบ ง. 5 แบบ				

รายการ	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
	-1	0	+1	
4. ทำแขกเต้าเข้ารัง และ ทำพาลาเพียงไหล่ เป็นทำรำ ของเพลงอะไร ก. ดวงจันทร์ขวัญฟ้า ข. ดวงจันทร์วันเพ็ญ ค. หญิงไทยใจงาม ง. บุชานักรบ				
5. "น้องจ๊กสู้พยายาม ทำเต็มความสามารถ" เป็นท่อน ในเพลงใด ก. ยอดชายใจหาญ ข. บุชานักรบ ค. หญิงไทยใจงาม ง. ชาวไทย				
6. รำวงมาตรฐานวิวัฒนาการมาจากอะไร ก. รำโทน ข. ระบำ ค. ฟ้อน ง. เต็ม				
7. ทำรำในเพลงรำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่ท่า ก. 14 ท่า ข. 12 ท่า ค. 17 ท่า ง. 16 ท่า				

รายการ	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
	-1	0	+1	
 <p>8. คือท่ารำใด</p> <p>ก. แหกเต้าเข้ารัง</p> <p>ข. จันทร์ทรงกลด</p> <p>ค. สอดสร้อยมาลาแปลง</p> <p>ง. ยูงพ้อนหาง</p>				
<p>9. เพลงสุดท้ายของรำวงมาตรฐานคือเพลงใด</p> <p>ก. ยอดชายใจหาญ</p> <p>ข. บุชาน์กรบ</p> <p>ค. ดวงจันทร์ขวัญฟ้า</p> <p>ง. ดอกไม้ของชาติ</p>				
<p>10. เดิมรำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง</p> <p>ก. 9 เพลง</p> <p>ข. 7 เพลง</p> <p>ค. 4 เพลง</p> <p>ง. 3 เพลง</p>				
<p>11. รำวงมาตรฐาน หมายถึงอะไร</p> <p>ก. การรำพื้นฐาน</p> <p>ข. การพ้อนไปกับเสียงเพลง</p> <p>ค. ศิลปะแห่งการพ้อนรำให้เข้ากับจังหวะหน้าทับ</p> <p>ง. ศิลปะการรำให้เข้ากับจังหวะแบบพื้นฐาน</p>				

รายการ	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
	-1	0	+1	
12. เพลงร่ำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง ก. 9 เพลง ข. 10 เพลง ค. 11 เพลง ง. 12 เพลง				
13. การแต่งกายสามารถแต่งได้ทั้งหมดกี่แบบ ก. 2 แบบ ข. 3 แบบ ค. 4 แบบ ง. 5 แบบ				
14. ทำแขกเต้าเข้ารัง และทำผาลาเพียงไหล่ เป็นทำรำ ของเพลงอะไร ก. ดวงจันทร์ขวัญฟ้า ข. ดวงจันทร์วันเพ็ญ ค. หลิ่งไทยใจงาม ง. บุชานักรบ				
15. "น้องจ๊กสู้พยายาม ทำเต็มความสามารถ" เป็น ท่อนในเพลงใด ก. ยอดชายใจหาญ ข. บุชานักรบ ค. หลิ่งไทยใจงาม ง. ชาวไทย				
16. ร่ำวงมาตรฐานวิวัฒนาการมาจากอะไร ก. รำโทน ข. ระเบ้า ค. ฟ้อน ง. เต๋น				

รายการ	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
	-1	0	+1	
17. ทำรำในเพลงรำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่ท่า ก. 14 ท่า ข. 12 ท่า ค. 17 ท่า ง. 16 ท่า				
 18. คือท่ารำใด ก. แยกเท้าเข้ารัง ข. จันทร์ทรงกลด ค. สอดสร้อยมาลาแปลง ง. ยุงพ้อนหาง				
19. เพลงสุดท้ายของรำวงมาตรฐานคือเพลงใด ก. ยอดชายใจหาญ ข. บูชานักรบ ค. ดวงจันทร์ขวัญฟ้า ง. ดอกไม้ของชาติ				
20. เดิมรำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง ก. 9 เพลง ข. 7 เพลง ค. 4 เพลง ง. 3 เพลง				

รายการ	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
	-1	0	+1	
21. รำวงแต่เดิมเรียกว่าอะไร ก. รำกลองยาว ข. รำโชน ค. รำรำมะนา ง. รำพาดผ้า				
22. การกำหนดท่ารำบร็องและดนตรีอย่างมีแบบแผน เรียกว่าการรำอะไร ก. รำวง ข. รำโชน ค. รำวงมาตรฐาน ง. รำวงพื้นบ้าน				
23. รำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง ก. 8 เพลง ข. 10 เพลง ค. 12 เพลง ง. 14 เพลง				
24. การแต่งกายรำวงมาตรฐานถ้าผู้ชายใส่โจงกระเบน เสื้อคอกลมแขนสั้น ผ้าคาดพุง ผู้หญิงควรแต่งกายอย่างไรคู่กัน ก. ชุดไทยจักรี ข. ชุดไทยสมัยรัชกาลที่ 6 ค. ชุดไทยแบบชาวบ้าน ง. ชุดกระโปรงบานยาว				
25. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องในเรื่องรำวงมาตรฐาน ก. ให้หญิงยืนอยู่ข้างหน้าชาย ข. ชายจับมือหญิงออกมารำ ค. ชายและหญิงไหว้ซึ่งกันและกัน ง. เวลารำให้เดินเป็นวงกลม				

รายการ	ความสอดคล้อง			หมายเหตุ
	-1	0	+1	
26. เพลงหญิงไทยใจงามใช้ทำรำอะไร ก. ทำสอดสร้อยมาลา ข. ทำพรหมสี่หน้า ค. ทำยุงพื่อนหาง ง. ถูกทั้งข้อ ข และ ค				
27. รำวงมาตรฐานเป็นการแสดงออกทางด้านใดมากที่สุด ก. ภาษาท่า ข. ประเพณี ค. วัฒนธรรม ง. ความสามัคคี				
28. เพลงรำวงหญิงไทยใจงามใช้การเดินกี่จังหวะ ก. 1 จังหวะ ข. 2 จังหวะ ค. 3 จังหวะ ง. 4 จังหวะ				
29. รำวงมาตรฐานเป็นการแสดงนาฏศิลป์ที่เป็นเอกลักษณ์ประจำภาคใด ก. ไต๋ ข. กลาง ค. เหนือ ง. อีสาน				
30. ทำพรหมสี่หน้าเรียกว่าท่าอะไร ก. ท่าบัวบาน ข. ท่าเฉิดฉิน ค. ทำสอดสร้อยมาลา ง. ท่านกยูงพื่อนหาง				

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าแบบวัดความพึงพอใจของแต่ละข้อต่อไปนี้ สอดคล้องกับนิยามศัพท์ที่ระบุไว้หรือไม่ แล้วเขียนผลการพิจารณาของท่านโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง “ความสอดคล้อง” ตามความคิดเห็นของท่าน

ทำเครื่องหมาย / ในช่อง +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ทำเครื่องหมาย / ในช่อง 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ทำเครื่องหมาย / ในช่อง -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์	ข้อที่	รายการประเมิน	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
“ความพึงพอใจ” หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่ดีของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด เดวิส เรื่อง การร่างมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในด้านเนื้อหาที่สอดคล้องกับการวิจัยโดยใช้เครื่องมือวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้ พอใจมากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย และน้อยที่สุด	1.	การนำเสนอเนื้อหาที่เรียนมีรูปแบบชัดเจน ไม่สับสน เข้าใจง่าย				
	2.	วิธีการสอนช่วยกระตุ้นความคิดและการแสดงออกด้วยความมั่นใจ				
	3.	ข้าพเจ้าและเพื่อน ๆ ได้เรียนรู้ทักษะปฏิบัติและช่วยกันทำงานและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ				
	4.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติที่ผ่านมาในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ทำให้ข้าพเจ้ารู้ตัวเองว่ามีความสามารถในด้านใด				

นิยามศัพท์	ข้อที่	รายการประเมิน	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
	5.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทักษะปฏิบัติการร่างมาตรฐานช่วยให้ข้าพเจ้าได้รับความรู้และประสบการณ์				
	6.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในแต่ละขั้นตอนมีความน่าสนใจไม่น่าเบื่อ				
	7.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำมาใช้มีความเหมาะสมช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ได้จริง				
	8.	มีกิจกรรมใหม่ ๆ ที่ท้าทายสอดแทรกในการเรียนการสอนช่วยให้เกิดการเรียนรู้				
	9.	กิจกรรมมีความเหมาะสมกับความรู้และความสามารถของผู้เรียน				
	10.	ผู้เรียนทุกคนได้เป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองหรือร่วมกับกลุ่มทุกกิจกรรม				
	11.	ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบหรือทำกิจกรรมสำเร็จด้วยตนเอง				
	12.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีแบบฝึกปฏิบัติที่มีความต่อเนื่องจากง่ายไปหายาก				
	13.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนสามารถฝึกปฏิบัติการร่างมาตรฐานได้ดียิ่งขึ้น				
	14.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีแบบฝึกปฏิบัติที่หลากหลาย				

นิยามศัพท์	ข้อที่	รายการประเมิน	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
	15.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นี้ ทำให้นักเรียนเกิดแรงบันดาลใจในการฝึกฝนทักษะปฏิบัติ ร่ำวงมาตรฐานมากยิ่งขึ้น				
	16.	การเรียนรู้โดยใช้การจัด กิจกรรมการเรียนรู้นี้ช่วยใ้ นักเรียนสามารถทบทวนการ เรียนได้ตลอดเวลา				
	17.	นักเรียนสามารถนำกิจกรรม การเรียนรู้นี้ไปปรับใช้กับ การฝึกปฏิบัติการรำประเภท อื่น ๆ ที่มีความใกล้เคียงกันได้				
	18.	ผู้เรียนชอบที่จะลงมือปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความ กระตือรือร้นและทำเต็ม ความสามารถ				
	19.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน การปฏิบัติ แก้ไขและ ปรับปรุงผลงาน				
	20.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัติส่งเสริมการนำ ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ในชีวิตประจำวัน				

**แบบประเมินทักษะปฏิบัติ เรื่อง รำวงมาตรฐาน
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ**

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าแบบประเมินทักษะปฏิบัติ เรื่อง รำวงมาตรฐานของแต่ละข้อต่อไปนี้ สอดคล้องกับนิยามศัพท์ที่ระบุไว้หรือไม่ แล้วเขียนผลการพิจารณาของท่านโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง “ความสอดคล้อง” ตามความคิดเห็นของท่าน
ทำเครื่องหมาย / ในช่อง +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
ทำเครื่องหมาย / ในช่อง 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
ทำเครื่องหมาย / ในช่อง -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์	รายการประเมิน	ความสอดคล้อง		
		+1	0	-1
“ ทักษะปฏิบัติรำวงมาตรฐาน ” หมายถึง ความสามารถในการทักษะปฏิบัติรำวงมาตรฐาน โดยใช้แนวคิดของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยนำความรู้พื้นฐานทางนาฏยศัพท์มาใช้ปฏิบัติท่ารำประกอบเพลงได้อย่างถูกต้อง มีลีลาที่อ่อนช้อย สวยงาม มีความพร้อมเพรียง คล่องแคล่ว มีความมั่นใจและกล้าแสดงออก	1. ความถูกต้องของท่ารำ			
	2. ลีลาท่ารำ			
	3. จังหวะ			
	4. ความพร้อมเพรียง			
	5. ความกล้าแสดงออก			

ภาคผนวก ค

ผลการประเมินคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ค. 1 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบของ เดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. สารสำคัญ			
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
1.4 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.80	0.45	มากที่สุด
1.5 มีความชัดเจน ไม่สับสนและน่าสนใจ	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ผลการเรียนรู้			
2.1 ประเมินผลได้ตามสภาพจริง	4.80	0.45	มากที่สุด
2.2 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3 สามารถบรรลุพฤติกรรมที่คาดหวังได้	4.80	0.45	มากที่สุด
2.4 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4.80	0.45	มากที่สุด
3. ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้			
3.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
3.2 ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
3.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ด้านสาระการเรียนรู้			
4.1 เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับชั้นเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2 เนื้อหาเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพความต้องการของผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
4.3 เนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอนการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
4.4 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	4.80	0.45	มากที่สุด
4.5 สอดคล้องกับจุดประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ค. 1 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
5. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้			
5.1 เรียงลำดับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
5.2 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
5.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
5.4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา	5.00	0.00	มากที่สุด
5.5 จัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	5.00	0.00	มากที่สุด
6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้			
6.1 สามารถทำขึ้นได้เอง	5.00	0.00	มากที่สุด
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.80	0.45	มากที่สุด
6.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
6.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้	4.80	0.40	มากที่สุด
6.5 ช่วยประหยัดเวลาในการสอน	4.80	0.45	มากที่สุด
7. ด้านการวัดผลประเมินผล			
7.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
7.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4.80	0.40	มากที่สุด
7.3 เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
7.4 การวัดผลครอบคลุมด้านความรู้ กระบวนการ และทักษะ	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม	4.90	0.22	มากที่สุด

ตารางที่ ค.2 ผลการประเมินความสอดคล้องของของผู้เชี่ยวชาญต่อแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	ความสอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
2.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
3.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
4.	+1	+1	+1	+1	0	+4	0.80	สอดคล้อง
5.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
6.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
7.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
8.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
9.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
10.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
11.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
12.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
13.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
14.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
15.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
16.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
17.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
18.	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80	สอดคล้อง
19.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
20.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
21.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
22.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
23.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
24.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง

(ต่อ)

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	ความสอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
25.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
26.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
27.	0	+1	+1	+1	+1	+4	0.80	สอดคล้อง
28.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
29.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
30.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
31.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ ค.3 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	ความสอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
2.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
3.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
4.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
5.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
6.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
7.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
8.	+1	+1	+1	+1	0	+4	0.80	สอดคล้อง
9.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
10.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
11.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
12.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
13.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
14.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง

(ต่อ)

ตารางที่ ค.3 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	ความสอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
15.	0	+1	+1	+1	+1	+4	0.80	สอดคล้อง
16.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
17.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
18.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
19.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
20.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
21.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
22.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
23.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
24.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
25.	+1	+1	0	+1	+1	+4	0.80	สอดคล้อง
26.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
27.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
28.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
29.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
30.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ ค.4 ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อ	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (B)	ข้อที่	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจจำแนก (B)
1.	0.65	0.20	16.	0.55	0.46
2.	0.30	0.33	17.	0.50	0.60
3.	0.55	0.46	18.	0.60	0.33
4.	0.50	0.60	19.	0.65	0.25
5.	0.60	0.33	20.	0.55	0.46
6.	0.65	0.24	21.	0.45	0.75
7.	0.45	0.46	22.	0.60	0.33
8.	0.40	0.60	23.	0.60	0.33
9.	0.35	0.46	24.	0.65	0.70
10.	0.50	0.60	25.	0.50	0.60
11.	0.60	0.33	26.	0.60	0.33
12.	0.55	0.46	27.	0.50	0.60
13.	0.50	0.60	28.	0.70	0.33
14.	0.55	0.46	29.	0.55	0.75
15.	0.60	0.33	30.	0.55	0.46

ค่าความยาก (p) มีค่าระหว่าง 0.30 – 0.70

ค่าอำนาจจำแนก (B) มีค่าระหว่าง 0.20 – 0.75

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.86

ตารางที่ ค.5 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความสอดคล้องของแบบวัด

ความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน

โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	ความสอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
2.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
3.	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	สอดคล้อง
4.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
5.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
6.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
7.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
8.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
9.	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	สอดคล้อง
10.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
11.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
12.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
13.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
14.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
15.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
16.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
17.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
18.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
19.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
20.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ ค. 6 ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความพึงพอใจ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1.	0.27	11.	0.33
2.	0.74	12.	0.72
3.	0.32	13.	0.62
4.	0.38	14.	0.66
5.	0.76	15.	0.58
6.	0.42	16.	0.66
7.	0.66	17.	0.51
8.	0.77	18.	0.35
9.	0.67	19.	0.62
10.	0.73	20.	0.33

ตารางที่ ค.7 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อความสอดคล้องของแบบวัดทักษะ
ปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	ความสอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
2.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
3.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
4.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
5.	+1	+1	+1	+1	+1	+5	1.00	สอดคล้อง
6.	+1	0	+1	+1	+1	+4	0.80	สอดคล้อง

ภาคผนวก ง

คะแนนการจัดการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ง.1 คะแนนของการจัดการเรียนรู้

คนที่	ก่อนเรียน	คะแนนของการจัดการเรียนรู้											
		แผนที่ 1			แผนที่ 2			แผนที่ 3			แผนที่ 4		
		ใบงาน	ทดสอบ ย่อย	รวม	ใบงาน	ทดสอบ ย่อย	รวม	ใบงาน	ทดสอบ ย่อย	รวม	ใบงาน	ทดสอบ ย่อย	รวม
		(30)	(10)	(10)	(20)	(10)	(10)	(20)	(10)	(10)	(20)	(10)	(10)
1.	8	9	8	17	9	9	18	9	9	18	9	8	17
2.	8	8	9	17	9	8	17	8	9	17	9	8	17
3.	12	8	8	16	9	8	17	8	8	16	9	8	17
4.	9	9	8	17	8	9	17	8	8	16	8	8	16
5.	7	10	8	18	10	8	18	10	8	18	8	8	16
6.	9	8	8	16	9	9	18	8	8	16	8	8	16
7.	7	9	9	18	8	8	16	8	8	16	8	8	16
8.	9	9	9	18	8	8	16	9	8	17	8	8	16
9.	9	9	8	17	8	8	16	8	9	17	8	8	16
10.	9	9	8	17	9	8	17	9	9	18	8	9	17
11.	8	8	8	16	8	8	16	9	9	18	8	8	16

(ต่อ)

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

คนที่	ก่อนเรียน	คะแนนของการจัดการเรียนรู้											
		แผนที่ 1			แผนที่ 2			แผนที่ 3			แผนที่ 4		
		ใบงาน	ทดสอบ ย่อย	รวม	ใบงาน	ทดสอบ ย่อย	รวม	ใบงาน	ทดสอบ ย่อย	รวม	ใบงาน	ทดสอบ ย่อย	รวม
		(30)	(10)	(10)	(20)	(10)	(10)	(20)	(10)	(10)	(20)	(10)	(10)
12.	9	8	8	16	9	9	18	9	8	17	8	9	17
13.	8	8	8	16	9	9	18	9	8	17	9	9	18
14.	12	8	8	16	9	8	17	8	9	17	9	9	18
15.	7	9	8	17	8	9	17	8	9	17	9	9	18
16.	10	8	8	16	8	9	17	8	9	17	9	9	18
17.	9	8	8	16	9	9	18	8	9	17	9	9	18
18.	7	9	9	18	8	8	16	8	9	17	9	9	18
19.	10	9	9	18	8	8	16	9	9	18	8	9	17
20.	12	9	8	17	8	8	16	8	9	17	8	9	17
21.	11	9	8	17	9	8	17	9	9	18	8	9	17
22.	10	9	8	17	9	9	18	9	9	18	8	8	16
23.	9	8	8	16	9	9	18	9	8	17	8	8	16

(ต่อ)

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

คนที่	ก่อนเรียน	คะแนนของการจัดการเรียนรู้											
		แผนที่ 1			แผนที่ 2			แผนที่ 3			แผนที่ 4		
		ใบงาน	ทดสอบ ย่อย	รวม	ใบงาน	ทดสอบ ย่อย	รวม	ใบงาน	ทดสอบ ย่อย	รวม	ใบงาน	ทดสอบ ย่อย	รวม
		(30)	(10)	(10)	(20)	(10)	(10)	(20)	(10)	(10)	(20)	(10)	(10)
24.	11	8	8	16	9	9	18	8	8	16	9	8	17
25.	11	9	8	17	8	8	16	8	9	17	8	8	16
26.	10	9	8	17	8	8	16	8	9	17	8	8	16
27.	9	10	8	18	10	8	18	8	8	16	8	8	16
28.	9	10	8	18	10	8	18	8	8	16	8	8	16
29.	7	8	8	16	10	8	18	10	8	18	8	10	18
30.	12	8	8	16	9	10	19	9	8	17	9	10	19
31.	11	8	8	16	10	8	18	8	8	16	10	10	20
32.	8	10	8	18	8	10	18	8	10	18	9	10	19
รวม	297	278	261	539	280	271	551	271	274	545	270	275	545
$\bar{X}$	9.28	8.69	8.16	16.84	8.75	8.47	17.22	8.47	8.56	17.03	8.44	8.59	17.03
S.D.	1.59	0.69	0.37	0.81	0.72	0.62	0.91	0.62	0.56	0.74	0.56	0.71	1.09
%	30.94	86.88	81.56	84.22	87.50	84.69	86.09	84.69	85.63	85.16	84.38	85.94	85.16

(ต่อ)

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

คนที่	คะแนนของการจัดการเรียนรู้											
	แผนที่ 5			แผนที่ 6			แผนที่ 7			แผนที่ 8		
	ใบงาน	ทดสอบย่อย	รวม	ใบงาน	ทดสอบย่อย	รวม	ใบงาน	ทดสอบย่อย	รวม	ใบงาน	ทดสอบย่อย	รวม
	(10)	(10)	(20)	(10)	(10)	(20)	(10)	(10)	(20)	(10)	(10)	(20)
1.	9	9	18	8	8	16	9	9	18	8	8	16
2.	9	8	17	8	9	17	9	9	18	8	8	16
3.	8	8	16	8	8	16	9	8	17	8	8	16
4.	8	8	16	8	9	17	9	8	17	9	8	17
5.	8	8	16	10	8	18	9	8	17	9	9	18
6.	8	8	16	8	8	16	8	8	16	9	9	18
7.	8	9	17	9	8	17	8	8	16	9	9	18
8.	8	9	17	8	9	17	9	8	17	8	8	16
9.	8	8	16	8	8	16	9	8	17	8	8	16
10.	9	8	17	9	9	18	10	8	18	10	8	18
11.	9	8	17	9	8	17	10	8	18	10	8	18
12.	9	9	18	9	8	17	8	8	16	10	8	18
13.	9	9	18	9	9	18	9	9	18	8	8	16

(ต่อ)

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

คนที่	คะแนนของการจัดการเรียนรู้											
	แผนที่ 5			แผนที่ 6			แผนที่ 7			แผนที่ 8		
	ใบงาน	ทดสอบย่อย	รวม	ใบงาน	ทดสอบย่อย	รวม	ใบงาน	ทดสอบย่อย	รวม	ใบงาน	ทดสอบย่อย	รวม
	(10)	(10)	(20)	(10)	(10)	(20)	(10)	(10)	(20)	(10)	(10)	(20)
14.	9	9	18	8	9	17	9	9	18	8	8	16
15.	9	9	18	8	9	17	9	8	17	8	8	16
16.	9	9	18	8	9	17	9	8	17	9	8	17
17.	9	9	18	9	9	18	9	8	17	9	9	18
18.	9	9	18	9	8	17	8	8	16	9	9	18
19.	9	9	18	9	9	18	8	8	16	9	9	18
20.	9	8	17	8	9	17	9	9	18	8	8	16
21.	8	8	16	9	9	18	9	9	18	8	8	16
22.	8	8	16	9	8	17	9	8	17	8	8	16
23.	8	8	16	9	8	17	9	8	17	9	8	17
24.	8	8	16	9	8	17	9	8	17	9	9	18
25.	8	8	16	9	8	17	8	8	16	9	9	18
26.	9	8	17	8	9	17	8	8	16	9	9	18

(ต่อ)

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

คนที่	คะแนนของการจัดการเรียนรู้											
	แผนที่ 5			แผนที่ 6			แผนที่ 7			แผนที่ 8		
	ใบงาน	ทดสอบย่อย	รวม	ใบงาน	ทดสอบย่อย	รวม	ใบงาน	ทดสอบย่อย	รวม	ใบงาน	ทดสอบย่อย	รวม
	(10)	(10)	(20)	(10)	(10)	(20)	(10)	(10)	(20)	(10)	(10)	(20)
27.	9	8	17	10	8	18	9	8	17	8	8	16
28.	10	10	20	10	8	18	9	8	17	8	8	16
29.	9	10	19	9	8	17	10	8	18	10	8	18
30.	9	9	18	10	10	20	10	8	18	10	8	18
31.	10	10	20	8	10	18	8	8	16	10	8	18
32.	9	10	19	8	10	18	8	8	16	9	10	19
รวม	278	276	554	278	275	553	283	262	545	281	267	548
$\bar{X}$	8.69	8.63	17.31	8.69	8.59	17.28	8.84	8.19	17.03	8.78	8.34	17.13
S.D.	0.59	0.71	1.18	0.69	0.67	0.81	0.63	0.40	0.78	0.75	0.55	1.01
%	86.88	86.25	86.56	86.88	85.94	86.41	88.44	81.88	85.16	87.81	83.44	85.63

(ต่อ)

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

คนที่	คะแนนของการจัดการเรียนรู้												รวมทั้งหมด	คะแนนหลังเรียน
	แผนที่ 9			แผนที่ 10			แผนที่ 11			แผนที่ 12				
	ใบงาน	ทดสอบ	รวม	ใบงาน	ทดสอบ	รวม	ใบงาน	ทดสอบ	รวม	ใบงาน	ทดสอบ	รวม		
	(10)	ย่อย	(20)	(10)	ย่อย	(20)	(10)	ย่อย	(20)	(10)	ย่อย	(20)		
1.	8	9	17	9	9	18	9	9	18	9	8	17	208	24
2.	9	9	18	8	9	17	9	9	18	9	9	18	207	25
3.	8	9	17	10	9	19	9	8	17	8	9	17	201	24
4.	9	9	18	10	9	19	8	8	16	9	9	18	204	26
5.	10	9	19	10	8	18	10	10	20	9	8	17	213	26
6.	10	8	18	10	8	18	8	8	16	9	8	17	201	24
7.	10	8	18	9	8	17	8	8	16	9	8	17	202	28
8.	10	9	19	8	8	16	8	10	18	9	8	17	204	24
9.	8	9	17	8	8	16	9	8	17	8	9	17	198	25
10.	8	8	16	8	8	16	9	8	17	10	8	18	207	27
11.	8	8	16	10	8	18	10	10	20	10	8	18	208	25
12.	10	8	18	8	10	18	9	10	19	9	8	17	209	26

(ต่อ)

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

คนที่	คะแนนของการจัดการเรียนรู้												รวมทั้งหมด	คะแนนหลังเรียน
	แผนที่ 9			แผนที่ 10			แผนที่ 11			แผนที่ 12				
	ใบงาน	ทดสอบ	รวม	ใบงาน	ทดสอบ	รวม	ใบงาน	ทดสอบ	รวม	ใบงาน	ทดสอบ	รวม		
	(10)	ย่อย	(20)	(10)	ย่อย	(20)	(10)	ย่อย	(20)	(10)	ย่อย	(20)		
13.	8	9	17	9	9	18	9	9	18	9	8	17	209	24
14.	9	9	18	10	9	19	10	9	19	9	9	18	211	23
15.	8	9	17	10	9	19	10	10	20	8	9	17	210	27
16.	9	9	18	10	9	19	10	10	20	9	9	18	212	27
17.	9	9	18	10	8	18	10	10	20	10	8	18	214	25
18.	9	8	17	8	8	16	8	10	18	10	8	18	207	26
19.	8	8	16	9	8	17	8	8	16	10	8	18	206	26
20.	10	9	19	9	9	18	9	9	18	10	8	18	208	24
21.	10	9	19	8	10	18	9	9	18	9	9	18	210	28
22.	10	9	19	8	10	18	9	8	17	8	9	17	206	24
23.	10	9	19	8	10	18	9	9	18	9	9	18	207	25
24.	9	9	18	8	10	18	8	8	16	9	8	17	204	27

(ต่อ)

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

คนที่	คะแนนของการจัดการเรียนรู้												รวมทั้งหมด	คะแนนหลังเรียน
	แผนที่ 9			แผนที่ 10			แผนที่ 11			แผนที่ 12				
	ใบงาน	ทดสอบ ย่อย	รวม	ใบงาน	ทดสอบ ย่อย	รวม	ใบงาน	ทดสอบ ย่อย	รวม	ใบงาน	ทดสอบ ย่อย	รวม		
25.	9	8	17	10	8	18	9	9	18	9	8	17	203	27
26.	10	8	18	10	8	18	8	9	17	9	8	17	204	26
27.	10	9	19	10	8	18	9	9	18	9	8	17	208	22
28.	10	9	19	10	8	18	9	10	19	8	9	17	212	25
29.	10	8	18	8	8	16	9	8	17	10	8	18	211	24
30.	8	8	16	8	8	16	10	10	20	10	8	18	215	25
31.	10	8	18	8	10	18	9	10	19	9	8	17	214	24
32.	9	8	17	9	10	19	9	9	18	10	10	20	30	22
รวม	293	275	568	288	279	567	287	289	576	292	269	561	6463	805
$\bar{X}$	9.16	8.59	17.75	9.00	8.72	17.72	8.97	9.03	18.00	9.13	8.41	17.53	201.97	25.16
S.D.	0.85	0.50	0.98	0.92	0.81	0.99	0.69	0.82	1.32	0.66	0.56	0.67	31.65	1.55
%	91.56	85.94	88.75	90.00	87.19	88.59	89.69	90.31	90.00	91.25	84.06	87.66	84.15	83.85

ตารางที่ ง.2 คะแนนทักษะปฏิบัติร่วางมาตรฐานโดยใช้รูปแบบของเดวิส
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียน

คนที่	คะแนนทักษะปฏิบัติร่วางมาตรฐาน	
	(20 คะแนน)	
	คะแนน	ระดับทักษะปฏิบัติ
1.	17	ดีเยี่ยม
2.	18	ดีเยี่ยม
3.	18	ดีเยี่ยม
4.	17	ดีเยี่ยม
5.	18	ดีเยี่ยม
6.	20	ดีเยี่ยม
7.	17	ดีเยี่ยม
8.	14	ดี
9.	17	ดีเยี่ยม
10.	17	ดีเยี่ยม
11.	18	ดีเยี่ยม
12.	18	ดีเยี่ยม
13.	17	ดีเยี่ยม
14.	17	ดีเยี่ยม
15.	20	ดีเยี่ยม
16.	18	ดีเยี่ยม
17.	17	ดีเยี่ยม
18.	18	ดีเยี่ยม
19.	17	ดีเยี่ยม
20.	18	ดีเยี่ยม

(ต่อ)

ตารางที่ ง.2 (ต่อ)

คนที่	คะแนนทักษะปฏิบัติสำรวจมาตรฐาน	
	(20 คะแนน)	
	คะแนน	ระดับทักษะปฏิบัติ
21.	18	ดีเยี่ยม
22.	15	ดี
23.	17	ดีเยี่ยม
24.	17	ดีเยี่ยม
25.	15	ดี
26.	17	ดีเยี่ยม
27.	18	ดีเยี่ยม
28.	18	ดีเยี่ยม
29.	16	ดีเยี่ยม
30.	17	ดีเยี่ยม
31.	17	ดีเยี่ยม
32.	19	ดีเยี่ยม
รวม	555	
$\bar{X}$	17.34	
S.D.	1.23	
%	86.72	

ตารางที่ ง.3 คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
	(30 คะแนน)	(30 คะแนน)
1.	8	24
2.	8	25
3.	12	24
4.	9	26
5.	7	26
6.	9	24
7.	7	28
8.	9	24
9.	9	25
10.	9	27
11.	8	25
12.	9	26
13.	8	24
14.	12	23
15.	7	27
16.	10	27
17.	9	25
18.	7	26
19.	10	26
20.	12	24
21.	11	28
22.	10	24

(ต่อ)

ตารางที่ ง.3 (ต่อ)

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
	(30 คะแนน)	(30 คะแนน)
23.	9	25
24.	11	27
25.	11	27
26.	10	26
27.	9	22
28.	9	25
29.	7	24
30.	12	25
31.	11	24
32.	8	22
รวม	297	805
$\bar{X}$	9.28	25.16
S.D.	1.59	1.55
%	30.94	83.85

ตารางที่ ง.4 ผลการเปรียบเทียบคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

เลขที่	คะแนน ก่อนเรียน (30)	คะแนน หลังเรียน (30)	$\sum D$	$\sum D^2$
1.	8	24	16	256
2.	8	25	17	289
3.	12	24	12	144
4.	9	26	17	289
5.	7	26	19	361
6.	9	24	15	225
7.	7	28	21	441
8.	9	24	15	225
9.	9	25	16	256
10.	9	27	18	324
11.	8	25	17	289
12.	9	26	17	289
13.	8	24	16	256
14.	12	23	11	121
15.	7	27	20	400
16.	10	27	17	289
17.	9	25	16	256
18.	7	26	19	361
19.	10	26	16	256
20.	12	24	12	144
21.	11	28	17	289
22.	10	24	14	196

(ต่อ)

ตารางที่ ง.4 (ต่อ)

เลขที่	คะแนน ก่อนเรียน (30)	คะแนน หลังเรียน (30)	$\sum D$	$\sum D^2$
23.	9	25	16	256
24.	11	27	16	256
25.	11	27	16	256
26.	10	26	16	256
27.	9	22	13	169
28.	9	25	16	256
29.	7	24	17	289
30.	12	25	13	169
31.	11	24	13	169
32.	8	22	14	196
รวม	297	805	508	8228
$\bar{X}$	9.28	25.16	15.88	257.125
S.D.	1.59	1.55	2.30	72.81428
%	30.94	83.85	52.92	t=39.103

จากสูตร สูตร $t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}} df = n - 1$

แทนค่าในสูตร $t = \frac{508}{\sqrt{\frac{(32 \times 8228) - (508)^2}{32-1}}} df = n - 1$

$$t = \frac{508}{\sqrt{\frac{263296 - 258064}{31}}} df = n - 1$$

$$t = \frac{508}{\sqrt{\frac{5232}{31}}} \quad df = n - 1$$

$$t = \frac{508}{\sqrt{168.774}} \quad df = n - 1$$

$$t = \frac{508}{12.991} \quad df = n - 1$$

$$t = 39.103 \quad df = n - 1$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ง.5 คะแนนความถี่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ
กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อ	ความถี่					$\bar{X}$	S.D.
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1.	13	19	-	-	-	4.41	0.50
2.	10	18	4	-	-	4.19	0.64
3.	17	9	6	-	-	4.34	0.79
4.	13	15	4	-	-	4.28	0.68
5.	17	11	4	-	-	4.41	0.07
6.	12	13	7	-	-	4.16	0.77
7.	14	14	4	-	-	4.31	0.69
8.	12	15	5	-	-	4.22	0.71
9.	13	15	4	-	-	4.28	0.68
10.	16	11	5	-	-	4.34	0.75
11.	8	16	8	-	-	4.00	0.72
12.	12	16	4	-	-	4.25	0.67
13.	13	14	5	-	-	4.25	0.72
14.	15	14	3	-	-	4.38	0.66
15.	14	14	4	-	-	4.31	0.69
16.	13	18	1	-	-	4.38	0.55
17.	16	14	2	-	-	4.44	0.62
18.	15	14	3	-	-	4.38	0.66
19.	18	11	3	-	-	4.47	0.67
20.	18	9	5	-	-	4.41	0.76
	14	14	4	-	-	4.31	0.65

ภาคผนวก จ

หนังสือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๒/ว ๐๐๐๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมาวดี ชาญสุวรรณ

ด้วย นางสาวชนากานต์ อ่อนประทุม รหัสประจำตัว ๖๑๘๐๑๐๕๒๐๑๐๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดทฤษฎีเดวีส์ การร่วมมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัชย จันทขุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๒/ว ๐๐๐๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.กรรณาพงศ์ ฤณาพรณ

ด้วย นางสาวชนากานต์ อ่อนประทุม รหัสประจำตัว ๖๑๘๐๑๐๕๒๐๑๐๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดทฤษฎีเดวิส การร่วมมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๒/ว ๐๐๑๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม

ด้วย นางสาวชนากานต์ อ่อนประทุม รหัสประจำตัว ๖๑๘๐๑๐๕๒๐๑๐๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดทฤษฎีเดวีส์การร่างมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือวิจัยและเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๑๘๒

ที่ ลสบ ว ๑/๒๕๖๓

วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณ ชูกระเดื่อง

ด้วย นางสาวชนากานต์ อ่อนประทุม รหัสประจำตัว ๖๑๘๐๑๐๕๒๐๑๐๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดทฤษฎีเดวิส การร่วมมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา

ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล

ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย

อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ญัฐชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๑๘๒
 ที่ ลสบ ว ๑/๒๕๖๓ วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๓
 เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช

ด้วย นางสาวชนากานต์ อ่อนประทุม รหัสประจำตัว ๖๑๘๐๑๐๕๒๐๑๐๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดทฤษฎีเดวีส์ การร่วมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
 มา ณ โอกาสนี้

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธีรชัช จันทชุม)
 คณบดีคณะครุศาสตร์

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๒/ว ๐๐๑๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๔๕๐๐๐

๒ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม

ด้วย นางสาวชนากานต์ อ่อนประทุม รหัสประจำตัว ๖๑๘๐๑๐๕๒๐๑๐๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดทฤษฎีเดวิสการร่างมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือวิจัยและเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๑๘๒

ที่ ลสบ ว ๑ /๒๕๖๓

วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.พิษณุ เข้มพิลา

ด้วย นางสาวชนากานต์ อ่อนประทุม รหัสประจำตัว ๖๑๘๐๑๐๕๒๐๑๐๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติตามแนวคิดทฤษฎีเดวีส์ การสำรวจมาตรฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา

ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล

ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย

อื่นๆ

ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

ชนากานต์ อ่อนประทุม. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติร่างมาตรฐาน โดยใช้รูปแบบของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ในการประชุมวิชาการนำเสนอ ผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาครั้งที่ 4. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาวชนากานต์ อ่อนประทุม
วัน เดือน ปี	18 สิงหาคม 2536
ที่อยู่ปัจจุบัน	134/12 หมู่ 4 บ้านชะจาม ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000
หมายเลขโทรศัพท์	099-6264606
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2561	ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชานาฏศิลป์และการละคร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2563	ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY